מבצע!!!
פרסם לך שלמכור
הדף הירוק
03-6388508-581

פרסם מודעת דרושים
ב"הדף הירוק" – יום ג'
ותקבל- בחינם
מודעה נוספת
ב"על המשמר"–יום ו'
ולהיפך
03-6388508-581

יום ד', 25.1.1995, כ"ד בשבט תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15687 ■ 2.90 ש"ח

רבין ימנה בקרוב ועדה לתיכנון קו ההפרדה בין ישראל לשטחים

אמר אתמול כי "הגבולות שייקבעו כקו הפרדה יהיו גבולות ביטחון שלא יתפגו בהכרח את הגבולות המדיניים שייקבעו בהסדר הקבע" □ מעריכים כי עלות הקמת קו תעלה כ־700 מיליון ש"ח □ פרס אמר כי "זה צריך להיות מחסום נגד טרור ולא מחסום נגד השלום" □ השר שחל סבור כי אין צורך בגדרות אלא בתגבור משמר הגבול □ הליכוד טוען כי ההפרדה תוביל למדינה פלסטינית □ המתנחלים מאיימים להתנגד בכוח

□ פאר־לי שחר,
עליזה חטואל, יהודה צור

ראש־הממשלה יצחק רבין ימנה בימים הקרובים ועדה מיוחדת שתוסמך לגבש את הדרך למימוש גבול ההפרדה בין ישראל לפלסטינים. רבין מבקש להביא לישיבת הממשלה הקרובה את הרכב הוועדה שתבחן את ההבטים הכלכליים החברתיים והבטחוניים של הסוגייה: "זה לא מהיום למחר, צריך להתכונן וההכנות יארכו כחודש חודשיים כדי ליצור בהדרגה הפרדה, שלא תהיה על בסיס קוי 67". ראש הממשלה סרב להיכנס לפרטים בטרם גובשה התוכנית הכוללת בה ייבחנו גם הפתרונות התעסוקתיים בישראל ובשטחים כשמרכיב היבטחון הוא הדומיננטי. רבין הרגיש כי הגבולות שייקבעו

המשך בעמוד 8

עמדו בדיבורים

ראש־הממשלה יצחק רבין ויו"ר הקואליציה ח"כ אלי דיין בסיעת העבודה אתמול בכנסת. דיין עמד בדיבורו והתפטר מתפקידו בעקבות הצבעתו נגד חוק ההסדרים במשק, ואילו ראש־הממשלה קיים הבטחתו להורית משמעת בסיעתו. ידיעה בעמוד 3.
צילום: יצחק הררי

נסגרו מוסדות "חכמי הדת" ונעצרו עשרות פעילי חמאס

הותר לשב"כ לפרסם מעשי חבלה שהצליח לסכל

□ אהרן קליין, פאר־לי שחר

עשרות פעילים של תנועות החמאס והג'יהאד האיסלמי נעצרו במהלך היומיים האחרונים בידי שירות הביטחון הכללי והועברו למתקני החקירה. צה"ל סגר אתמול את משרדי אגודת חכמי הדת של פלסטין בחברון ועצר מספר מפעיליה. אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן אמר כי צה"ל ימשיך במלחמת החורמה בטרור ושולחיו וכי גל המעצרים יימשך.

מאז הפיגוע בצומת בית־ליד ביום ראשון השבוע מבצע שירות הביטחון הכללי גל מעצרים של פעילי שוליים בארגון החמאס והג'יהאד האיסלמי בשטחים. עד כה נעצרו כ־60 פעילים והועברו לחקירה.

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן חתם אמש על צו המורה על סגירת

המשך בעמוד 8

הוקפאו נכסיהם בארה"ב של 12 ארגוני טרור מהמזה"ת

בין הארגונים חמאס, חיזבאללה, ג'יהאד איסלאמי, ארגונו של אבו־נידאל, ספטמבר השחור וגם "כך" מישראל □ ערפאת מבורך: צעד שחיכינו לו זמן רב

□ עודד אור (ארה"ב), וסוכנויות הידיעות

וושינגטון. – הנשיא ביל קלינטון הורה להקפיא את נכסיהם בארה"ב של 12 ארגונים מהמזרח התיכון שהוגדרו כארגוני טרור – ביניהם גם ארגון "כך" מישראל, מסר אתמול דובר הבית הלבן.

הדובר מייק מקארי, אמר כי קלינטון חתם על צו נשיאותי, "שנועד להקפיא את נכסיהם בארה"ב של מספר ארגוני טרור המנסים להכשיל את תהליך השלום במזה"ת". מקארי ציין כי מדובר בחמאס, בחיזבאללה, בג'יהאד האיסלאמי, בארגונו של אבו־נידאל, בספטמבר השחור, בתנועת "כך", בחזית לשחרור פלשתין ובקבוצה האיסלאמית. הוא לא נקב בשם הארגונים האחרים, אך ציין כי בהמשך היום יימסר מידע נוסף.

על פי הצו, יוקפאו גם תרומות ממוסדות צדקה לארגונים אלה בארה"ב. עוד אמר מקארי, כי קלינטון הורה גם להקפיא את נכסיהם בארה"ב של 18 אנשים החשודים במעורבות בטרור במזה"ת, אולם לא נקב בשמם.

המשך בעמוד 8

מבצעי הטבח בבית־ליד היו עצורים בכלא עזה

גילה ראש השב"כ □ אומר כי המשטרה הפלסטינית עצרה חשודים שתכננו פיגועים נגד ישראל □ הנם שוחררו בשל ליקויים באיסוף ראיות

□ בצלאל עמיקם

מערכת השלטון ברצועת עזה נתפסת, עדיין כרופסת. היא עוברת משברים וסובלת ממחלות ילדות. יאסר ערפאת נמנע מלהתנגש עם ארגוני הטרור ורואה בהם יריבים ולא אויב חיצוני – הערכה זו השמיע אתמול ראש השב"כ הפורש בפגישת פרידה מוועדת החוץ והביטחון של הכנסת. היתה זו הופעתו האחרונה של ראש השב"כ בתפקידו אותו הוא עומד לסיים בימים אלה. ראש השב"כ גילה כי שני מבצעי הטבח בצומת בית־ליד היו עצורים בידי המשטרה הפלסטינית ברצועת עזה אולם שוחררו בתום 28 יום מבלאם.

לדבריו בבתי הכלא בעזה מצויים עשרות עצורים על רקע בטחוני ותכנון פעולות טרור נגד ישראל.

המשך בעמוד 8

ערפאת: לא אסבול תכנון פיגועים משטח האוטונומיה

מנהיג הג'יהאד האסלמי בעזה השייח' עבדאללה שאמי נעצר שוב אמש

□ רמי שני, סוכנויות הידיעות

ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת אמר אתמול, כי לא יסבול עוד תופעה של הכנת פיגועים נגד ישראל משטח האוטונומיה. "אין לאיש זכות לנצל את הדמוקרטיה והפלורליזם, אין לאיש את הזכות להשתמש בשטח המשוחרר כדי לבצע פעולות הפוגעות ברשות הפלסטינית", אמר ערפאת בנאום שנשא בעזה. "לא אסבול זאת עוד", הוסיף, "שעלינו אינם יכולים ללכת עוד לעבודתם, בשל מעשה חסר אחריות", אמר ערפאת, שדיבר בטקס חנוכת של פרוייקט דיור שממנת נורווגיה למען איגוד הפועלים הפלסטיניים.

מנהיג הג'יהאד האיסלמי השייח עבדאללה שאמי, נעצר אתמול בעזה בידי אנשי הרשות הפלסטינית.

המשך בעמוד 8

בקואליציה סבורים שאין לשמור עוד תיקי הפנים והדתות לש"ס

בעקבות הצטרפותם להצבעת אי־האמון אתמול □ רבין זימן שרי העבודה לדיון בנושא התיקים ביום ראשון □ אי־האמון נדחה ברוב של 61 נגד 53 □ עמוד 3

□ פאר־לי שחר, יהודה צור

ראש הממשלה יצחק רבין זימן ליום ראשון את שרי העבודה לדיון במבנה הממשלה. יש המעריכים, כי החלטה לזמן את השרים התקבלה לאחר הצטרפות ש"ס להצבעת אי־האמון אתמול בכנסת ובעקבות הודעות ש"ס, כי הרב עובדיה חזר בו מתמיכתו בתהליך השלום. לדעתם ראש־הממשלה ינצל הזדמנות זאת כדי לערוך חילופי תיקים בממשלה.

בציון כי בישיבת הממשלה בשבוע שעבר בעת המשבר על התקציב אמר ראש הממשלה, כי אינו

המשך בעמוד 8

אהוד ברק – אחד השופטים בתחרות ע"ש רובינשטיין

□ פאר־לי שחר

הרמטכ"ל לשעבר, אהוד ברק, יהיה אחד השופטים בתחרות לפסנתר על שם ארתור רובינשטיין. על כישוריו המוסיקאליים של ברק ניתן היה לעמוד ערב שחרורו מצה"ל, כאשר בטקס הפרידה במשכן הנשיא הסכים להתיישב ליד הפסנתר ולפרוט על הקלידים.

אתה, הוצע לברק להצטרף לצוות השופטים בתחרות היוקרתית ע"ש ארתור רובינשטיין ואהוד ברק השיב בחיוב.

14

"זה נזע מלנונגיד"
תמונות מצוי בירת צ'צ'ניה, גרוזני המופצצת, אך לוחמת

4

מריצים מניות
נעצרו חיים רגב, מנהל השקעות בבל"ל ויורם נגלר, מנהל בדברנות־שוק בחשד הרצה

טפנוקים Kiss

החיתולים המהפכניים עם כיס ללכידת נוזלים

מהפיכה אמיתית בעולם החיתולים!
טפנוקים KISS, חיתול חדש עם כיס מגן פנימי המונע מעבר נוזלים ומוצקים לכל הכיוונים. כיס המגן המיוחד של טפנוקים KISS עשוי מחומר הידרופובי רך הלוכד את הנוזלים מן הצד הקידמי והאחורי וכן לאורך החיתול. הנוזלים הנלכדים בכיס המגן מחלחלים במהירות לתוך החיתול ונספגים על ידי השכבה הסופגת. כך הנוזלים אינם "בורחים" מחוץ לחיתול, נלכדים בכיס המגן ומשאירים את התינוק שלך יבש ונינוח.
טפנוקים KISS, החיתול המושלם לתינוק/ת שלך, להשיג ב-4 גדלים וכן בעיצוב מיוחד לשימוש ממושך בלילה, ולמרטיבים/ות כבדים/ות.

פרס: הגענו להסכם עם אש"ף — הצלחתו תלויה גם באירופה

אמר את הדברים לשר השבדי פייר שורי, המבקר בימים אלה בארץ □ □ פרס, ערפאת, הנסיך חסן ועמרו מוסא ייפגשו בחודש הבא בפריס בוועידת הים התיכון

שר החוץ שמעון פרס עם השר השבדי לשיתוף פעולה בין־לאומי, פייר שורי (צילום: הררי יצחק)

□ מארילי שחור

בפגישה עם השר השבדי פייר שורי, דחק שר החוץ שמעון פרס באירופה להתגייס למען קידום תהליך השלום.

השר פרס, אשר סקר בפני אורחו את ההתפתחויות האחרונות כולל הפיגוע בבית ליד, אמר: "מה טעם במשטרה פלסטינית חזקה כאשר אינה פועלת כיאות למניעת פיגוע טרור?"

שורי הביע זעזוע מהפיגוע ואמר, כי עוני ומצוקה אינם מהווים תירוץ למעשי טרוף כאלה ולמעשה ברברי כזה. הוא הביע הערכתו לכך, שישראל נחושה להמשיך בתהליך השלום למרות האירועים.

פרס הסביר את החשיבות בסיוע כלכלי לפלסטינים ולירדן כאמצעי לביסוס תהליך השלום ותמיכת דעת הקהל בו. הוא קבל על כך, שמתוך 750 מיליון דולר שהבטיחו המדינות התורמות לשנה זו הגיעו בפועל רק 250 מיליון. "כעבר דיברתם אלינו בצורה בוטה וקראתם לנו להידבר עם הפלסטינים, עתה אנו פונים אליכם בלשון ברורה: הגענו להסכם עם הפלסטינים והצלחתו תלויה במידה רבה בכם," אמר.

פרס הודה לשורי על נכונותה של ארצו להוביל פרויקט של הקמת פרק תעשייתי על גבול ישראל־עזה ואמר, כי חשיבותו אינה רק כלכלית אלא גם חברתית ובעקיפין — אף מדינית, שכן הוא יקטין את התלות של עובדים מהשטחים במקומות עבודה בישראל.

שורי ציין, כי כבר הוכן סקר היתכנות ראשוני לפרויקט ותוצאותיו מעודדות ביותר. עוד אמר שורי, כי במרס צפויה להגיע לעזה משלחת של אנשי עסקים ובהם נציגים של 8 מהתעשיות המובילות בשבדיה.

מארגני ועידת הים התיכון מסרו, כי פרס, יו"ר אש"ף יאסר ערפאת, נסיך הכתר הירדני חסן, שר החוץ המצרי עמרו מוסא, ויותר מ־60 פקידי ממשלה ואקדמיה מכל רחבי העולם, ייפגשו בפריס ב־18 בפברואר.

הוועידה, המאורגנת באופן פרטי, תיקרא "המזה"ת — עתידו אחרי השלום". היא תדון באיזור הים התיכון לאחר ההסכם הישראלי־פלסטיני, ויהיו בה אפשרויות לנהל שיחות פרטיות, מסרו המארגנים.

הוועידה, שתיערך שלושה ימים, תתקיים במטה אונסק"ו בפריס. היא מאורגנת על־ידי "רדיו שלום" ותחנת הטלוויזיה TF1 מצרפת, והיומון המצרי "אל אהרם".

ראש הממשלה יצחק רבין, נשיא מצרים חוסני מובארק וחסן מלך מרוקו ינאמו בפני הוועידה באמצעות לוויין.

רם והעבודה ייפגשו היום בניסיון לסכל פיצוץ הקואליציה בהסתדרות

ראשי העבודה קובלים על כך, שרם אינה נענית לדרישתם לשנות את הרפורמה כך שהעבודה לא תיפגע במישור המקומי

□ אבשלום קווה

נציגים בכירים מטעם סיעות "רם" והעבודה ייוועדו היום בצהריים בתל־אביב בניסיון למנוע את פיצוץ הקואליציה בהסתדרות נוכח המשבר סביב תוכנית הרפורמות למועצות הפועלים.

בפגישה ישתתפו מטעם "רם" חברי הכנסת רן כהן, חיים אורון ועמיר פרץ ומטעם העבודה המזכ"ל נסים זווילי וחברי הסיעה עפרה פרידמן, אורי אגמי ופיני קבלו. על כך סוכם אתמול בפגישה שהתקיימה בין זווילי לבין יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, במשכן הכנסת.

זווילי נועד עם רמון לאחר שהשתתף בישיבה סוערת של ראשי העבודה בהסתדרות אשר קבלו נמרצות על כך שאין "רם" נענית לדרישתם לשנות את הרפורמה כך שהעבודה לא תיפגע במישור המקומי.

נציגים בכירים הודיעו לזווילי, כי תוכנית הרפורמה, לפיה יצומצמו מספר מועצות הפועלים ל־15 מועצות מרחביות, היא בבחינת "ייהרג ובל יעבור" עבורם.

בכירים בסיעה אף הזהירו מפני אפשרות שמזכירי מועצות הפועלים ועובדים מן השורה ימנעו בגופם את כינוס הוועידה הקרובה, האמורה להתקיים בסוף החודש ובה יוחלט לאמץ שורה של תוכניות רפורמה ביניהן זאת של מועצות הפועלים.

פיני קבלו אמר בישיבה, כי התוכנית מיועדת להביא גל פיטורין נוסף על מועצות הפועלים ובכך תבורות את העוקץ העיקרי שעליו יושבת מפלגת העבודה באיזורים שונים.

ערפאת יגיע היום לירדן לפגישה עם המלך חוסיין

□ מנחם ענברי

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, ייצא הבוקר לרבת עמון לפגישה ראשונה עם המלך חוסיין מאז כינון הרשות הפלסטינית. בפגישה אמורים השניים לחתום על ששה הסכמים עם ירדן, המסדירים את ענייני הכלכלה, התרבות, התחבורה וענייני מינהל שונים של הפלסטינים.

עדיין שוררת אי־בהירות, אם יסכימו ערפאת וחוסיין על נוסח הודעה המשותפת בדבר מעמד המקומות הקדושים בירושלים.

מקורות ברשות הפלסטינית מסרו, כי ערפאת יקבל את הנוסחה של ירדן הקובעת כי מזרח ירושלים תהיה בירת פלסטין ואש"ף יקבל את האחריות על המקומות הקדושים. עד הסדרי הקבע יהיו המקומות הקדושים הם באחריות של ירדן.

רדיו פלסטין דיווח אתמול על נוסח ההודעה עם ירדן ובה לא היה זכר להסכמה כלשהי על מעמד המקומות הקדושים.

שר החוץ של ירדן, עבד אל כרים כבריתי, אמר, כי אחרי ועידת אמן אין עוד בעיות בין אש"ף לירדן בעניין המקומות הקדושים.

פארוק א־שרע: ישראל אחראית להסלמה במעשי האלימות

דמשק, (ע"צ). שר החוץ הסורי פארוק א־שרע אמר אתמול, כי ישראל אחראית למעשי האלימות.

"עיקר האחריות להסלמה במעשי האלימות ולהיעדר התקדמות בשיחות השלום מוטל על ישראל," אמר א־שרע בישיבת שרים. "יש קווי דמיון בין צעדיה של ממשלת ישראל לאלה של האופוזיציה מימין, בכל הקשור להשלטת שלטונה על האדמות הערביות הכבושות, למרות הכרזותיה על רצונה כביכול לשלום," הוסיף.

חוסר אמון במצרים לגבי הסברי ישראל על המסמך שהודלף

(ע). במצרים אין מאמינים להסברים שהעבירה ישראל בדבר אודות המסמך שהודלף ממשרד החוץ ואשר בו דובר על נקיטת צעדי ענישה נגדה, כתגובה על מדיניותה העוינת כלפי ישראל – מסרו גורמים מדיניים בירושלים.

המסמך המדובר הוכן בחטיבת התכנון המדיני במשרד החוץ, שבראשה עומד האורי קנ־יסל. נאמר בו, כי על ישראל לפתח גישה ביקורתית יותר כלפי מצרים, וכי אם תמשיך בהתנהגותה השלילית כלפי ישראל, תוכל ישראל לנקוט צעדי תגמול חריפים נגדה.

שר החוץ שמעון פרס אמר, כי המסמך אינו מבטא מדיניות ישראלית ואף לא את עמדתו האישית. סגנו, יוסי ביילין, הגיב באורח דומה. אך מתברר, כי בקהיר לא האמינו לדברים. חוסר האמון הגיע עד כדי הכרזה של שר החוץ המצרי, עמרו מוסא, כי פקידי משרד החוץ הישראלי, האחראים להכנת המסמך "סובלים מפיגור שכלי".

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו לאחר מחלה קשה של חברנו היקר

ישקה כרמל

(יעקב לנגר)

הלוויה תתקיים היום, יום ד', 25.1.95 בשעה 15:00 בקיבוץ מזרע

המשפחה וקיבוץ מזרע

דיון חגיגי בכנסת בעניין קליטתם של עולים מהעדה הגרוזינית בישראל

"מדינת ישראל, עם ישראל ועולי חבר העמים לא ישכחו לעולם את אדוארד שוורנדזה על פועלו למען יהודי גרוזיה ואת מיכאיל גורבצ'וב על שפתח את שערי ברית־המועצות ואפשר לכל אותם יהודים, שעד לפני שנים ספורות נבצר מהם לצאת, לעלות לישראל".

דברים אלה אמר שר הקליטה, יאיר צבן, במליאת הכנסת, בדיון חגיגי, בתשובה להצעה לסדר היום בעניין קליטת עולי עדת גרוזיה בישראל.

שר הקליטה אמר, כי הוא מקבל ברגשי ברכה ותודה את מכתבו של שוורנדזה שהגיע היום לראשי הקהילה בארץ, ביום חגם.

צבן הוסיף, כי מאז תחילת שנות ה־70 הגיעו לארץ כ־13 אלף יהודים מגרוזיה, וכי נשארו בה עוד כ־20 אלף וכאי ושק השבות, הממשיכים לעלות ארצה.

צבן הודה לח"כ אפרים גור על מאמציו בקיום האירוע החגיגי ובהזמנת עשרות מראשי העדה הגרוזינית בארץ. השר הבטיח לבדוק הצעות שונות להנצחת פועלן של 18 המשפחות אשר שלחו כ־69' את מכתבן המפורסם לאומות המאוחדות בו ביקשו כי יותר להן לצאת מברית־המועצות ולעלות לישראל.

יוסף גלילי

ועדת ההיגוי בקהיר ניסחה עקרונות לשיחות הרב־צדדיות

□ מאר־לי שחור

השיחות במסלול הרב־צדדי יתנהלו לפי עקרונות משותפים אשר בניסוחם החלה ועדת ההיגוי של שיחות השלום הרב־צדדיות שהתקיימו השבוע בקהיר.

המשתתפים (לבד מישראל), נציגי ארה"ב רוסיה, האיחוד האירופאי, קנדה, יפן, טוניס, ירדן, סעודיה, נורבגיה, מצרים והרשות הפלסטינית, העלו את העקרונות המוצעים ביניהם – ותחייבות לכבד את החלטות האו"ם 242 ו־338, מסמכי ההזמנה לוועידת מדריד ואמנת האו"ם, כיבוד ריבונות ושלמות טריטוריאלית ועצמאות מדינית ובצורך להסיר מכשולים מפני המסחר ההדדי כגון החרם.

את ישראל ייצג סגן שר החוץ, יוסי ביילין.

המושב הבא ייערך בסוף מרס בשוויץ. במושב זה מומלץ לדון בהקמת קבוצת עבודה לנושא זכויות האדם.

ועידה כלכלית אזורית בטאבה בחודש הבא

רבת עמון, (ע"צ). ירדן, ישראל, מצרים, ארה"ב והפלסטינים יתכנסו ב־8 בפברואר לוועידה כלכלית בדרג של שרים, שתתקיים בטאבה – מסר אתמול מקור ירדני רשמי.

בוועידה ידונו המשתתפים בדרכים להקמת גוף אזורי לסחר והשקעות, במטרה לעודד את שיתוף הפעולה הכלכלי באזור.

כן יכינו השרים את הוועידה לפיתוח כלכלי של המזה"ת, שתתקיים באביב ברבת עמון.

המגע הפולני

□ יוסי שיפמן

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע, גיא שריג (חצוצרה), ידי מקסימיוק (מנצח), מוזיאון תל־אביב.

ככל הנראה, נזקקו נגניה של תזמורת באר־שבע לביקורו של המנצח הפולני ידי מקסימיוק. בניצוח שאינו תובעני ואינו מתיימר, מקסימיוק לגבש צליל מיתרים אחיד ואפילו מעודן. צליל שכמוהו לא נשמע זה זמן רב בתזמורת הזאת. לא מדובר דווקא בצליל יפה במיוחד, אלא בעיקר באחידות ובגיבוש שהם תחנה חשובה בדרך לקביעת אישיותה של התזמורת. תכונות אלו בלטו בעיקר בנגינת הדיוורטימנטו של מוצרט והקונצ'רטו לחצוצרה של היידן, איכות זו לא נשמרה ביצירתו של ברטוק "מוסיקה למיתרים כלי הקשה וצ'לסטה". כאן, דווקא הפרק הראשון, המתוח, והדורש שמירת מתח, התפוגג וגלש לרגעים מייגעים. לעומת זאת פרקי היצירה הקצביים זכו לטיפול הולם יותר.

סולן הערב, גיא שריג, הצליח להתגבר על הסולנות שנחתה עליו ברגע האחרון (הוא החליף סולן שלא הגיע מחו"ל). נגינתו את הקונצ'רטו המוכר של היידן היתה בעיקרה הצלחה טכנית, אך גם זו היתה מוגבלת, באשר לפרשנות אישית ונכונות – אלה אולי יבואו בעתיד.

על המשמר

לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים

עורך ראשי: צבי טימור · מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר · מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתונו ושמו בע"מ

המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל. 02-255361 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' מבצר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואיכות מוצרים כלשהן

© כל הזכויות שמורות

מודפס בדפוס החדשי בע"מ, טל. 03-6388510

הצעת אי האמון הוסרה למרות הצטרפות ש"ס

הצעת אי האמון, שהועלתה הבגיו עמדת הממשלה בעניין י"ם, הוסרה ברוב של 61 מול 53 □ קולות בעבודה לאייש מיד את המשרדים השמורים לש"ס

□ בצלאל עמיקם

הכנסת הסירה אתמול ברוב של 61 קולות נגד 53 הצעת אי אמון בממשלה שהגישה האופוזיציה, שכותרתה: עמדת הממשלה בקשר לשלמותה וריבונותה של ירושלים.

ש"ס סטתה ממנהגה, והצביעה עם האופוזיציה. ראש ש"ס, אריה דרעי אף נשא נאום פולמוסי בו תקף את מדיניות הממשלה במחדל באשר לבינוי ירושלים רבתי, והאשים את ראש הממשלה על שבחר לחלל שבת בשעה שכינס את הצמרת הכלכלית בדירתו. בעקבות הצבעתה הגלויה של ש"ס נגד הממשלה, נשמעו אתמול בעבודה קולות שרים וחוגים למינוי לאלתר של שרים להוציא אותם מחזקת רבין כמפקידון עבור ש"ס. שר המשטרה, משה שחל מוכן לשמש גם שר פנים ועוזי ברעם כשר הדתות.

יו"ר סיעת מרצ, רן כהן, הגיב על הצבעת ש"ס ואמר, כי אם ש"ס החליטה בצעד זה לעבור לאופוזיציה - צריך להעבירה עמוק לתוכה ולסלקה מהמשרדים השמורים עבורה. "הממשלה תוכל סוף סוף לייצג באופן מלא את הציבור החילוני הפגוע מכפיה דתית מבלי לפגוע בזכויות האזרחיות של הציבור החרדי".

מנהיג הליכוד, ביבי נתניהו, אמר כי הממשלה מתכחשת לירושלים. הוא לגלג על שר החוץ, הסבור כי המונח "ירושלים רבתי" שאול מעולם הספרות. נתניהו טען, כי מדיניות הביטחון של הממשלה קרסה, ויחד איתה קרס ונעלם הביטחון האישי של כל אחד מאיתנו. הוא מנה את מספר הקורבנות מאז הסכם אוסלו, 122, ואמר כי מדובר במלחמה כוללת שהממשלה נתנה לה חסינות. נתניהו האשים את הממשלה, כי הפקידה את הביטחון בידיו של רב מרצחים והתוצאה הבלתי נמנעת: עפולה, חדרה, ת"א ובית ליד.

שר השיכון, בנימין בן אליעזר, שהשיב בשם הממשלה, קרא את החלטת הממשלה מיום ראשון, ממנה עולה, כי היא תשקוד על פיתוחה ושיגשוגה של ירושלים ותיתן לעיר עדיפויות מיוחדות.

בן אליעזר, שהתנצח עם חברי האופוזיציה הבודדים שנכחו באולם, ציין כי הממשלה נחושה בדעתה לחזק את ירושלים, וועדת שרים מיוחדת הופקדה על ביצוע אתגר זה.

הפקעת שטחים תעשה לצרכי ביטחון וסלילת כבישים עוקפים בלבד. כל ההפקעות יהיו אך ורק באישורה של ועדת השרים. כמו כן, אמר, תיבחן סוגיית הבניה הפרטית למגורים בהתנחלויות בהתחשב בתוכניות המתאר שאושרו עד כה.

אריה דרעי (ש"ס) גרס, כי מעלה אדומים, גוש עציון וביתר הם חלק מההסכמה הלאומית. הוא סיפר, כי נועד במוצ"ש עם ראש הממשלה וניסה בכל כוחו "להעביר את רוע הגזירה" אולם נכשל. בגלל מזיזות זו של הממשלה הצביעה ש"ס נגדה.

ח"כ בני טמקין (מרצ) אמר, כי על הממשלה לתבוע מהרשות הפלסטינית לנקוט בשורה של מעשים נחרצים נגד הטרור האיסלמי בשטחים שבשליטתה.

אלי דיין התפטר; רענן כהן ואלי גולדשמיט מועמדים להחליפו

"כך צריך לנהוג איש ציבור," הגיב רבין על ההתפטרות □ דיין מתכוון להגיש הצעת חוק פרטית להנהגת יום לימודים ארוך בעיירי פיתוח ובשכונות מצוקה

□ עליזה חטואל, יהודה צור

ח"כ אלי גולדשמיט וח"כ רענן כהן הם שני המתמודדים על תפקיד יו"ר סיעת העבודה ויו"ר סיעת הקואליציה. ח"כ אלי דיין, יו"ר סיעת העבודה והקואליציה התפטר אתמול מתפקידיו. בהודעתו האישית הבהיר כי בצעד זה הוא ממלא את חובתו לעצמו ולסיעתו לאחר שלא הסכים לדרישת רה"מ להסיר את דרישתו להנהגת יום חינוך ארוך בעת שהכנסת דנה בחוק ההסדרים במשק.

הוא ציין, כי צעדיו נעשו על פי מצע מפלגת העבודה והחלטת ועידת המפלגה למתן עדיפות מיוחדת להנהגת יום חינוך ארוך בעיירי הפיתוח ובשכונות המצוקה. הוא הזכיר, כי הסכים כמעט לכל פשרה, אולם משרד האוצר סירב לכל פשרה. ח"כ דיין התחייב להמשיך ולפעול למען הגשמת עקרונותיו בעניין יום חינוך ארוך באמצעות הצעת חוק פרטית שבדעתו להגיש, וכן הביע תקוותו, שאומנם יצליח להשלים את הליך החקיקה להצעתו עוד בכנסת הנוכחית. בסיום דבריו הודה ח"כ דיין לשלושת חברי הכנסת מסיעתו – יוסי ועננו, שלמה אביטל ועמיר פרץ, שהצביעו עמו בעד הנהגת יום חינוך ארוך ובניגוד למשמעת הסיעתית. הוא מתח ביקורת על שאר חברי הסיעה שהלכו עמו כברת דרך, תוך שהם מבטיחים ללכת עמו עד הסוף ולהצביע בכל מקרה בעד יום חינוך ארוך, אולם לא עמדו בדיבורים ונטשו את המערכה.

רה"מ, שנכח כל העת בישיבה, אמר: "אני מצטער על עמדתו של אלי דיין בנושא החינוך, אולם אני מכבד את החלטתו להתפטר מתפקידיו, לאחר שעשה מה שעשה. כך צריך לנהוג איש ציבור. המנדט של כולנו לא ניתן לאף אחד אישית. הוא ניתן לרשימת המפלגה. לא יתכן שכל אדם יקבע מה עקרוני בשבילו ויפר החלטת רוב סיעה. בלי קבלת הכרעת הרוב, לא תהיה דמוקרטיה, אלא אנרכיה. ח"כ דיין נהג כאדם הגון הנאמן לדיעותיו. זה לא קורה לעיתים קרובות בחיים הציבוריים. אני מכבד מאד את דיעותיו".

רה"מ ציין את הישגי הממשלה בתחום החינוך. "20 שנה לא היתה ממשלה שהעבירה משאבים כה רבים לחינוך. לראשונה, קמה ממשלה שקבעה סדר עדיפויות לאומי לחינוך, שאין לו אח ורע. אינני זוכר דבר כזה אי פעם, וכל ניסיון להעיב על הצבת החינוך כיעד לאומי בעל עדיפות, אך ורק פוגע במפלגה, בסיעה ובממשלה. לכן, הצטערתי על אופן הצבעתם של אותם חברי סיעה שהצביעו בניגוד למשמעת הסיעתית ולרוב הסיעה". רה"מ הציע להקים ועדת בחירות לבחירת יו"ר חדש לסיעה.

הבניה בירושלים ובנותיה לא הופסקה — מבהיר רבין

חמישית מהסיוע האמריקאי לישראל נוכו עקב הבניה בשטחים – גילה רבין

□ עליזה חטואל

במהלך ישיבת סיעת העבודה בכנסת, חזר רבין והבהיר, כי לא הופסקה הבניה בירושלים ובנותיה. "לגבי התוכנית של השנים 95־96 יתקיים דיון בוועדת השרים המיוחדת," אמר. רה"מ הוסיף ואמר, כי אינו מבין את הוויכוח סביב ההפקעות. "לצערי הרב כל ההתלהטות סביב הפקעת הקרקעות אינה במקומה. איננו מפקיעים קרקעות למעט לצרכי ביטחון, לצרכי ציבור ולסלילת כבישים," אמר. רבין אמר, כי כך גם הובהר ליו"ר הרשות הפלסטינית ערפאת בעת שנפגשו עמו בעזה בשבוע שעבר ראש הממשלה ושר החוץ פרס.

"מה אתם רוצים – שלא נפקיע קרקע כדי לתת ביוב לעיר רמאללה?! זו המדיניות שלנו – היא אינה מותנית באישור של אף אחד. ברוח זו אף קיבלנו את ההחלטה בממשלה, כה לא תמכו שרי מרצ," אמר רבין.

"הבעיה המרכזית," הוסיף רבין, "היא ההפרדה בין הבניה הפרטית, שאיני יכול למנוע אותה, בתנאי שתעשה לא מתקציבי המדינה, לבין הבנייה הציבורית, הנעשית בפיקוח ועדת השרים. חשוב לציין," הוסיף, "שלא קם אף ישוב אחד חדש בתקופת ממשלה זו."

"הליכוד פיזר אין סוף ישובים ולא בנה אותם במרוכז. רק באזור ירושלים נבנו ישובים כמו מעלה אדומים (20 אלף תושבים), ביתר (5־6 אלפים), אפרת (5 אלפים), וגבעת זאב (7 אלפים). בסך הכל, יש בין 35־40 אלף תושבים בסביבות ירושלים.

לסיום אמר, כי הממשלה בודקת את הבניה, אך אין כוונה לעצב בניה שהחלה. "קמה מהומה על לא מאומה," סיכם, "מפני ששר השיכון הוציא הרבה כסף על תשתית, לאחר ששר השיכון הקודם, שרון, הקים יחידות דיור רבות מבלי להקים להן תשתית".

כדי להדגים עד כמה קיים פיקוח על נושא הבניה סיפר רבין, כי מתוך 2 מיליארד דולר סיוע ניכו לנו האמריקאים 400 מיליון דולר עקב בניה בשטחים. "אנו מציגים את האמת לאמריקאים והם מנכים לנו את כל הסכומים שהולכים לשטחים," גילה.

חברי הכנסת של סיעת ש"ס בכנסת (צילום: יצחק הררי)

ליבאי מתנגד להארכת המעצרים המנהליים לשנה

(ע). שר המשפטים, דוד ליבאי, אמר אתמול, שעה שביקר בביהמ"ש המחוזי בירושלים, כי הממשלה שוקלת בקשה של גורמי הביטחון, להאריך את פרק הזמן שבו ניתן לעצור מינהלית, ללא הבאה בפני שופט, מחצי שנה כיום, לשנה. השר ליבאי אמר, כי הוא מתנגד להצעה.

כיום, ניתן לעצור חשוד בעבירות בטחוניות בצו מינהלי לחצי שנה. בתום חצי שנה, יש להביא את החשוד בפני שופט, אם מבקשים להאריך את הצו בעוד חצי שנה. בפני השופט יש להציג חומר מודיעיני או ראייתי שמצדיק את הארכת המעצר. הצעת גורמי הביטחון היא לעצור חשודים לשנה ובתום חצי שנה, לבצע הליך ביקורת בפני מפקד צבאי או רשות שיפוטית. השר ליבאי אמר, כי הוא מתנגד עקרונית להצעה, מאחר ואם אי אפשר להציג חומר ראייתי או מודיעיני, המצדיק את הארכת המעצר, יש מקום לשחרר את העצור.

סיפור עם "הפי אנד"

□ בצלאל עמיקם

סיפור אהבה בן מספר שנים הגיע אתמול למימוש כשגר אלנבי. במכתב ששיגר אתמול סאלמה חסן, תושב כפר משהד לח"כ ואליד צאדק סיפר, כי "לפני מספר שנים, כאשר ביקרו בבתינו קרובי משפחה מירדן ליבי נקשר לקרובת משפחה צעירה ומבלי לחשוב על גבולות ומכשולים כרתנו שבועת חיים בינינו להינשא ולהקים יחד את ביתנו".

ח"כ צאדק מספר כי הכלה המיועדת, מרווה טולי חסן עבאס, הגיעה כמה פעמים לגשרי הירדן, אך לא אושרה כניסתה ובני הזוג נאלצו לדחות את נישואיהם במשך שנים. אתמול סיפר כי נרמז לו שאם ישתף פעולה עם כוחות הביטחון יזכה לאישור כניסתה של אהובתו לישראל, אך הוא סרב לעשות כן ונשאר נאמן לעקרונותיו ואהבתו.

סגן השר צאדק אשר נפגש עם החתן המיועד בכנסת ושמע את סיפור המצוקה, החליט לסייע בפתרון הבעיה.

בעקבות התערבותו של ראש הממשלה ושר הביטחון הוחלט, כי תותר כניסתה של העלמה והיא אכן הגיעה בימים אלה לגשר אלנבי מלווה משפחתה והמאושרת ואת פניה קיבלו בני משפחת החתן כשהוא מאושר.

הכנסת תדון היום בהצעת חוק האוסרת על רה"מ לכהן גם כשר ביטחון

□ בצלאל עמיקם

האופוזיציה הכריזה אתמול על "גיוס כללי" של כל חבריה לקראת הדיון הבוקר על הצעת החוק האוסרת על רה"מ לכהן גם כשר ביטחון. כזכור, הנהיג ראש הממשלה הראשון, דוד בן גוריון, את הנוהג שראש ממשלה משמש גם בתפקיד שר הבטחון ובעקבותיו הלכו לוי אשכול ויצחק רבין. הצעת החוק קובעת, כי ראש ממשלה יוכל להחזיק בתיק הביטחון רק לתקופה בת 3 חודשים. סילבן שלום מהליכוד, בעל ההצעה הקנטרנית, טוען כי רבין אינו מסוגל להחזיק בתיק ביטחון במשרה מלאה לאורך זמן בנוסף על תפקידו כראש ממשלה.

הכנסת עומדת לדון היום בהצעת חוק משולבת של יהושע מצא מהליכוד ועמנואל זיסמן מהעבודה, שנועדה לכפות על הממשלה לכלול בתחום העירוני של ירושלים את מעלה אדומים וגבעת זאב. כתבנו מעיר, כי מעלה אדומים היא היום עירייה נפרדת וגבעת זאב מבחינת מועצה מקומית. שני ראשי רשויות אלה הביעו הסכמתם לסיפוח לירושלים, ומייעדים לעצמם תפקיד של סגני ראש העיר.

הכנסת תדון גם בהצעת החוק של אברהם הירשזון מהליכוד, שנועדה לשריין את חוק יסוד ירושלים בירת ישראל, ברוב של 80 חברי כנסת. הירשזון הסביר את נחיצות החקיקה באומרו, כי משל מרכזיות ירושלים ראוי לקבוע בחוק יסוד, כי רק רוב של שני שליש מחברי הכנסת, כלומר 80 במספר, יוכלו לצמצם את שטח ירושלים ולהרחיבה ניתן יהיה על ידי צו בלבד.

מימד: להשעות את הסכם אוסלו לתקופת מבחן

□ יהודה צור

תנועת מימד תובעת מהממשלה להשעות את המשך מימוש הסכם אוסלו בכל הקשור לרבות שיחרור עצירים, העברת סמכויות ביהודה ושומרון, היערכות מחדש, מעבר בטוח לתקופת מבחן של שלושה חודשים.

מימד תובעת לדרוש מאש"ף ומהרשות הפלסטינית לפעול בכל כוחם נגד החמאס והג'יהאד האיסלאמי. ראשי מימד אומרים כי דווקא מתוך תמיכה עקרונית בתהליך השלום הם גורסים כי יש להשעות את מימושו ורק בתום שלושה חודשי הקפאה תיבחן הממשלה מחדש את תוצאות פעולות אש"ף ברשות הפלסטינית להיסול מחוללי מעשי האלימות.

מימד מדגישה, כי היא תומכת בתהליך השלום גם תוך ויתורים כואבים אך זאת בתנאי שהפלסטינים יוכיחו במעשים ברורים, גלויים ויעילים, כי פניהם לשלום אמיתי.

מנהל השקעות בבנק לאומי ובעל מניות בדברת־שרם נעצרו בחשד להרצת מניות

יורם נגלר וחיים רגב מואשמים בהרצת מניות ובהשפעה על שערי 10% ממניות הבורסה בשנים 92'־94' □ הרשות לניירות ערך: חקירת השניים משלימה את הפרשה בה מעורבים אילון צברי ושני מנהלי חברת "עוגן"

(ע). יורם נגלר, מנהל ובעל מניות בחברת "דוברת־שרם ניהול השקעות", וחיים רגב, מנהל ההשקעות של "מסגות קרנות נאמנות" של בנק לאומי־איגוד, נעצרו על־ידי הרשות לניירות ערך בחשד להרצת מניות, והובאו אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב.

החוקר מסר, כי החקירה בעניינם של השניים מהווה השלמה הרחבה לפרשה בה מעורבים אילון צברי, לשעבר סמנכ"ל גמולות, ושני מנהלי חברת ההשקעות "עוגן" ובעליה.

לטענת בא כוח הרשות לניירות ערך, השפיעו נגלר ורגב, ביחד עם האחרים, על תנודות השער של עשרות ניירות ערך בדרכי תרמית.

לטענת החוקר, הנאשמים עסקו בכך מ־92' ועד תחילת 94', בה נעצרו צברי ומנהלי "עוגן". לדבריו, במהלך תקופה זו הפיקה החבורה מפעילות זו רווחים אישיים בסכום של מיליוני ש"ח. השפעתם היתה על תנודות השערים של כ־10% מכלל המניות שנסחרו בבורסה באותה תקופה.

נטען, כי הנאשמים ניהלו חשבונות אישיים בחברת ההשקעות עוגן על שמות קרובי משפחה שלהם ומקורבים אחרים, במטרה להסוות את פעולותיהם ואת הקשר בינם לבין החשבונות וכן כדי ל"החביא" את רווחיהם.

החבורה היתה מאתרת נייר ערך, לעתים תוך התכנסות של חלק מבני החבורה למעין "ועדת השקעות" פרטית משלהם, בביתו של אחד מבני החבורה, ואותו נייר ערך היה נרכש לחשבונותיהם האישיים בחברת עוגן. לאחר סיום הרכישות לחשבונות האישיים, החלו רגב וצברי, לרכוש את נייר הערך הנבחר באמצעות כספי קרנות הנאמנות של מסגות וכספי קופות הגמל שמנהלת גמולות.

חיים רגב ויורם נגלר. שוחררו בערבות של 48 אלף ש"ח (צילום: י.פ.פ.א.)

בחלק מהמקרים שיווקו הנאשמים את נייר הערך הנבחר.

לאחר שעלו שעריו של נייר הערך, מכרו אנשי החמישה מחשבונותיהם בעוד מסגות וגמולות ממשיכות לרכשו – כך שערכו לא ירד ולעתים אף עלה.

נטען, כי רווחי הנאשמים הצטברו לכ־20 מיליון ש"ח. החוקר ציין, כי רגב ניצל את כספי הציבור שהושקעו בקרנות הנאמנות של מסגות לצורך השפעה על שערי ניירות ערך ואילו נגלר ניצל את תפקידו [illegible] להשגת עסקות ולשיווק ניירות הערך.

הוא הוסיף, כי חלק מהנחקרים בפרשה הודו במעשים המיוחסים להם.

השופטת נירה לידסקי דחתה את הבקשה להאריך מעצרם של רגב ונגלר. היא ציינה, כי זכותו של הנאשם להלך חופשי היא ערך חשוב יותר מחומרת העבירות. השופטת הרגישה, כי החשודים יודעים על החקירה מזה 6 חודשים, ואם היה ברצונם להעלים ראיות, הרי שאלה כבר ללא ספק הועלמו.

השניים שוחררו בערבות של 425 אלף ש"ח ויציאתם מן הארץ עוכבה.

בא כוח הרשות, ראובן קובנט, ביקש לעכב את ביצוע השחרור ל־48 שעות לשם הגשת ערר, אולם בקשתו נדחתה.

"כלל" מבקשת למחוק על הסף את רוב סעיפי תביעתו של רונן

□ נחמן גלבוע

חברת כלל הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב בקשה למחוק על הסף את מרבית הסעיפים בתביעה שהגיש נגדה עמיר רונן, אשר עבד בחברה.

רונן שימש כסמנכ"ל כלל ועוזר ראש חטיבת הביטוח "ידידיה גרינברג" מ־91'. לאחר שפוטר באחרונה הגיש תביעה נגד כלל בטענה, כי פוטר כיוון שחשף מעשים פליליים שהתרחשו בחברה. הוא האשים את אחד ממנהלי כלל, ישראל איגרא, בשימוש בכספי לקוחות ללא היתר ובגרימת הפסדים ללקוחות. לדבריו, התריע על מעשים אלה בפני מנהלים בכירים מהקונצרן ופוטר מתפקידו בשל כך.

בתגובה טען אתמול עו"ד חיים ברנזון בשם החברה, כי התביעה שהגיש רונן היא סנסציונית והוגשה מתוך נקמנות אישית, תאוות פרסום או מטרות זדון אחרות של רונן ועורך דינו, יוסף שגב.

פרשת התביעה שהגיש רונן וכה ההאשמות החמורות כלפי בכירים בכלל, התפרסמה בהרחבה בטלוויזיה הישראלית ובכלי התקשורת ועוררה עניין רב בציבור. בעקבות הפרסום הודיע מנכ"ל כלל, דוד וינשל, שרונן פרסם שקרים ופעל מתוך מחשבה זדונית.

בתגובה הגיש רונן תביעה לבית משפט השלום נגד וינשל, ובה דרישה לפצותו בסכום של 50 אלף שקלים בגין הוצאת לשון הרע.

מאסר עולם על רצח מכוון במהלך שוד

(ע). בית המשפט המחוזי בבאר־שבע גזר אתמול עונש מאסר עולם על אבי יתום (30) משדרות, שהורשע בשוד וברצח של תושב העיירה, חביב אסרף.

יתום כפר בעבירות שיוחסו לו: שוד בנסיבות מחמירות ורצח בכוונה תחילה. בהרשעה התבססו השופטים על הוראתו בפני מרובב שהוקלטה בתאו.

התביעה טענה, כי לפני שנתיים פרץ יתום לדירתו של אסרף בשדרות, במטרה לשדוד את כספו. יתום דקר את אסרף בסכין מטבח שהביא איתו לביצוע הפריצה, והרגו. אסרף הסתלק מהדירה עם 12 אלף ש"ח שדד.

לרינמן נ ילו 1638

נעצרו שני רופאים החשודים בסחר בבחינות רישוי

(ע). שני רופאים, ד"ר מיכאל וד"ר אלה רום (39) מהרצליה, החשודים בסחר בבחינות, גנבות לרישוי רופאים, נעצרו אתמול בפקודת שופט השלום בפ"ת ל־3 ימים.

החוקר טען, כי השניים קשורים לרשת, שעסקה בסחר בבחינות, להערכת המשטרה, מאות עולים עוסקים ברפואה ברשיון, למרות שכשרותם מוטלת בספק.

נמסר, כי ד"ר מיכאל רום הוא נוירופתולוג ואשתו, אלה, היא גניקולוגית, העובדת אצל שנקר, בביה"ח הדסה ירושלים.

המשטרה טענה, כי השניים היו מעורבים על תרגום הבחינות לרוסית, לצורך הסמכת רופאים עולים חדשים, וכשני מקרים לפחות גנבו את הבחינות מהמחשב של שנקר.

התאחדות עולי חבר העמים: המדינה מפלה בין עולים מרוסיה ואתיופיה

□ יוסף גלילי

העתירה לבג"ץ שהגישה התאחדות הארצית של עולי בריה"מ במדינות חבר העמים נגד שרי הקליטה, השיכון, הבינוי והאוצר, הועברה לדיון בהרכב של שלושה שופטים.

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, התבקש לנמק מדוע מופלים לרעה העולים מרוסיה לעומת עולי אתיופיה בהענקת משכנתאות – מסרו אתמול יו"ר התאחדות עולי בריה"מ לשעבר, סופה לנדבר, ועו"ד אורי מינטון.

העותרים הדגישו את הפער הגדול שבין המשכנתה שמקבלת משפחה מאתיופיה לבין משפחה מחבר העמים: משפחה מאתיופיה מקבלת 320 אלף ש"ח, מזה מענק בגובה 91%, הלוואה עומדת בסך 95 אלף ש"ח (גם זה מענק בסופו של דבר), 197 אלף ש"ח מענק מותנה והלוואה בסך 28 אלף ש"ח ל־28 שנה, 80% הצמדה ו־4% ריבית שנתית. משפחה עם שני ילדים מחבר העמים מקבלת משכנתה בסך 97־139 אלף ש"ח (לפי מספר הילדים) והלוואה בסך 25 אלף ש"ח, 80% הצמדה ו־4% ריבית בשנה.

תגובת שר הקליטה, יאיר צבן: "המשכנתאות המיוחדות לעולי אתיופיה מתבצעות במסגרת מדיניות גלויה ומוצהרת של הממשלה, שאינה באה, בעיקרו של דבר, על רקע סוציו־אקונומי, אלא כדי לאפשר השתלבות בני העדה בחברה הישראלית. המשכנתאות לעולי רוסיה שאינן זהות לאלה של עולי אתיופיה, נקבעו בידי ועדה בין־משרדית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, על רקע הנסיבות המיוחדות לעלייה זאת, ולא בידי משרד הקליטה".

יעקב שמואלביץ' הגיע לארץ כדי להעיד במשפט דרעי

שמואלביץ', עד מרכזי במשפט, הגיע לאחר מו"מ ממושך עם שוויץ, שם נעצר בשל עבירת מרמה □ ב־87' מסר חומרים מפלילים למשטרה והפך עד מדינה

(ע). יעקב שמואלביץ', אחד העדים המרכזיים במשפטו של אריה דרעי, הגיע אתמול בערב לארץ. הגעתו של העד, העצור בשוויץ בגלל עבירת מרמה, התאפשרה בעקבות מו"מ ממושך בין משרד המשפטים ושלטונות שוויץ.

נמסר, כי שמואלביץ' ישהה בארץ כ־6 שבועות ויחל להעיד במשפט דרעי ב־13 בפברואר. הוא יוחזק כל זמן שהותו בארץ בכלא תחת משמרת שירות בתי הסוהר.

שמואלביץ' הוא עד מרכזי במשפט, כיוון שהוא קשור לרוב הפרשיות הנדונות בו. שמואלביץ' היה פעיל בעבר בעמותת "המרכז לשיקום האסיר" ובישיבת "לב בנים" – ישיבת חוזרים בתשובה, שבראשה עומד אריה וינברג, אחד הנאשמים במשפט דרעי. דרעי קימיש כמנהל האדמיניסטרטיבי של הישיבה בראשית שנות ה־80.

"לב בנים" שיווקה בראשית שנות ה־80 לאברכיה ולמגזר החרדי מגרשים, שמכרה חברת "מורשת בנימין" בבני שמואל, לפני שהשטח הוכרז כשמורת נוף. החברה לא קיבלה פיצוי בעקבות ההכרזה, כיוון שלא השלימה את רישום האדמות. באותה תקופה חששה החברה מפשיטת רגל, בעקבות תביעות כספיות של הרוכשים.

לטענת התביעה, "מורשת בנימין" נתנה שוחד לדרעי ולמשה ואריה וינברג, כדי שיפעלו להורדת הלחץ של רוכשי המגרשים ששיווקה "לב בנים", וכדי שיפעלו להעביר החלטת ממשלה, שתעניק קרקע חלופית לרוכשי המגרשים.

שמואלביץ' פרש מתפקידו כמנהל "המרכז לשיקום האסיר" ב־87', לאחר שהסתכסך עם דרעי. [illegible] פרישתו הקליט שמואלביץ' בסתר שיחות שניהל עם משה וינברג ועם אחרים הקשורים בפרשה. הוא [illegible] למשטרה במהלך החקירה, והסכים להעיד מטעם המדינה ומסר חומר מפליל שהיה ברשותו.

שמואלביץ' "חזר בשאלה" ו[illegible] להתגורר בבלגיה. לפני חודשים אחדים נעצר בשוויץ, כחשוד שהיה מעורב במעשה מרמה.

בג"ץ דחה את עתירתם של הסניגורים והנאשמים במשפט [illegible] החלטת ביהמ"ש המחוזי בירושלים שדחתה את בקשתם להקליט את [illegible] המשפט. בג"ץ קבע, כי החלטת ביהמ"ש המחוזי לא [illegible] בהיעדר סמכות או בשרירות ולכן אין מקום להתערבות בג"ץ.

עד במשפטו של סמל נחמיה: [illegible] טנק נפל מהתעל[illegible]

(ע). "גיסי היה בתוך הטנק, ניגשתי אליו והוא היה עם הראש [illegible] התנגה, הוא סיפר, כי נוהג [illegible] ופתאום נפל טנק [illegible] הוא היה בחלום" – כך העיד [illegible] עמוס גוילי, בהתחדש משפטו של סמל עמית נחמיה, המואשם כי [illegible] לפני כשלושה חודשים טנק [illegible] בג'גליס ונע עמו כ־30 ק"מ, לכיוון מרכז הארץ.

נחמיה מואשם בהוצאה [illegible] מרשות הצבא, והנעת בהלה בציבור, נהיגה בקלות ראש, שימוש [illegible] חוקי בנשק והתנהגות שאינה הולמת חייל.

מלצרית שהועסקה ללא תשלום – תקבל שכר מלא

ורדית פרנס עבדה בקפולסקי שלושה ימים במסגרת "התנסות" וקיבלה טיפים בלבד

(ע). נערה שהועסקה כמלצרית ב"קפה קפולסקי" במרכז חורב בחיפה ללא תשלום במשך שלושה ימים, לפי התניית המעסיק בקבלתה לעבודה, תקבל את מלוא שכרה עבור ימים אלה – כך סוכם בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין.

את התביעה הגישה שולמית רוזנברג, מזכירת איגוד מקצועי בנוער העובד והלומד בחיפה. נטען, כי הנערה, ורדית פרנס, הועסקה בקפולסקי כמלצרית במשך שלושה ימים, ביוני 94', כחמש שעות כל יום, במסגרת "התנסות", מבלי שקיבלה שכר.

בית הדין התבקש לחייב את מסעדת קפולסקי לשלם לנערה את התשלום שהגיע לה וכן פיצויי הלנת הריבית. נציג קפולסקי הסכים להגיע לפשרה, ללא קשר לטיפים שקיבלה פרנס, והסכים לשלם לה את כל הסכום שהגיע לה עבור ימי "הניסיון".

שוחט צופה הורדת שיעור הריבית במשק בחודש הבא

"הכיוון הכלכלי שלי: תקציב קטן יותר, מיסוי נמוך יותר והקלה על פעילות המגזר המשקי," אומר שוחט □ עיקר ההורדה במיסוי יהיה בשנת 96'

(ע). שר האוצר, אברהם בייגה שוחט מעריך, שנגיד בנק ישראל יורה בחודש הבא על הורדת שיעור הריבית במשק. במהלך סיור בנתיבות ובשדרות שערך אתמול השר, אמר שוחט לעיתונאים: "אני מניח שהנגיד יראה את מדד ינואר, יעשה את החשבון הכולל ויפעל בהתאם". השר גם מסר, שהוא ימשיך במדיניות הורדת נטל המיסים ושבשנה הבאה תהיה הורדת מיסים גדולה.

השר שוחט דחה אפשרות שיפקיע מנגיד בנק ישראל את הסמכות לקבוע את גובה הריבית במשק ואמר: "טוב שיש הפרדה בין קובעי המדיניות הכלכלית, לבין קובעי המדיניות המוניטרית. יחד עם זה, צריך להיות שיתוף פעולה ביניהם, כי הפעילות המוניטרית משפיעה על הפעילות במשק ועל הצמיחה הכלכלית".

על החלטות נגיד בנק ישראל לגבי גובה הריבית אמר שר האוצר: "הנגיד הולך על מינון לא נכון ואמרתי לו זאת בשבועיים האחרונים". השר שוחט טען, שבחודשים ינואר־מרס אשתקד הייתה אותה רמת אינפלציה כמו השנה, ואז היה שיעור הריבית שקבע בנק ישראל 10.5 אחוזים, לעומת 17 אחוזים כיום.

השר שוחט אמר על זה: "הנגיד שגה אז, כשהריבית הייתה נמוכה מדי והוא שוגה היום, כשהריבית גבוהה מדי והוא לא מוריד אותה, אבל זהו עניין שבסמכותו. אני לא אומר לנגיד לחזור לריבית של 10.5 אחוזים ואני סבור, שהריבית צריכה להיות ריאלית ולא להיות ריבית שלילית. אבל אני חושב, שאם הנגיד היה משדר למשק שהוא מוריד עכשיו במשהו את הנטל, זה היה הדבר הנכון לעשותו."

על מדיניות הממשלה בהקטנת נטל המיסים, אמר השר שוחט, שמגמה זו תימשך. השר אמר: "מאז הקמתה, ממשלה זו הורידה מיסים בכל תחום והעלתה מיסים רק על שוק ההון. הורדנו עד כה מיסים בסך 5 מיליארד שקל והמדיניות שלי: להוריד עוד את נטל המיסים. ואת, כשהמגמה שלי לתקציב קטן יותר של הממשלה, מיסוי נמוך יותר והקלה על פעילות המגזר המשקי. זהו הכיוון הכלכלי שלי. אני מניח, שהחלק העיקרי בהורדת המיסוי יהיה בשנת 1996".

עמוס אפשטיין מנכ"ל מקורות

עמוס אפשטיין (צילום: יעקב כץ)

□ יוסף גלילי

מועצת המנהלים של "מקורות" בחרה בעמוס אפשטיין למנכ"ל במקומו של דן צמחי ז"ל שנפטר לפני כחודש וחצי. אפשטיין (52), חבר קיבוץ כפר עזה ובוגר כלכלה חקלאית ברחובות, מנהל את איגוד התעשיה הקיבוצית, ועסק בפיתוח בערבה ובפתחת רפיח מטעם התק"ם. הוא חבר התאחדות התעשיינים ודירקטוריון בליל. הבחירה טעונה אישור שרי החקלאות והאוצר.

ירידות תוך גידול במחזור

□ כתבנו הכלכלי

ירידות השערים, חלקן חדות, נמשכו גם אתמול בבורסה. זאת במקביל להמשך הפדיונות בקרנות הנאמנות.

שני נושאים היו "מדוברים" ביותר אתמול בבורסה. האחד – אי שביעות רצון בולטת מהחלטת בנק ישראל שלא להוריד את הריבית, והשני – מעצרם של יורם נגלר וחיים רגב ממסגות ומדוברת שרם, החשודים בהרצת מניות. כפועל יוצא מכל אלה בסיכומו של יום המסחר ירד אתמול מדד מניות המשתנים ב־1.89 אחוז, לרמה של 153.49 נקודות, ומדד מניות המעו"ף ספג חבטה גדולה יותר של 2.58 אחוז, וירד לרמה של 153.8 נקודות. מתחילת החודש והשנה איבד מדד המשתנים כ־11 אחוז, והוא גבוה היום בפחות מ־4 אחוז מרמת השפל של 148 נקודות, שנרשמה בארבעה ביולי 94'.

בין מניות המשתנים שבלטו אתמול: בנק הפועלים שירדה ברבע אחוז במחזור של כ־5 מליון שקל, נכסים שירדה ב־3.5 אחוז, כור כב"ל וטבע שאבדה אחוז אחד. 55 אחוז ממניות הכר"מ נסחרו אתמול בירידות לעומת 9 אחוז בלבד שנסחרו בעליות. המחזור בבורסה גדל אתמול לכ־95 מליון שקל.

השוק הבינלאומי

(הנתונים נכונים לאתמול שעה 20.00 שעון ישראל)

שערי המטבעות העיקריים ביחס לדולר

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי
ליש"ט*	1.5928	1.6036	1.5954	-0.0004
מרק	1.50[illegible]	1.5165	1.5132	-0.0003
פרנק שוויצרי	1.266[illegible]	1.2737	1.2715	+0.0017
פרנק צרפתי	5.222[illegible]	5.2524	5.2394	-0.0004
ין יפני	99.12	99.95	99.70	+0.0100

* השער בדולרים

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי	
סוכר מזוקק (ליברה)	14.70	14.93	14.80	-0.13	(סנטים)
קפה (ליברה)	165.80	166.00	170.10	-3.55	(סנטים)
קקאו (טונה)	976.00	990.00	981.00	-11.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	91.20	91.70	91.45	-0.08	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	101.80	104.10	101.80	-1.30	(סנט)
חיטה (בושל)	374.25	376.75	375.50	+0.75	(סנט)
תירס (בושל)	232.75	233.75	233.25	+0.25	(סנט)
סויה (בושל)	552.50	553.75	552.25	+0.50	(סנט)
נפט חימום (גלון)	48.00	48.60	48.40	+0.03	(סנט)
נפט קל (טקסס בחבית)	18.06	18.35	18.38	+0.25	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.57	16.85	16.81	+0.17	(דולר)
זהב (אונקיה)	380.90	381.35	382.50	-0.30	(דולר)
כסף (אונקיה)	4.8000	4.8400	4.8600	+0.03	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	-411.50	413.60	416.50	0	(דולר)
נחושת (ליברה)			141.75	-1.35	(סנטים)
עופרת (טונה)			695.00	+1.40	(דולר)
אלומיניום (טונה)			2,143.00	+20.00	(דולר)
אבץ (טונה)			1,185.00	-12.00	(דולר)
ניקל (טונה)			10,000.00	+30.00	(דולר)

מדדי המניות

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,873.80	3,862.36	3,873.80	+6.39
ישראליות:	117.90	120.49	119.86	+0.98
לונדון (פט. אי. 100)	2,965.20	2,972.60	2,965.20	+11.00
פרנקפורט (דקס)			2,026.83	-28.07
טוקיו (ניקיי)			18,060.70	+275.30
הונג קונג (האנג סנג)			7,022.90	+54.97

מטבע חוץ בנק הפועלים - 24.1.95

	היחידה	בקטטים		העברות והמחאות		שערים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1			3.3462	3.3934	3.3761
דולר אמריקני	1	2.93	3.06	2.9712	3.0131	2.9990
מרק גרמני	1	1.94	2.03	1.9679	1.9957	1.9844
לירה סטרלינג	1	4.69	4.91	4.7569	4.8240	4.7920
פרנק צרפתי	1	0.55	0.59	0.5675	0.5756	0.5731
ין יפני	100	2.94	3.08	2.9891	3.0314	3.0163
גולדן הולנדי	1	1.73	1.80	1.7529	1.7777	1.7694
פרנק שווייצרי	1	2.31	2.42	2.3459	2.3791	2.3615
כתר שבדי	1	0.39	0.41	0.3991	0.4048	0.4025
כתר נורבגי	1	0.44	0.47	0.4494	0.4558	0.4535
כתר דני	1	0.49	0.52	0.4988	0.5059	0.5029
מרק פיני	1	0.62	0.65	0.6330	0.6420	0.6393
דולר קנדי	1	2.06	2.16	2.0953	2.1249	2.1159
דולר אוסטרלי	1	2.21	2.37	2.2819	2.3141	2.3130
ראנד דר' אפריקאי	1	0.60	0.86	0.8404	0.8523	0.8484
פרנק בלגי	10	0.93	0.99	0.9530	0.9665	0.9620
שילינג אוסטרי	10	2.74	2.87	2.7882	2.8276	2.8197
לירה איטלקית	1,000	1.84	1.86	1.8769	1.9035	1.8912

לפי דו"ח שהגיש אתמול הממונה על השכר באוצר לכנסת:

ב־93' היו חריגות שכר ב־40 אחוז מהגופים הציבוריים בארץ

מהשנה יוגש לכנסת דו"ח שנתי על הוצאות השכר בגופים הנתמכים והמתוקצבים ע"י הממשלה

□ אריה דיין

הממונה על השכר ועל הסכמי־העבודה במשרד האוצר, יוסי קוצ'יק, הגיש אתמול לכנסת את הדו"ח הראשון על הוצאות־השכר בגופים הנתמכים והמתוקצבים על ידי הממשלה. הדו"ח הזה, שיוגש מעתה פעם בשנה, מתחייב מתיקון לחוק יסודות התקציב שהתקבל בכנסת במרץ 93'. הוא משווה את נתוני השכר של 93' לאלה של 92'. קוצ'יק מסר, כי ב־40 אחוזים מהגופים היו ב־93' חריגות בגובה השכר.

הדו"ח, שאינו כולל שמות של בעלי תפקידים בגופים המבוקרים בו, מתבסס על נתוני־שכר שנמסרו לקוצ'יק על ידי 490 מבית 828 הגופים (רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות ועירוניות, מועצות דתיות וגופים אחרים שהוקמו על פי חוק או שנתמכים על ידי תקציב המדינה) שהתבקשו להעביר אליו מידע. 175 גופים השיבו, כי אינם פעילים או אינם מעסיקים עובדים, או טענו שהתיקון לחוק אינו חל עליהם. 163 גופים התעלמו מפנייתו של קוצ'יק ונמנעו מלהעביר אליו נתונים על השכר המשולם לעובדיהם – זאת בניגוד לחוק. ברשימת הגופים הללו נכללות רשויות מקומיות (בין השאר, עיריות בני־ברק, גבעתיים, אפרתה, הרצליה, אום אל־פאחם, קריית ארבע, ורמת השרון), חברות עירוניות, חברות ממשלתיות (תה"ל, חברת נתיבי איילון, החברה לפיתוח מזרח ירושלים ואחרות) וגופים נתמכים כגון אגד, יד ושם, מוזיאון ישראל ומוזיאון תל־אביב.

בגופים שנענו לפנייתו של הממונה על השכר הועסקו ב־1993, בסך הכל, כ־221 אלף עובדים בכ־190 אלף משרות. מספרם היה גבוה כ־1.25% לעומת מספרם שנה קודם לכן. עיקר הגידול התרכז ברשויות המקומיות (6%) ובאוניברסיטאות (4.5%). בחברות הממשלתיות נרשמה ירידה של 2.8% במספר המועסקים.

השכר הממוצע לחודש למשרה מלאה בגופים שדיווחו לקוצ'יק עלה מ־4,806 שקל ב־1992 ל־5,304 שקל ב־1993. העלייה הזאת ביטאה, למעשה, ירידה ריאלית של כחצי אחוז. "מבחינת רמות השכר", נכתב בדו"ח, "ניתן לאפיין שתי רמות: הרמה הגבוהה יותר, בה נכללים החברות הממשלתיות, גופים שהוקמו לפי חוק וגופים נתמכים והרמה השנייה, בה נכללים רשויות מקומיות, חברות עירוניות ומועצות הדתיות".

שכרם הממוצע של בעלי התפקידים והבכירים בקטגוריה הראשונה, בה נכללות החברות הממשלתיות, נע בין 12,787 שקל ל־15,770 שקל. שכרם הממוצע של מקביליהם בקטגוריה השנייה, בה נכללות הרשויות המקומיות, נע בין 6,468 שקל ל־9,597 שקל. שכרם של עובדי הדירוגים בקטגוריה הראשונה נע בין 5,413 שקל ל־6,492 שקל; שכרם בקטגוריה השנייה נע בין 2,635 שקל לחודש לבין 3,581 שקל לחודש.

לדברי קוצ'יק, נתוני הדו"ח מוכיחים, כי משכורות הבכירים בגופים הנדונים עודכנו בצורה תכופה יותר ממשכורות העובדים האחרים. "הייתי רוצה לראות מצב בו שכר הבכירים ושכר העובדים האחרים יעלה בשיעור זהה," אמר. את המשכורת הממוצעת הנמוכה ביותר הרוויחו מי שעבד בשנת 1993 במועצות הדתיות. לדעת הממונה על השכר, זהו נתון המצביע על מגמה טבעית, לפיה בחברות הממשלתיות, העובדות במתכונת תחרותית, עסקית ויצרנית, השכר גבוה בצורה משמעותית מבמגזר הציבורי הבירוקרטי.

תקציב פיתוח התיירות בנגב – 34 מיליון שקל

□ רמי שני

תקציב הפיתוח הכולל של המינהלה לפיתוח התיירות הנגב יעמוד השנה על 34 מיליון שקל, כך מסרו אתמול ראשי המנהלה בהצגת תכנית העבודה לשנה הקרובה. התקציב הכולל של המינהלה עומד על מיליון שקל. מנכ"ל המנהלה לפיתוח התיירות בנגב, דני מעיין, ציין כי רובו הגדול של התקציב נועד לפיתוח פרוייקטים שתכנונם הושלם בשנה שעברה, ורק כ־9 אחוזים מיועד לתכנון מוקדים חדשים. בין אלה, פרוייקטים שפיתוחם התאפשר כתוצאה מהסכם השלום, עם ירדן, כמו פארק הדרך הבשם ופארק המקום הנמוך ביותר בעולם.

ההסתדרות קוראת להחיל על כל העובדים במגזר הציבורי את גילום רכיבי השכר המחוייבים בביטוח לאומי

בדומה להסדר שהוחל על העובדים בשירות המדינה – על פיו מגלם המעסיק את רכיבי השכר הנוספים

□ אבשלום קווה

יש להחיל על כלל העובדים במגזר הציבורי את ההסדר שעליו הודיע שר האוצר ביחס לעובדים בשירות המדינה בלבד. על פי הסדר זה, יגלם המעסיק את כל רכיבי השכר והחזרי ההוצאות, שנוספו לאחרונה לעניין חיוב בדמי הביטוח הלאומי, כגון רכב וטלפון – תביעה זו העלה אתמול מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים זילוני, הוא ציין, כי ההסתדרות גורסת שאין להפלות בין עובדים לעובדים.

לדברי זילוני, סוכם בין נציגי ההסתדרות לבין נציגי האוצר, כי אם יוחלו הטבות במגזר אחד הן יוחלו גם על המגזרים האחרים של השירות הציבורי. "אין כל הצדקה לכך, שכלל עובדי השירות הציבורי יאלצו לשאת בנטל בעקבות הרחבת בסיס הגבייה של דמי הביטוח הלאומי בעוד שמן הגילום יהנו עובדי המדינה בלבד" אומר זילוני.

הוארכו הסכמים עם שו"פ לעד ארבע שנים ממועד הפרטתה

□ אריה דיין, עליזה חטואל

מועצת מינהל מקרקעי ישראל אישרה אתמול את הארכתם של 16 הסכמי פיתוח והרשאות לתיכנון הנמצאים בידי חברת הבנייה הממשלתית שיכון ופיתוח, העומדת להפרטה. ההארכה, שאושרה בעקבות פנייתו של משרד האוצר, תהיה בתוקף במשך ארבע שנים ממועד ההפרטה של החברה. הארכת ההסכמים, כך סברו במשרד האוצר, נדרשה כדי להגביר את ההוראות באשר לערכה של החברה בקרב הרוכשים הפוטנציאליים.

הקצין האמריקאי ובנו נתגלו חיים בטורקיה

תשעה ימים לאחר שנעלמו מאתר סקי בצפון מערב טורקיה, ויממה לאחר שנפסקו החיפושים אחריהם □ קבוצה לבנונית טוענת כי השניים נחטפו על ידיה

אנקרה, (ע"ר ויופי"ע). קצין חיל האוויר האמריקאי ובנו הצעיר, שנחשבו למתים מאז נעלמו מאתר סקי, נמצאו אתמול חיים, לאחר שהות של 9 ימים באזור שומם ובקור מקפיא בצפון מערב טורקיה.

לויטננט קולונל מייק קוריאלארד (37) ובנו מתיו (10) נמצאו כ־15 ק"מ מאתר הסקי קארטאקאיה, ממנו נעדרו מאז ה־15 בינואר, אמר מקור רשמי במחוז בולו. הם נמצאו, בנסיבות לא ברורות עדיין, פחות מיממה לאחר שצוותי ההצלה של ארה"ב וטורקיה נטשו את החיפושים, כשהניחו שהשניים קפאו למוות על מדרונות הר מושלג ממערב לאנקרה.

סוכנות הידיעות אנטוליה ציינה, כי הקצין משותק־למחצה וסובל מפצעי קור בגפיו התחתונים, ואילו מצב בנו משביע רצון. הם הוגשו לבית חולים בבולו, לאחר שנמצאו בבקתה של רשות היערות של טורקיה, בה מצאו מקלט.

יותר מ־500 אנשי קומנדו טורקים וצוות של 15 אנשי צבא אמריקאים, מצויידים במצלמות אינפרה־אדומות, השתתפו בחיפושים, בהם נעשה שימוש גם במסוקים.

אזור קארטאקאיה, הנמצא כ־190 ק"מ מערבית לאנקרה, בדרך לאיסטנבול, נודע בשל יופיו המרהיב, ואהוב על אוהדי הסקי.

קבוצה שקראה לעצמה "לוחמי החירות הלבנונים" טענה במספר שיחות טלפון, כי היא מחזיקה באב ובבנו, ודרשה את שחרורו של מנהיג החיזבאללה השייח' דיראני, שנחטף בזמנו בידי קומנדו מוטס ישראלי מכפרו בדרום לבנון.

שבוע אחרי הרעש ביפן: 5,063 הרוגים נמנו עד כה

סכנת מגיפות בקובה □ הממונה על הספקת המים בעיר התאבד עקב כשלונו לחדש את ההספקה □ קדאפי: יפן נענשה על תמיכתה בארה"ב

נמל קובה לאחר הרעש. בכמה מקומות זזה האדמה מספר מטרים. (צילום: אי.פי.)

טוקיו, (ע"צ וע"ר). על פי המניין הרשמי האחרון של קורבנות הרעש שפקד לפני שבוע את העיר קובה, נהרגו 5,063 בני אדם ו־68 עדיין נעדרים, מסרה משטרת יפן. כמו כן נפצעו 26,284 בני אדם ברעש בעוצמה של 7.2 בסולם ריכטר, שגרם ב־16 בינואר נזקים כבדים לעיר הנמל השניה של יפן. בעקבות הרעש נהרסו 56,243 בתי מגורים ומבנים שונים.

אתמול נמסר, כי הוצאות השיקום בעקבות הנזקים שנגרמו מחמת רעידת האדמה יעלו על 60 מיליארד דולר.

קובה, (ע"ר, יופי"ע). 300,000 ניצולי רעידת האדמה בקובה, המצטופפים במקומות מחסה מאולתרים, ניצבים בפני סכנות גוברות של מחלות ומגיפות. רופאים בקובה מסרו, כי בבתי חולים קיים מחסור חמור אפילו בתרופות בסיסיות וכי מחלת השפעת מתפשטת במהירות.

לכך מתווספת בעיית הביורוקרטיה היפנית: רופאים זרים מסויימים שבאו במיוחד לקובה, לא הורשו לעבוד אלא בתור עוזרים לרופאים יפניים. הממשלה מתירה רק לרופאים בעלי רישיון יפני לפעול במדינה. צוות של שלושה רופאים מהארגון הצרפתי "רופאי העולם" מסר, כי כאשר הגיע לקובה, לא ניתנה לו רשות לעבוד אלא כעבור יומיים.

קובה, (ע"ר). הממונה על חידוש הספקת המים בקובה ההרוסה בעקבות רעידת האדמה, קפץ שלשום מחלון בקומה הרביעית, מסרה אתמול המשטרה, ומניחים כי התאבד. המשטרה מסרה, כי חבריו לעבודה מצאו את גופתו של טאקאשי נאקאנישי (37), מנהל מחלקת המים בעיריית קובה, בחזית בניין המחלקה בצפון קובה. נאקאנישי לא השאיר מאחוריו הודעה בכתב כלשהי.

כשלונה של העירייה לחדש במהירות את הספקת המים אחרי רעידת האדמה, נחשב כאחת הסיבות העיקריות לנזקים ההרסניים בקובה. אחרי רעידת האדמה השתוללו בעיר כ־200 דליקות, והכבאים לא הצליחו לכבות רבות מהן בשל מחסור במים. ביום שני בערב עדיין היו יותר ממחצית מבין 650,000 משקי הבית של קובה בלי מים זורמים.

טוקיו, (ע"ר). יפן מחתה בפני לוב על דבריו של שליטה מועמר קדאפי, שפירסם ביום ראשון הודעה בה בירך על מותם של 5,000 בני אדם ברעידת האדמה בעיר קובה, ואמר כי זו נקמת האל ביפן, "משום שהיא מנהלת מסחר עם השטן". "יפן תמיד מיהרה להעמיד עצמה לרשות ארה"ב השטנית, וכאשר זו החליטה לתלות אומה כלשהי, יפן תמיד סיפקה את החבל באמצעות יכולתה הפיננסית והכלכלית", הוסיף קדאפי בהודעתו.

מנהיג צ'צ'ניה דודאייב: לא הצלחתי להגן על עמי

"הכוחות הרוסיים אינם שולטים בכל גרוזני. הם פשוט התרכזו במקומות שונים והם מוקפים בליל", טוען דודאייב □ לדבריו, נהרגו 12,000 חיילים רוסים

מוסקבה, (ע"ר וע"צ). מנהיג צ'צ'ניה, ג'וחאר דודאייב, הביע אתמול צער על שלא הצליח להגן על עמו מול הכוחות הרוסיים, דיווחה תחנת הרדיו "אחו מוסקבי".

תחנת השידור הבלתי תלויה, שמסרה כי בשיחה טלפונית אמר הלה: "ליבי דואב על כל האנשים האומללים הללו שלא הצלחתי להגן עליהם". עם זאת הכחיש כי קרוב ניצחון צבאי רוסי. "הכוחות הרוסיים אינם שולטים בכל מקום בעיר הבירה גרוזני. הם פשוט התרכזו במקומות שונים והם מוקפים בליל", טען.

דודאייב אמר, כי 100 חיילים רוסיים נהרגים על כל אחד מלוחמיו, וכי האבידות של הרוסים מסתכמות ב־12,000 הרוגים. בהתייחסו לבנו אוולור, שעליו נמסר ב־15 בינואר כי נהרג בגרוזני, אמר דודאייב: "קיבלתי מידע כי הוא נהרג, אך לא ראיתי אותו במו עיני. יש לי דאגות אחרות מלבד אוולור... יש לנו 30,000 קורבנות אזרחיים חפים מפשע. אין לי רק הדאגה לגבי בני אוולור".

עיתון סקוטי: אירן אחראית לפיגוע בלוקרבי; טהרן מכחישה

טהרן, (ע"צ). אירן לא היתה מעורבת כלל בפיגוע נגד מטוס של פאן אם מעל העיירה לוקרבי שבסקוטלנד, בו נהרגו 270 בני אדם בדצמבר 1988, אמר אתמול דובר משרד החוץ האירני, מחמוד מוחמדי. בראיון לסוכנות הידיעות הרשמית אירנה, הכחיש הדובר את טענותיו של עתון סקוטי, שכתב אתמול, כי על פי מסמכים של שירותי הביון האמריקאים, ששוחררו לפירסום, אירן אחראית לפיגוע. "כל הטענות על מעורבותה של אירן בפרשת לוקרבי משוללות כל יסוד", אמר מוחמדי, שתיאר את מאמר העיתון כ"תעמולה ציונית שנועדה לפגוע בשמה של הרפובליקה האיסלמית".

על פי העיתון הסקוטי "דיילי רקורד", שר הפנים לשעבר של אירן, עלי אכבר מוחתשמי העביר סכום של 10 מיליון דולר לארגונו של אבו ניראל, לביצוע פיגועים נגד יעדים אמריקאים, בהם הפיגוע בלוקרבי, בתגובה להפלתו של מטוס איירבוס של חברת התעופה האירנית ביולי 1988, מאש ספינת מלחמה אמריקאית מעל המפרץ הפרסי.

עיתון בריטי אחר, הסנדיי טלגרף, כתב ביום ראשון כי אירן הגיעה להסכם חשאי עם גרמניה לשחרורו של אורח טורי חשוד בפעילות טרור, בפרשה הקשורה לזו של לוקרבי. בון הכחישה ביום שני את הטענות.

אורנג אומן וינה, קופת אורנג אוטנג בגן החיות של וינה, שוקלת את יתרונות הצורה על פני התנועה בטרם תוסיף נגיעה אחרונה ליצירת הקופה החדשה שלה. עבודותיה עוררו התפעלות של הקופה האמנותית הקנו לה שם גם מחוץ לגבולותיו של גן החיות שונברון. (צילום: אי.פי.)

ספרי תורה יקרי ערך נגנבו מבית כנסת בהונגריה

בודפשט, (סט"א). 17 ספרי תורה שערכם מוערך ביותר מ־100,000 דולר נגנבו באחרונה מבית כנסת בעיר דברצן, במזרח הונגריה.

גניבתם של ספרי התורה מהמאה ה־17 נתגלתה רק מספר ימים לאחר ביצוע המעשה, משום שבית הכנסת נותר סגור בימי החורף.

משטרת הונגריה פתחה בחקירה, אך טרם נמצאו חשודים במעשה.

מנכ"ל הקהילה היהודית בהונגריה גוסטאב זולטאי אמר בראיון, כי לדעתו אין מדובר במעשה אנטישמי, אלא בגניבה פשוטה למען בצע כסף.

בדצמבר 1993, נגנב מהמוזיאון היהודי בבודפשט אוסף פרטי יודאיקה, שערכו כ־200 מיליון דולר.

שני חשודים במעשה, אזרחים רומנים, נעצרו בווינה ובפרנקפורט באוגוסט אשתקד. כעת מוצגים האוצרות הגנובים, שהוחזרו, בבניין הקהילה היהודית בבודפשט.

מפעל וודקה בכור גרעיני

לונדון, (ע"צ). תחנת כוח גרעינית לשעבר ברפובליקה קרים (דרום אוקראינה) הוסבה ומשמשת עתה כמפעל לביקבוק וודקה, מסרה אמש סוכנות הידיעות איטאר־טאס.

פתרונות שונים הוצעו לניצול אתר תחנת הכוח, בין היתר הסבתה למפעל בגדים.

"האנשים בעלי היוזמה הרבה ביותר הם שניצחו, ומעתה מופעל בתחנת הכוח הגרעינית לשעבר קו לביקבוק וודקה ומשקאות אלכוהוליים", הוסיפה הסוכנות.

אדם ניסה להעלות עצמו באש מול ארמון בקינגהאם

לונדון, (ע"צ, ע"ר ויופי"ע). שוטרים עצרו בלילה שבין יום שני ליום שלישי אדם מול ארמון בקינגהאם, משכנה של מלכת אנגליה, כשהתכוון להעלות את עצמו באש, מסר הסקוטלנד יארד.

שני שוטרים הצליחו להשתלט על האיש בן ה־49, לאחר שזה שפך על עצמו בנזין ואיים להצית את עצמו, אם יעיזו להתקרב אליו.

על פי ממצאים ראשונים של החקירה, נראה כי לאיש בעיות משפחתיות.

"זה היה מצב מסוכן מאוד, ואילו החברים לא היו מתנהגים כפי שהתנהגו, שני השוטרים היו יכולים גם הם לעלות באש", ציין דובר המשטרה.

דובר הארמון ציין, כי בעת התקרית, לא שהתה המלכה במקום.

כהן, מימון וקובל - חברי ועדת החקירה לילדי תימן

□ עליזה חטואל

נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר מינה ועדת חקירה בעניין פרשת היעלמותם של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948־1954. המינוי בוצע מתוקף סמכותו לפי סעיף 4 לחוק ועדות חקירה ועל יסוד החלטת הממשלה מיום ה 8.1.95. חברי הוועדה הם שופט בית המשפט העליון בדימוס יהודה כהן – יו"ר הוועדה, האלוף (מיל.) דוד מימון והשופטת בדימוס דליה קובל.

השופט יהודה כהן הוא יליד הארץ 1914. משנת 1954 כיהן כשופט בית המשפט המחוזי בירושלים ואח"כ כנשיא בית המשפט המחוזי בירושלים. כשופט בית המשפט העליון כיהן משנת 1981, וב־1984 פרש.

האלוף דוד מימון, יליד הארץ 1929. שירת 40 שנה בצה"ל, בין השאר כמפקד חטיבת רצועת עזה, מושל הרצועה, מושל לבנון ומפקד חטיבת הערבה. בתפקידו האחרון שימש כנשיא בית הדין לערעורים. השתחרר בדרגת אלוף בשנת 1987. הוריו עלו ארצה בעליה השניה מתימן.

השופטת דליה קובל, ילידת הארץ. עבדה בלשכה המשפטית של מס הכנסה כמנהלת החקיקה ובפרקליטות כסגן בכיר לפרקליט המדינה. כיהנה כשופטת בית משפט השלום בירושלים משנת 1981 וכרשמת בית המשפט המחוזי בירושלים ושופטת בפועל משנת 1993. פרשה בסוף שנת 1994. את הוועדה ירכז יצחק אליצור שהיה מזכיר בית המשפט המחוזי בירושלים.

כ־60 שגרירים ונספחי תרבות זרים היו אתמול אורחי שר החינוך והתרבות בירושלים ומנכ"ל שמעון שושני. הדיפלומטים סיירו במוסדות חינוך בעיר וצפו בפרוייקטים חינוכיים יחודיים. צילום: רוני נעמן

מתח בקואליציה בהסתדרות על השליטה בוועדי עובדים ערבים

□ אבשלום קווה

משבר חדש מאיים על שלימות הקואליציה בהסתדרות. בנוסף על המחלוקת החריפה סביב תוכנית הרפורמה במועצות הפועלים, מאיים עתה משבר חדש על שלימות הקואליציה הרעועה בהסתדרות בין "העבודה", ל"רם". המשבר הוא על השליטה בוועדי עובדים בשמונה יישובים ערביים עד לקיום הבחירות בהם ב־4 באפריל הקרוב. חברי ההנהגה מטעם העבודה ראלב מג'אדלה ופיני שומר הודיעו אתמול ליו"ר ההסתדרות, חיים רמון, כי אם לא יימצא פתרון למשבר יחריף העימות הפנימי בוועד הפועל ודרשו את התערבותו המיידית.

לטענת השניים הגיעו הצדדים להסכמות בדבר החלוקה עד לבחירות, אך נציגי "רם" חזרו בהם מהעניין בפגישה שהתקיימה ביום ראשון האחרון. הבחירות הקרובות יתקיימו, כאמור, בשמונה יישובים וההסכמות בין כל הסיעות המרכיבות את הקואליציה היתה כי "רם" ימנו מטעמם מזכירים לארבעה ישובים, "העבודה" תקבל שלושה והרשימה היהודית הערבית המשותפת אחד. הישובים בם מדובר הם: בקעה אל־גרבייה, אום אל־פחם, רהט, מג'דל כרום, טמרה, טירה וכפר כנא. "רם" הציעו בשעתו ל"עבודה", כי ימונו מזכירים מטעמם בטמרה, טירה וכפר כנא, אך ביום ראשון האחרון חזרו בהם מכך.

פרס ההסתדרות לשלום יוענק למתווך הנורווגי לשיחות אוסלו

□ אבשלום קווה

פרס ההסתדרות לשלום יוענק לטרייה רוד לארסן, המתווך הנורבגי לשיחות אוסלו. הטקס יתקיים במוצאי שבת (28.1.95) במלון דן פנורמה בת"א.

לארסן שימש בעבר כיו"ר פאפו – המכון למחקר כלכלי חברתי של האיגודים הנורבגים, החל מ־1990 פעל לארסן לקירוב בין הצד הישראלי והפלסטיני ושקד על הקמת ערוץ חשאי להידברות בין הצדדים – ערוץ אוסלו.

היוזמה להענקת הפרס ללארסן היתה של ד"ר זאב נריה – יו"ר המחלקה לקשרים בינלאומיים בהסתדרות. בהחלטתה מציינת ההסתדרות, כי הפרס ניתן ללארסן כהוקרה על מאמציו ליצירת שלום במזרח התיכון. "לארסן, איש חזון אשר לקח על עצמו משימה כמעט בלתי אפשרית אך מעולם לא נכנע, אף פעם לא ויתר על התקווה והאמונה, ובעקשנות אין קץ לפעל להפיכת חלומו למציאות", נאמר בכתב ההחלטה.

חיים רמון, יו"ר ההסתדרות, אמר, כי ההסתדרות רואה בלארסן חבר עושה שלום ומודה לו על מאמציו לסלילת דרך לשלום בינינו לבין שכנינו.

טקס הענקת הפרס יתקיים במסגרת ארוחת ערב במלון דן פנורמה, בה ישתתפו גם נציגי איגודים מחו"ל, שהוזמנו לוועידת ההסתדרות.

פרסי יצירה הוענקו לשלושה סופרים ערבים

□ עליזה חטואל

פרסי יצירה מטעם שרת המדע והאמנויות שולמית אלוני לשנת תשנ"ה הוענקו לשלושה סופרים ערבים – אבו חנא, זכי דרוויש וד"ר מחמוד ג'נאם. הפרסים הוענקו ע"י יוסי פרוסט, ראש מנהל התרבות במשרד האמנויות, בטקס שנערך במכון הגבוה לאמנויות בנצרת. הפרס המוענק ליוצרים, הוא שנת התפנות לכתיבה, אשר במהלכה תשולם משכורתם מקרן מיוחדת במנהל התרבות.

חנא אבו חנא – משורר וסופר יליד 1928 בכפר ריינה ליד נצרת. סיים לימודיו התיכוניים בנצרת והמשיך לימודיו הגבוהים במכללה הערבית בירושלים. התחיל לכתוב שירה בגיל מוקדם מאוד וזכה לפרס מהמכללה על שירתו 3 שנים ברציפות.

משנת 48 התחיל בהוראה והשתתף באירגוני תרבות בארץ ובחו"ל. המשיך לימודיו בספרות ערבית ואנגלית באוניברסיטת חיפה ות"א ושימש גם כמנהל המכללה והאוניברסיטה הערבית בחיפה משנת 1974. שירתו תורגמה לעברית, אנגלית ורוסית. מספר ספריו עולה על 15 והוא הרבה לפרסם גם בעיתונות ובכתבי עת.

זכי דרוויש (אחיו של מחמוד דרוויש) – יליד הכפר ברווה (אחיהוד כיום). בשנת 1944 סיים לימודיו התיכוניים בכפר יאסיף, בוגר אוניברסיטת חיפה בספרות ערבית. משמש מנהל ביה"ס שעב ומתגורר בכפר גדיידה. זכי דרוויש מתמחה בתחום הסיפור הערבי הקצר. פירסם את יצירותיו בארץ והוא עצמו תרגם שירה לערבית מאנגלית וספרדית. פירסם כשישה קובצי סיפורים ורומאנים.

ד"ר מחמוד ג'נאם – מרצה סופר וחוקר, יליד בקה אל גרביה 1949. סיים לימודיו בבקה ובטייבה ולימודים גבוהים והחל במכללה להכשרת מורים בחיפה והמשיך באוניברסיטת ת"א. את עבודת הדוקטורט עשה על נושא הרומאן הערבי בהדרכת פרופ' ששון סומך. עוסק במחקר וכמו כן משמש מורה לערבית בתיכון בכפרו. פירסם ספרי מחקר על השירה והרומאן הערבי.

ישראלי ירה ביריחו

(עתים). – אזרח ישראלי ירה אתמול לעבר מיידי אבנים ביריחו. לא היו נפגעים.

המקרה אירע בשעות הבוקר כאשר רכבו של הישראלי נרגם באבנים ונגרם נזק קל לרכב. הנהג לא נפגע. לאחר הירי, הגיע למקום סיור משותף של המשטרה הפלסטינית והישראלית לחקור את האירוע.

ילד שהתייתם בעקבות אלימות במשפחה יזכה לגימלת יתום

(עתים) – ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה הצעת חוק, הקובעת כי ילד שהתייתם בעקבות אלימות במשפחה, יהיה זכאי לגימלת יתום מהביטוח הלאומי. הצעת החוק באה בעקבות מקרים רבים של רצח במשפחה, בהן נותר הילד ללא אב או אם, והנוגש מאסר עולם על הרוצח.

הצעת החוק באה להבטיח את רווחת הילד שהתייתם. שיעור הגימלה שיקבל ילד שהתייתם בעקבות אלימות במשפחה, יהיה בגובה הגימלה הניתנת כיום ליתום שאחד מהוריו מת בתאונת עבודה.

על פי הצעת החוק, תקבע פרקליטות המדינה אם קיים יסוד סביר להניח שחיי ההורה קופחו בעקבות אלימות במשפחה, באופן שהיתום זכאי לתגמול. על החלטת פרקליטות המדינה ניתן יהיה לערער לוועדה בראשות שופט.

התגמולים ישולמו מאוצר המדינה באמצעות המוסד לביטוח לאומי. הצעת החוק הוכנה ע"י משרד העבודה והרווחה בשיתוף עם משרד המשפטים. שר המשפטים, דוד ליבאי, בירך את שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, על יוזמת חקיקה זו, אותה הגדיר כצעד חשוב בהגנה על נפגעי אלימות במשפחה.

הצלחה בשיקום אסירים בקיבוצים ובישיבות

□ נחמן גלבוע

ביום עיון שנערך אתמול על ידי הרשות לשיקום האסיר בשיתוף המחלקה לקרימינולוגיה באוניברסיטת בר אילן, דנו המשתתפים בנושא שיקום אסירים באמצעות קבוצות אוכלוסיה ייחודיות וישיבות. בכנס שנערך בבר אילן השתתפו כ־400 אנשי אקדמיה, רבנים, אנשי מקצוע בתחום השיקום וקצינים בכירים בשירות בתי הסוהר.

יו"ר הרשות אשר פינס אמר בכנס, כי ההצלחה שהוכחה בשיקום האסירים בקיבוצים ובישיבות היא לצערו ברמה של "מגדל כלבר". לדבריו שוקמו במשך 10 השנים האחרונות, רק 120 אסירים בתנועה הקיבוצית ו־270 בישיבות. פינס קרא לתנועה הקיבוצית לפתוח את שעריה לאסירים הרוצים להשתקם. "פיתחו את השערים והצילו את הנפשות. מכל 10 אסירים משתקמים אצלכם בהצלחה 7 אסירים. זה נתון גבוה מאד בקנה מידה עולמי, אך אסור לכם להסתפק ב־10 אסירים בשנה". אמר יו"ר הרשות. הוא הודיע כי ראשי התנועה הקיבוצית הסכימו להכפיל את מספר המשוקמים בקיבוצים מ־10 ל־20 בשנה.

פינס פנה גם לראשי הישיבות ולרבנים הראשיים בבקשה להכפיל את מספר האסירים המשתקמים אצלם, כפי שהקיבוצים עשו בשנה האחרונה. הוא ציין כי בישיבות אחוז האסירים המשתקמים בהצלחה הוא מהגבוהים בעולם ועומד על 90 אחוזים. מנכ"ל הרשות אברהם הופמן הדגיש את חשיבות מיון האסירים עם כליאתם בבתי הכלא. בפנייה לקציני שב"ס אמר הופמן "אם ניכשל במיון האסירים בתחילת מאסרם, אנו נכשלים בתהליך השיקום כולו. על החברה שפלטה את האסירים לבתי הסוהר מוטלת האחריות לשקם אותם".

פרופסור מרדכי רוטנברג מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מומחה לפסיכולוגיה הדת, עימת את הגישה הנוצרית הדוחה שיקום עם הגישה היהודית המגדירה את המשוקם כצדיק. הוא הסביר כי אחוז ההצלחה הגבוה בישיבות נובע מכך שבסולם הערכים היהודי, האסיר מתקבל על ידי החברה הסובבת כחוזר בתשובה שהוא צדיק. "הקבלה של האסיר על ידי החברה הסובבת היא המפתח לאחוז ההצלחה הגבוה של המשוקמים בישיבות".

תקנות חדשות מחייבות הבנקים לספק מידע רב יותר לערבים

□ אריה דיין

המפקח על הבנקים בבנק ישראל, זאב אבלס, פירסם אתמול שינויים להוראות בדבר ניהול בנקאי תקין שמטרתם להרחיב את המידע העומד לרשות אנשים החותמים ערבות על הלוואות, הן לפני חתימתם על כתב הערבות והן לאחריה.

ההוראות החדשות מחייבות את הבנקים לציין בכתב־הערבות את חלקו של הערב בתוך סך מספר הערבים הכולל, במסגרת המצבה לגלות לערב מידע מהותי על החייב ועל ההלוואה והגדרו גם מספר מקרים בהם על הבנק יהיה לתת לערב מידע בכתב, עוד לפני התחתמו על הערבות.

בהוראות נקבע עוד, כי במכתבי דרישת תשלום מערבים או בתביעות כנגד ערבים, על התאגיד הבנקאי לפרט את יתרת ההלוואה על פי מרכיביה השונים – קרן, הפרשי הצמדה, ריבית, סכום הפיגור והרומה. כל התיקונים הללו ייכנסו לתוקפם ב־1 ביולי השנה.

המשכים

בקואליציה

המשך מעמוד ראשון

רוצה לערוך שינויים בממשלה וכי מעוניין להמשיך ולקיים את הממשלה במבנה הנוכחי.

יחד עם זאת סבור רבין, כי נוכח העובדה שש"ס מציבה את העבודה בפני מציאות פוליטית חדשה יש לדון במצב החדש ולבדוק אם להמשיך ולשמור את תיקי הדתות והפנים לש"ס או למנות להם שרים ממפלגת העבודה.

בקואליציה התקבלה אתמול בחומרה החלטת ש"ס להצביע אי־אמון בממשלה, פעם ראשונה בנושא מדיני, מאז פרישתה לפני כשנה וחצי. אתמול בבוקר החליטה סיעת ש"ס בתום ישיבתה בישוב בית"ר ליד ירושלים להצביע נגד הממשלה בהצעת אי־האמון אתמול בכנסת.

מזכ"ל העבודה, נסים זווילי אמר אתמול בתגובה להחלטת ש"ס שהיא עומדת בניגוד לכל הציפיות והמחשבות על ברית פוליטית בינינו לבין ש"ס. הם מעמיקים כאן את הפער בינינו לבינם שעלול לסכל כל אפשרות להחזרתם לקואליציה, אמר זווילי.

אנחנו רואים בתמיכתם באי־האמון על נושאים שהוסכמו כבר דבר חמור. אנחנו לא מממשים כאן שום דבר שלא כתוב בקווי היסוד של הממשלה שהם וש"ס אישרו אותם כתנועה, אמר זווילי.

יו"ר סיעת מרצ, רן כהן, אמר שאם מדובר באירוע חד־פעמי אפשר לחיות עם זה אבל אין זה כך, יש להחליט בקואליציה החלטות אחרות: "אם זה מקרה חד פעמי אני לא רואה בזה שום בעייה אבל אם החליטו להיות באופוזיציה, שיהיו עד הסוף ועמוק מאוד" אמר רן כהן. הוא הבהיר כי במקרה זה לא תהיה להם שום נגיעה בשום משרד ממשלתי, לא הפנים ולא הדתות ושום דבר אחר, הדגיש כהן.

גורמים בכירים בעבודה הזכירו אתמול שער לפרישתה הרשמית של ש"ס מהקואליציה היו הכנות לשמור לש"ס סמכויות נרחבות גם במשרד הפנים וגם במשרד הדתות ולמעשה רק באופן רשמי השר הממונה הוא ראש־הממשלה.

בעבודה הועלתה אתמול האפשרות שאם ש"ס תחליט לפרוש סופית מהקואליציה אז ייתכן שהשר שחל ימונה לשר הפנים והשר עוזי ברעם לשר הדתות. ייתכנו גם אפשרויות אחרות שיאפשרו כניסתו של סגן השר, יוסי ביילין בתור שר לממשלה.

בעבודה הועלתה אתמול סברה שראש הממשלה ייפגש ללא ספק עם ח"כ דרעי עוד השבוע למרות שטרם נקבע מועד.

יו"ר המפד"ל זבולון המר אמר אתמול בעקבות הצבעת ש"ס שאף חבר בממשלה או בקואליציה אסור שיהרהר בקול על האפשרות של הצטרפות המפד"ל לקואליציה במקום ש"ס. לדבריו הירהורים כאלה אינם אלה חלומות באספמיה ובניית מגדלים הפורחים באוויר.

יו"ר סיעת ש"ס, שלמה בניזרי ציין שסיעתו החליטה על כך בגלל חילול שבת בחדון בעת ישיבת של ראשי המשק עם ראש הממשלה בשבת האחרונה ובשל החלטת הממשלה להקים ועדת שרים שתחליט על בנייה בירושלים רבתי.

בניזרי אמר שבעקבות שני מעשים אלה "ולפי הוראת הרב עובדיה יוסף, נשיא מועצת החכמים תצביע ש"ס היום אי־אמון בממשלה". בניזרי הוסיף שכבר ביום שישי שעבר הסמיכה ש"ס את ראש התנועה, אריה דרעי להציע לראש־הממשלה כניסה מיידית לקואליציה אם תישאר על כנה הבנייה המוצאת בירושלים רבתי. לשם כך ניפגש דרעי עם רבין במוצ"ש ואז הוא הציע שש"ס תצטרף עם שני שריה לממשלה בתנאי שהבנייה תימשך.

בניזרי סיפר שגם ביום ראשון ושני המשיכו נציגי ש"ס להבהיר לראש הממשלה שש"ס מתכוונת להצביע הפעם נגד הממשלה. לדבריו, רבין לא לקח זאת ברצינות או ייתכן שיש לו אופציות אחרות.

הוא ציין שהוא שומע ברדיו שכבר ישנם שרים שתופרים חליפות למשרדי ש"ס, אולם מדובר בתנועה עקרונית שיצאה מן הממשלה לפני שנה וחצי בגלל דת ותורה. עכשיו אנחנו מצביעים נגד הממשלה בגלל דת ותורה והמשך נפעל לפי דת ותורה של גדול הדור, הרב עובדיה יוסף, אמר בניזרי. הוא הדגיש שבינתיים מדובר בהחלטה נקודתית להצבעה הזאת ואין לה שום התחייבות לא לקואליציה ולא לאופוזיציה. אולם הוא הדגיש שהשבוע תצטרך ש"ס לקבל החלטות מאוד חשובות וכל זה יהיה כמובן לפי החלטת הרב עובדיה יוסף.

ח"כ משה מאיה אמר אתמול שהרב עובדיה יוסף הורה לצביע נגד הממשלה בנושא המסויים וימים יגידו אם יחול שינוי בהחלטה הזו. להערכתו של מאיה מדובר בפרישה גמורה.

ערפאת

המשך מעמוד ראשון

נציגי האירגון הודיעו למשטרת הרשות כי הם יפעלו גם־נגדה, אם תמשיך את גל המעצרים. הם הזהירו אותה לבל תפגע באנשיו. מאוחר יותר, בשעות הערב, שוחרר השייח' שאמי ובפגישה עם עיתונאים אמר, כי הוא אישית לא מעורב בפעולות טרור. השוטרים עצרו את שאמי לאחר שאיתרו אותו בביתו של אחר ממבצעי הפיגוע, אנואר סוכר, לשם בא להביע את תנחומיו למשפחה.

לאוהל האבלים בשכונת סג'עייה המשיכו לבוא אתמול פעילים של אירגוני הסרוב.

המשטרה והפלסטינית הכחישה אתמול, כי עצרה עשרות מאנשי הג'יהאד האיסלאמי, בניגוד למה שאמר קודם לכן מקור פלסטיני בכיר. "אין כל אמת בדברים", אמר מפקד המשטרה בעזה, הגנרל גאזי ג'באלי, בשיחה עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית.

קצין אחר של המשטרה, שדיבר בעילום שם, אמר כי המשטרה הסתפקה בזימון ארבעה פעילים של הג'יהאד האיסלאמי. "ביקשנו מארבעת הפעילים לבוא למטה המשטרה, אך לא בוצעו מעצרים", ציין הקצין.

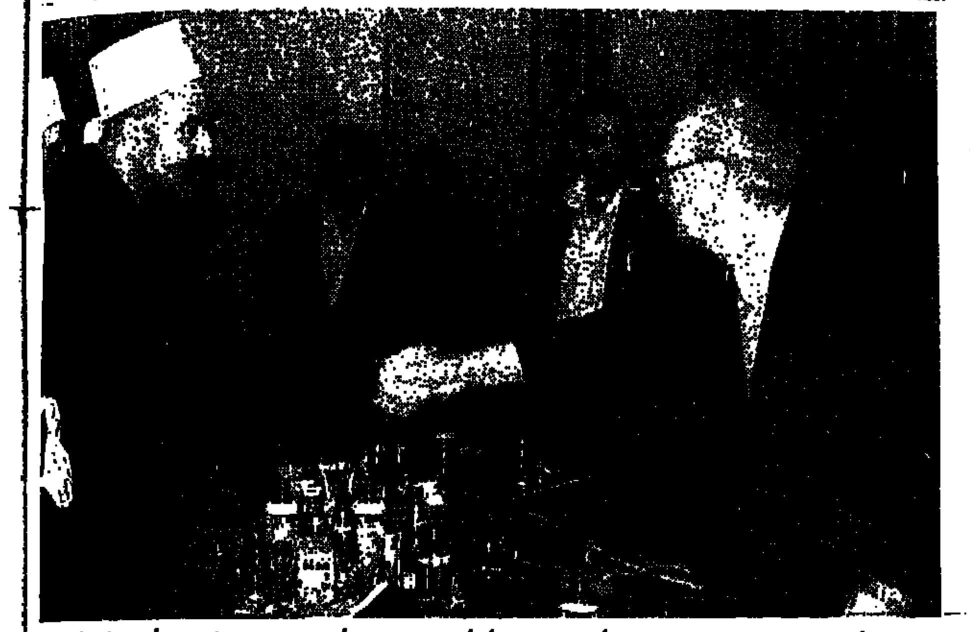

ראשי כל המגזרים הערביים בישראל באו אתמול לראש הממשלה יצחק רבין כדי להביע בפניו את זעזועם העמוק מהרצח בצומת בית־ליד ואת תנחומיהם. ראשי העדות גינו את המעשה ואת עושיו. המשלחת ייצגה את כלל הציבור הערבי על עדותיו, מוסלמים נוצרים ודרוזים. בראשה עמדו איברהים נמר חוסיין, השייח מואפק טאריף, והארכיבישוף סלום. כיתוב: מוחמד שוגרי / צילום: יצחק הררי

"אני מעריך החלטה זו, כי ארגונים אלה מנצלים את הכסף הזה והכיסוי הזה בדרכים שונות. חיכינו להחלטה זו זמן רב", אמר ערפאת לכתב רויטר בעזה.

רשימת 12 האירגונים שנכסיהם בארצות הברית הוקפאו:
1. ספטמבר השחור ואירגונים אחרים בראשות אבו נידאל.
2. החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין (בראשות נאיף חוואתמה).
3. החמאס.
4. חיזבאללה.
5. כהנא ח"י.
6. "כך".
7. האחים המוסלמים (מצרים).
8. הג'יהאד (מצרים).
9. הג'יהאד האיסלמי (בראשות פתחי שקאקי).
10. החזית העממית לשיחרור פלסטין (בראשות ג'ורג' חבש ואבו על עבאס).
11. החזית העממית לשחרור – המפקדה הכללית (אחמד ג'יבריל).

שמות האנשים שנכסיהם בארה"ב יוקפאו:
1. אבו אל עבאס.
2. אבו ניראל.
3. שיח' עומר עבד אלרחמן.
4. ד"ר עיימן אל זווהירי (ג'יהאד מצרים).
5. עבוד אל זומר (מצרים).
6. עבד אל עזיז עודה (ג'יהאד איסלמי).
7. שיח' מוחמד חוויץ פדללה.
8. ג'ורג' חבש.
9. נאיף חוואתמה.
10. מוחמד שווגי עסלמבולי (האחים המוסלמים – מצרים).
11. עימר פאיז מוגנייה (חמאס).
12. אחמד ג'יבריל.
13. טלטאל מוחמד רשיד נאג'י (החזית העממית).
14. חסן נאסראללה (חיזבאללה).
15. טלאת' פואד קאסם (האחים המוסלמים).
16. פתחי שקאקי.
17. סובחי טופילי (חיזבאללה).
18. שיח' אחמד יאסין.

מבצעי

המשך מעמוד ראשון

חלקם, כך התברר מחקירתם, עמד לבצע פעולות חמורות ביותר. עצירים אלה נחקרים, בכלאים אולם מרביתם משתחרר לאחר פרק זמן מסויים כיוון שאין עדיין מערכת שיפוטית ולשלטונות הפלסטינים "אין מה לעשות עימם". דרך זו, הדגיש ראש השב"כ, שונה בתכלית מדרך הסיכול הישראלית הבנויה על איסוף חומר, ליקוט עובדות, מעצר, חקירה, הכנת תיק והגשתו לפרקליטות כדי שזו תביא את החשודים למשפט. בסקירתו המפורטת מסר ראש השב"כ כי לאחר הפיגועים האחרונים גברה היענות מתנדבים המוכנים לצאת לפעולות התאבדות בישראל. קיימת כבר קבוצה כזו – אמר. ראש השב"כ הוסיף כי בעקבות פיצוץ האוטובוס ברחוב דיזנגוף בתל אביב לפני למעלה משלושה חודשים עצר השב"כ כ־1500 איש לחקירה. רובם ככולם נמנים עם שורות החמאס והג'יהאד האיסלמי. במהלך החקירות אותרו כמה מפגעים שתכננו 5 פיגועים המוניים בתחום ישראל. ראש השב"כ ציין כי בהשוואה לשנת 1993 מסתמנת ירידה במספר האירועים, אולם לעומת זאת ישנה עליה במספר הקרבנות. המדובר בהרוגים ופצועים בתחום הקו הירוק שמספרם בשנת 1994 הגיע ל־49 לעומת 14 הרוגים בשנה הקודמת. בשטחים חלה ירידה משמעותית במספר הנפגעים.

הוקפאו

המשך מעמוד ראשון

יו"ר אש"ף יאסר ערפאת שיבח ביום שלישי את החלטתו של הנשיא ביל קלינטון, להקפיא את נכסיהם של 12 ארגוני טרור מזרח תיכוניים.

רבין

המשך מעמוד ראשון

כקו הפרדה יהיו גבולות בטחוניים שלא יתפסו בהכרח את הגבולות המדינים שיקבעו בשלב הקבע.

על פי המגמה המסתמנת אין כוונה להקיף בגדרות את כל השטחים בהם ממוקמת אוכלוסיה פלסטינית, אלא לבחון דרכים שונות וליישם תוכנית אבטחה שונה לכל אזור־על פי התנאים הייחודיים לשטח. ההערכות לגבי עלות הקמת קו ההפרדה נעה בין 700 מיליון שקל ועד מיליארד וחצי.

השר משה שחל סבור כי את האבטחה יש להטיל על שוטרי מג"ב ולא להתמקד בגדרות: "אינני מציע גדרות, אלא תגבור כוח משמר הגבול בצורה מאסיבית".

שר החוץ שמעון פרס אמר כי "הרעיון של הקמת מחסום בטחוני מדבר אל ליבי" והביע תקווה כי זה לא ישפיע על המו"מ. "זה צריך להיות מחסום נגד טרור ולא מחסום נגד השלום", אמר.

השר אמנון רובינשטיין אמר אתמול במפגש שגרירים ונספחי תרבות זרים כי כל מי שמעוניין בהצלחת תהליך השלום חייב לחתור להפרדה זמנית בין העמים. הניסיון מוכיח שלא ניתן לחיות האחד עם השני בתנאים הנוכחיים, למשל כאשר 52 אלף פועלים פלסטינים מגיעים מדי יום לעבודתם בישראל במצב של יאוש והשפלה. השר אפרים סנה סבור כי גדר לא תעצור מחבלים מתאבדים.

ראש הממשלה אמר אתמול בסיעת העבודה, כי קו ההפרדה בין ישראל לשטחים ביהודה ושומרון צריך לשמש אמצעי התראה מעשי נגד הטרור. בשיחה עם כתבים הוסיף רבין כי קווי ההפרדה יכולים להיות גבולות בטחוניים לתקופת הסדר־הביניים שלא בהכרח יתפפו את גבולות הסדר הקבע.

בתשובה לשאלה על האפשרות שתהליך המו"מ יוביל להקמת מדינה פלסטינית אמר, כי מפלגת העבודה אינה מחוייבת לכך ויש בה התנגדות להקמת מדינה פלסטינית. לדבריו אין טעם להיכנס לפרטים מפני שצריך יהיה גם לבחון את בעיות התעסוקה בישראל וכן את בעיות התעסוקה של תושבי השטחים.

יו"ר סיעת הליכוד, משה קצב, אמר אתמול שיש לו חשש שמאחורי הצעתו של ראש־הממשלה להפרדה עומדת כוונתו לתמוך בהקמת מדינה פלסטינית.

קצב אמר שהוא מאוד חושש שזאת הכוונה והגבול של הגדר שתוקם תהיה גם הגבול בינינו לבין הפלסטינים. קצב אמר שרבין צריך לבוא ולומר לציבור לאן פני מועדות. לדבריו יש שתי אפשרויות, או שרבין מתעתע בציבור או שהוא תמים.

לדברי קצב אין לו ספק שאם הממשלה תיתן הוראה לכוחות הביטחון באופן חד משמעי לגמור עם הטרור זרועות הביטחון יוכלו לעשות זאת.

בתגובה על כך אמר יו"ר ועדת חוץ וביטחון, אורי אור שהגיע הזמן שהליכוד יפסיק להוליך שולל את הציבור ויגיד באמת מה הוא מציע באופן ברור. לדבריו מה שהציע ראש הממשלה לגבי גדר ההפרדה הוא לטווח ארוך כדי להגיע להפרדה מירבית בין רוב האוכלוסיה היהודית לאוכלוסיה הערבית.

המתנחלים הודיעו אתמול כי הם מתנגדים לרעיון ההפרדה שיותיר אותם מחוץ לתחומי מדינת ישראל וייאבקו בכך בכוח.

השר יוסי שריד סבור כי ההפרדה חייבת להעשות ולהראות, "ההפרדה תעשה פיסית באמצעות גדר, מתקנים גלויים כמו מוקשים, זה יהיה בקו שישראל תראה בו קו רפי להסדר ביניים. הפרדה מיד היא בלתי אפשרית ויכולה ליצור מצב מצוקה", אמר. להערכתו של שריד יישום ההפרדה יארך בין 6־8 חודשים.

נסגרו מוסדות "חכמי הדת"

המשך מעמוד ראשון

משרדי אגודת חכמי הדת של פלסטין בחברון למשך שישה חודשים.

אנשי שירות הביטחון הכללי בשיתוף עם צה"ל והמשטרה ביצעו במשך הלילה סריקות וחיפושים במשרדי האגודה ובבתי פעילים הקשורים לאגודה זו. בתום הפעולות נסגרו משרדי האגודה בצו אלוף הפיקוד לאחר שנתפסו בתוכם מסמכים וציוד רב המעידים על פעילות בלתי חוקית של האגודה. כאמור נעצרו גם מספר פעילים הקשורים בפעילות זו.

אגודת חכמי הדת של פלסטין משמשת כסמכות דתית עליונה למתן גיבוי הלכתי לפעולותיה ועמדותיה של תנועת החמאס בתחום המדיני והחברתי בשטחים. בתוך כך ובקשר לפעולות טרור שבוצעו לאחרונה הוציאה האגודה פסק הלכה הקורא להמשך המאבק המזויין ולהתנגדות לכל הסכם מדיני עם ישראל. חברי האגודה נמנים על ההנהגה הפוליטית והדתית של החמאס ולפיכך מהווה האגודה התאגדות בלתי חוקית.

לדברי גורם צבאי בכיר צה"ל ימשיך לפעול כנגד הגופים והפעילים הקשורים באופן ישיר או עקיף עם החמאס והג'יהאד האיסלמי במלחמה בטרור האיסלמי הקיצוני באמצעים מגוונים ובכפוף לחוק.

הדרג המדיני החליט לאשר לשב"כ לפרסם פרוט של פעולות חבלה שהצליח לסכל. בשבוע שעבר גילה ראש השב"כ כמה הצלחות של השב"כ בסיכול פעולות חבלה וזאת כדי לשכנע את ועדת השרים לענייני השב"כ להאריך את ההרשאה שנתנה לשב"כ לקיים חקירות בגבולי חקירה קשים־אם כי בהתאם להמלצות ועדת לנדאו.

שר המשפטים דוד ליבאי אמר אתמול כי צריך לאפשר לכוחות הבטחון אמצעים למילוי תפקידם. יש המעריכים כי הודעת זו באה כדי להכשיר את הרקע להסכמתו לדרישה להאריך את המעצרים המנהליים מחצי שנה לשנה עד שנה וחצי.

לחברנו סדקו מאור
ובני המשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב
קיבוץ בית אלפא

לקורנוייץ אברהם ובני משפחתו
אנו משתתפים באבלכם הכבד
במות אשתך
שרה ז"ל
אביבו יעקב, אביצור, אברמוביץ, אנגלישר, מטלה, בוגוסלבייץ, בלומנטל, בן־נון אבי, בצלאל אמירה, גורביץ, גרבוב, דרייער דוד, הורוביץ נפתלי, הירשנביין, ויינברג, זכאי, חנין, כהן אירן, בין גרש, לאופר, לוקס, מוטלמן, מלובני, מירון, מיכאלי, נבו, פרישברג, קליבנוב, ריטה, רייכר נתן, שוורץ שרינה, שרון, ששון

עם ברוך קטלב והמשפחה
אתכם באבלכם
במות
האם – הסבתא
בית געתון

נפילת מדד הציפיות

למרות ההודעה המפורשת של לשכת ראש הממשלה, כי אין מדובר בנאום לאומה, ולא בבשורה מיוחדת, החל הרדיו משדר הודעות לקראת השידור הזה, תוך בניית מערכת ציפיות ללא שום הצדקה. עד כדי כך, שאיתן הבר נאלץ להתקשר לרדיו כדי להעמיד דברים על דיוקם. אבל הכל היה כבר מוכן ליצירת הדרמה, ואחריה הביקורת

פאר־לי שחר

ה"נאום לאומה" של ראש הממשלה יצחק רבין יכול להוות דוגמה מאלפת בשעורי בית־ספר לעיתונאות, כיצד התקשורת יכולה לבנות אירוע לממדים היסטוריים, ואחר־כך לכלות שניים־שלושה ימי פרשנות ביקורתית על האירוע שלא היה.

הכתבים המדיניים יודעים כולם, בדיוק, את מהלך התפתחות האירועים שהביאו להופעת רבין בטלוויזיה שלשום בערב. הם יודעים, שראש הממשלה לא התכוון לשאת נאום כאשר להגדירו "מול פני האומה". רבין התכוון לומר דברי ניחומים למשפחות האבלות הכואבות עם פתיחת ישיבת הכנסת, שלשום. הוא היה מוכן שגם יו"ר האופוזיציה ישא דברים.

התברר, כי באותה שעה, 16.00, תיערכנה הלוויותיהם של חללי הפיגוע הרצחני בבית ליד.

יו"ר הכנסת שבח וייס העלה חשש, שמא יהיו חברי־כנסת שיהפכו את דברי הניחומים מעל בימת הכנסת לזירת התגוששות מילולית, והציע שרק הוא ינאם. רבין הסכים.

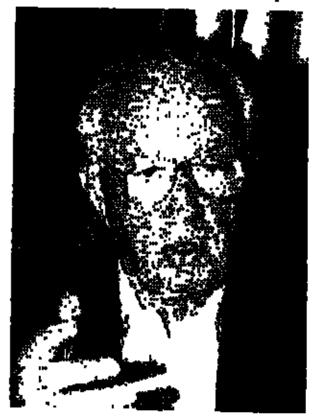

רבין. זקוק לשעורי דימוי

התחושה בלשכת ראש הממשלה היתה קשה, ודי להזכיר את תיאורי הפיגוע באותו יום בתקשורת, עם תמונות החיילים הצעירים שאינם עוד. אווירת הנכאים בציבור הגיעה גם ללשכת רבין בירושלים. הועלה איפוא רעיון שרבין יופיע בטלוויזיה, במעמד יוצא דופן, כמתחייב מאירועי השכול, ויאמר דברים מלב אל לב.

רבין לא רצה במסיבת עיתונאים, כפי שמסביר מנהל לשכתו איתן הבר, כי לשאלות עיתונאים הוא משיב "אלף פעמים בשנה", כדברי הבר.

נכון, יכולה להיות ביקורת על צורת הופעתו של רבין – "לשון כבדה", "פיספס כל העת בניירותיו", "עיניו היו נשואות לשלט עליו נכתב נאומו". גם כאן צריך להכניס מידה של דיוק. לרבין לא נכתב שום נאום על שלט. פשוט אמרו לו להסתכל לכיוון מסוים, שהתברר שאיננו כיוון הממקד את העיניים אל המצלמה. אבל זו ביקורת המכוונת לעניינים שוליים, המצביעים על כך שרבין זקוק לכמה שעורים אצל מומחה לענייני דימוי טלוויזיוני.

לגופו של עניין, מדובר בצעד שהתחייב בשעה קשה זו.

רבין לא הפקיע זמן שידור. אנשיו פנו לערוץ הראשון והשני, וביקשו, אם ניתן, לשדר דברי ניחומים של רה"מ בשני הערוצים.

כזכור, בימי ארידור העליזים ניצל הליכוד את תקנה 46 לחוק רשות השידור בעיתות חירום לאומי כדי לאפשר לשר האוצר דאז, יורם ארידור, להסביר את תוכניתו הכלכלית, הדולריזציה.

פניית ראש הממשלה ישירות אל הציבור, לא רק במקרה טרגי זה, יכולה להוות אמצעי יעיל להסברת עמדות הממשלה במגוון נושאים □□□ בארה"ב, המהווה דוגמה לחיקוי לדמוקרטיה תקנית, נוהג הנשיא להשמיע את דברו ברדיו ובטלוויזיה על כל נושא בעולם

למרות ההודעה המפורשת של לשכת ראש הממשלה, כי אין מדובר בנאום לאומה, ולא בבשורה מיוחדת, החל הרדיו משדר הודעות לקראת השידור הזה, תוך בניית מערכת ציפיות ללא שום הצדקה. עד כדי כך, שהבר נאלץ להתקשר לרדיו כדי להעמיד דברים על דיוקם.

אבל הכל היה כבר מוכן ליצירת הדרמה – ואחריה הביקורת.

פניית ראש הממשלה ישירות אל הציבור, לא רק במקרה הטרגי הזה, יכולה להוות אמצעי יעיל להסברת עמדות הממשלה במגוון נושאים. בארה"ב, המהווה דוגמה לחיקוי לדמוקרטיה תקנית, נוהג הנשיא להשמיע את דברו ברדיו ובטלוויזיה על כל נושא בעולם.

על המשמר

החלטה שגויה של הנגיד

נגיד בנק ישראל קיבל החלטה שגוייה באשר סרב להורות על הורדת הריבית. החלטות כאלה מתקבלות נוכח נטיית הגורמים להבטיח שולי ביטחון עבים מדי. בסלנג הצבאי קוראים לכך אחורה, בביטוי ציורי יותר.

הבעייה של הנגיד היא שהחלטתו אינה מאותתת בכיוון הנכון ומגבירה את הציפיות לחידוש האינפלציה. כאשר התחזיות המעודכנות, המדוייקות בדרך כלל, מבשרות על מדד אפס בינואר ועל עליות מדד של עד 1.5 אחוז ברבעו הראשון של 1995, אין שום סיבה להשאיר את גובה הריבית ברמה של 22–25 אחוזים.

הנגיד גם לא צילם נכון את תמונת המצב, כאשר קבע שבדצמבר נרשמה התרחבות באמצעי התשלום. ההתרחבות נרשמה בעיקר בתוצאה מחיובי הריבית התלת־חודשית של הבנקים, שאף אחד לא מסוגל לפרוע אותם בו ביום. אם הריבית תישאר ברמתה הנוכחית, החובות לבנקים יגדלו כל 3 חודשים בסכום ניכר. כך שעצם החזקת הריבית בגובה שקבע בנק ישראל מגבירה את כמות אמצעי התשלום במשק, מגבירה את חובות העסקים ומשקי הבית, עד לגובה שלא יוכלו לפרוע אותם, ויגיעו לפשיטת רגל.

בתסריט הזה כבר היינו בראשית שנות ה־80 וכתוצאה מטעויות כאלה מחקו הבנקים חובות אבודים בעשרות מיליארדי שקלים ונוצר משבר החקלאות והצורך בהסדרי חובות בסכומים של מיליארדים.

בשיעורי האינפלציה הנמוכים, הריבית הריאלית היא מלוא התשלום הנומינלי. אף גורם במשק אינו מסוגל לעמוד בריביות ריאליות של 20־25 אחוז לשנה. אין תשואה כזו במשק והריבית הרצחנית הופכת את המאזנים מרווח להפסד, כתוצאה מכך קטנות הכנסות הממשלה ממיסים וגדל הגרעון התקציבי. לכן החלטת בנק ישראל היא נקודת מוצא חדשה לאינפלציה משתוללת מלווה במיתון משקי. המיתון בא מהעדר ביקושים, שהנגיד מנסה להשיג, אך גם מהעדר יכולת להשקיע, לקבל החלטות על סיכונים עיסקיים, כאשר כל החלטה שגוייה אוכלת את ההון בשיעור של 25 אחוז לשנה.

לכן יש לשנות את ההחלטה ומיד. מדובר כאן על עושק המשק לטובת גחוזיות מינהליות של הנגיד.

ה"הבלגה" כצו השעה

כתנאי להצטרפותה לממשלת רבין הציבה מרצ בתוקף את הקפאת ההתנחלויות, ורבין אכן עמד בכך עד לאחרונה. הסחף שחל בימים אלה בכל הנוגע לפרשנות החדשה שנקטו המתנחלים לגבי "הוספת שכונות חדשות ליישובים קיימים", מחייב דיון ובדיקה מחודשת של המצב על כל משמעויותיו □□□ יצירת עובדות חדשות בשטח, תוך עצימת עיניים, איננה שיטה שמותר למרצ לעבור עליה לסדר היום

ישראל זמיר

התגובות הפרועות, בתקשורת, בעקבות האירוע המחריד בצומת בית־ליד, שהמסר שלהן היה – הפסקת תהליך השלום – הן ירייה עצמית ברגל. בדיוק לכך מייחלים ארגוני הטרור. לעומת זאת, ההבלגה קשה מבחינה נפשית, ומחייבת התאפקות ושליטה עצמית. ולא שליפות שלוחות רסן, גם של בכירים בכנסת.

באחרונה נעדר כ"מפוליטיקה" דיון על ירושלים רבתי, המדיניות והשלכותיה. נדמה כי גם כאן מתרחשים תהליכים זומים, כשהוצאה היא, שישראל עדיין מדינה במחתרת, ואפשר "לסדר" את הערבים.

צומחת כאן קואליציה מוזרה, בין כפריים שאדמותיהם נגזלו לבין גוזליהן, המתנחלים. אלה גם אלה מייחלים למעין אינתיפאדה מוגבלת, בגלל הרחבת ההתנחלויות. אלה גם אלה מקווים לעצירת יישומם של הסכמי אוסלו, בעוד הרשות הפלסטינית וממשלת ישראל קוראות לאיפוק. אינתיפאדת קרקעות עשויה לקרות, כשברקע הקמת ועדות עממיות להגנה על האדמות.

האדמה, אצל הכפריים, היא נושא רגיש מאוד, והמסר שלהם לכלל האוכלוסיה הפלסטינית ברור: דו־קיום בשלום על בסיס של סטטוס־קוו, כשאין גוזלים או מיישבים אדמות מדינה נוספות, או מאבק אלים נגד ההתנחלויות. יותר זה לא יילך.

המתנחלים קולטים היטב את מסר הכפריים, ומבינים שעל מנת להכשיל את הסכמי אוסלו יש להקים ביש"ע שכונות חדשות, לא חלילה התנחלויות חדשות. הם יודעים מה תהיה התגובה בכפר הערבי, ושצעדים אלה יציתו את הכפרים. הראיה – פרשת אל־חאדר. להערכת המתנחלים, זהו המתכון לזעזע את הרשות הפלסטינית, להתסיס עשרות אלפי כפריים, שייצאו לעצור בגופם את הדחפורים הצהובים, ולהביא לעימות בלתי נמנע.

הנהגת יש"ע טוענת, כי שלטונו של יצחק רבין נחלש, להערכתם, והוא "יבלע" את העובדות החדשות בשטח, ולא ישלח את צה"ל נגדם.

אין מדובר בכפר אחד, אלא בכפרים רבים. לפנינו ניסיון להרחיב את תחומי האחיזה הישראלית והקבועה בגדה ובירושלים. הכוונה לעשות זאת במחתרת, במחשכים, בדיוק כמו סלילת אותו כביש ליד שילה. אין בציבור הישראלי תחושה שממשלת רבין תצא מגדרה כדי לחסום את הטרקטורים. יש אף שסבורים כי רבין מבקש להעלים עין מאותם "תיקוני גבול", כדי להתפייס עם הנהגת ישובי יש"ע, המפגינים נגדו השכם והערב.

אין זה סוד, שישראל מעוניינת להגדיל את תחום אחיזתה בירושלים, ובנפות קלקיליה וטול־כרם, כדי להרחיב במשהו את המותניים הצרות של המדינה באזורים אלה. למעשה, באומרה "ערים צפופות אוכלוסיה", והכוונה ישראל לנסיגה מן הערים בלבד, ואילו את השטחים שסביבן להשאיר בידיה. כל זה היה אולי סביר, אילו ממשלת ישראל היתה מנהלת באופן גלוי וכן את המו"מ עם הפלסטינים.

בעוד ממשלת רבין מתכוונת לצאת מן הערים המאוכלסות, ולהחיל עליהן את האוטונומיה, מתכוונים המתנחלים, בדרך הטיפול הגסה והמשפילה שלהם, לעורר את הכפרים נגד הסכמי האוטונומיה. העובדה העגומה היא, שהמתנחלים חולשים על שטחי הגדה, ומתנהגים שם כבעלי־בית לכל דבר.

עד כה ההפגנות בשטחי המריבה, והכנסים בירוחו ובמקומות אחרים בנושא הקרקעות, לא נשאו פרי. יאסר ערפאת והרשות הפלסטינית הבינו היטב, כי הצטרפותם של הכפריים למאבק האלים פירושה התססת השטחים, פיגועים, תגובות־נגד ישראליות והרחקת מימושו של חלום האוטונומיה. ערפאת מבקש איפוא מהכפריים להתאפק, לנקוט מדיניות של "הבלגה". רק לאחר שיעברו השטחים אליו, במסגרת האוטונומיה, וממלכתו תשתרע על חלק ניכר משטחי יש"ע, רק אז יוכל, להערכתו, לנהל מלחמה על "שטחי המדינה", ונגד המתנחלים, ביתר תקיפות.

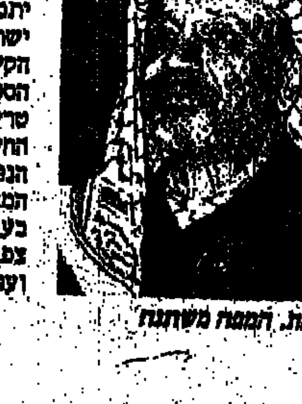

ערפאת. המגמה משתנה

בכנס שהתקיים בירוחו לפני כשלושה שבועות בנושא ההתנחלויות השתתפו רק מעטים משרי הרשות הפלסטינית, ולרוב בדרג שני. החשש היה, שכנס כזה יקרא להפסקת המו"מ עם ישראל, וישיג בדיוק את המטרה שהמתנחלים מייחלים לה.

בעוד ממשלת רבין מתכוונת לצאת מן הערים המאוכלסות, ולהחיל עליהן את האוטונומיה, מתכוונים המתנחלים, בדרך הטיפול הגסה והמשפילה שלהם, לעורר את הכפרים נגד הסכמי האוטונומיה. העובדה העגומה היא, שהמתנחלים חולשים על שטחי הגדה, ומתנהגים שם כבעלי־בית

ערפאת טוען, ובצדק־מה, כי אם יצטרף למאבק על האדמות ועל ירושלים רבתי, הנסיגה הישראלית לא תתבצע, ואותם סימני שלטון שהוא כה רוצה להנפיק, כמו דרכונים פלסטיניים, בולים, הסדרי מעבר מיריחו לעזה, מי ישלוט במקומות הקדושים בירושלים ועוד, לא יתממשו. ערפאת רואה כיצד ישראל וירדן מהדקות את הקשרים ביניהן, וחותמות הסכמים, כוללי ויתורים טריטוריאליים, ומבין כי את החשבון הכולל עם המתנחלים, הנוגע להתנחלות על "אדמות המדינה", עליו לדחות, ולהתרכז בעיקר – נסיגת ישראל מערים צפופות אוכלוסיה ערבית, ועריכת הבחירות.

המפה הפוליטית הפלסטינית משתנה. בעוד שבערים יש לערפאת ככל הנראה רוב, אם כי לא גדול, הכפרים הופכים יותר ויותר למבצרי החמאס וקבוצות קיצוניות אחרות, המתנגדות להסכמי אוסלו. עתה גם ניתנה להם ההזדמנות לצאת חוצץ נגד הרחבת שטחי ההתנחלויות.

כזכור, כתנאי להצטרפותה לממשלת רבין, הציבה מרצ בתוקף את נושא הקפאת ההתנחלויות, ורבין עמד בהתחייבות זו, פחות או יותר. הסחף שחל באחרונה נוגע לפרשנות החדשה שנקטו המתנחלים לגבי "הוספת שכונות חדשות ליישובים קיימים", יצירת עובדות חדשות, תוך עצימת עיניים, איננה שיטה שמותר למרצ לעבור עליה לסדר היום.

טוב עשה ראש הממשלה שנענה לדרישות מרצ, ומינה ועדה קטנה שתבדוק כל בנייה החורגת מהמוסכם.

נדמה, כי סיסמת "ההבלגה" של ימי טרום המדינה שבה להיות אקטואלית בימים אלה, ומכל הכיוונים.

מול פני האומה (והביקורת)

נאומו של יצחק רבין לאומה, ששודר בטלוויזיה, עורר קשת רחבה של תגובות, ורבות מהן לא אוהדות, בלשון המעטה. נשמע את ההרהוריו של איתן הבר, יועץ ראש הממשלה ומנהל לשכתו, ואת תגובותיהם של האמן יגאל תומרקין, אריה רוטנברג, מנכ"ל בחברת הפרסום "קשר־בראל" והסופר משה שמיר ● יש אומרים שזה היה צפוי, ויש המופתעים מכך שראש הממשלה נמצא תחת אש צולבת של השמאל, הימין והתקשורת גם יחד

איתן הבר: לא צפינו תגובה כזאת

רפי רוזנפלד: לו היית צריך לנסח כותרת לנאומו של רבין אמש, מה היית כותב בה?

איתן הבר: אני ממעט להתראיין, אבל אחרי שקראתי את העיתונים ושמעתי תגובות, הייתי רוצה קודם כל לגולל מעט את סיפור יום אתמול. כי שמעתי היום כל כך הרבה דברים, בינ'הם לא נכונים, שאני חש צורך להעמיד דברים על דיוקם.

אתמול הוצע לראש הממשלה להביא לחברי הכנסת הודעה מדינית, והוא הסכים. לאחר מכן נאמר לו, שההודעה המדינית אמורה להינתן בדיוק בשעת ההלוויות, ויש הצעה שרק יושב ראש הכנסת ינאם – כדי שלא ייווצר מצב, שדווקא בשעת ההלוויות יקומו כמה חברי כנסת "מועדים לפורענויות" ויקראו קריאות ביניים, שיבזו בעיקר את הבית. זו היתה הצעה חכמה, במקומה, וראש הממשלה הסכים גם לכך.

לא נאום לאומה, רק ניחומים והרגעה. איתן הבר (צילום: י.ס.פ.א.)

מאוחר יותר הוצע שראש הממשלה ימסור בכל זאת הודעה מדינית, יו"ר האופוזיציה יביא את עמדותיו בפני הכנסת, והובטח שלא יהיו הפרעות מצד הליכוד ושהעניין יהיה מכובד. אלא שנודע שיש אפשרות, שכמה חברי כנסת בכל זאת יפריעו – בעיקר עלה שמו של ליצן אחד – וכל זאת בשעת ההלוויות. ראש הממשלה אמר, שהוא יסכים לכל מה שיוחלט. ואז הצענו – ונדמה לי שבצדק רב – שהוא יישא מונולוג בן דקות אחדות, של דברי ניחומים והרגעה, לא נאום לאומה. גם לא הנחנו מקום למסקנה שזה יהיה נאום דרמטי. אמרנו שראש הממשלה מתראיין אלף פעמים בשנה, ולא זו ההזדמנות להצהרות דרמטיות. הרגשנו זאת חזור והרגש בפני כתבים שהתקשרו אלינו.

אבל בשעתיים שקדמו לנאום, הרדיו הולל מהומת אלוהים והכין את הדרמה. טלפנתי לכתב הרדיו שהולל את הרעש ואמרתי לו, שלא תהיה דרמה ולא יהיו חדשות, אלא רק כמה מלים של הרגעה ונחמה ותו לא. זה גם לא היה נאום כתוב. היו רק נקודות לציון ראשי פרקים, וראש הממשלה השתמש בהן בדבריו. נדמה לי שהדברים שאמר הם בדיוק הדברים שהיו צריכים להיאמר, ונאמרו מהלב. אם הם טובים או לא – לא לי לשפוט. גם אני קראתי את העיתונים ושמעתי הצעות שונות, כמו "ראש הממשלה היה צריך לנוח כל היום" וכו'. אבל לראש הממשלה אין זמן לדברים כאלה. חצי שעה לפני נאומו הוא קיים דיון גדול וחשוב מאוד, בו השתתף בין השאר ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט.

ודאי שמעת את התגובות הנזעמות באופוזיציה, הטוענות שאנשי לשכתו של רבין הונו אותם.

אני שוחחתי פעמיים עם ביבי נתניהו בכבודו ובעצמו. קודם כל, אני רוצה לציין שנתניהו השתמש באמצעי התקשורת ב־24 השעות האחרונות, מטימבוקטו ועד צ'אד המזרחית. הוא לא החמיץ אף הזדמנות להופיע – והיו לו הרבה כאלה. לא אמרתי לו לבטל שום מסיבת עיתונאים בגלל הנאום. אמרתי לו במפורש, שהנאום לא יהיה פולמוסי או פוליטי, ואני משוכנע גם עכשיו שהוא לא היה כזה.

עניין התספורת אותו הזכיר רבין אינו חדש. אבל אין ספק שותפם היה בדבריו משהו פוליטי.

אתה בעצמך אומר שהדברים נאמרו כבר כמה וכמה פעמים, ונתניהו התייחס אליהם כמספר הפעמים שנאמרו. ואם תקרא את הטקסט שוב, תראה ש־97 אחוז ממנו היו דברים שיצאו מהלב, ללא שום ניגוח פוליטי.

על סמך נסיונך ונסיון אנשיך במשרד ראש הממשלה, אין ספק שצפיתם שתהיה מהומה בציבור ושהתגובות לא יהיו חיוביות, בלשון המעטה, לנאום כזה, שמשודר בו־זמנית בשני הערוצים בטלוויזיה, על פי בקשתכם.

לא צפינו. אבל כיוון שזו התופעה המקובלת ביותר בתקשורת בזמן האחרון, אני מעריך שמעתה ואילך נתחשב בכך.

לא תעשו שימוש נוסף בטלוויזיה, או תשקלו פעמיים?

אם יהיה צורך, נשתמש ונעשה ונציע, ונשאיר לציבור לשפוט.

יגאל תומרקין: ורוד וכבד־פה

יגאל תומרקין: ראיתי אתמול את רבין. ורוד כדרכו, נרגן, כבד־פה, עם רגשים שלא במקום. כל כך לא סמכותי, כל כך לא תרבותי. מי כותב לו את הנאומים? איני זוכר מה אמר. זה היה שבלוני כל כך, צפוי, אמריקאי־מתורגם־לעברית. משהו לעוס, המכוון למסכימים ממילא.

בימים אלה, הקרויים ימי השלום שבפתח, איני יכול לקחת ברצינות את הפוליטיקאים. לא מכאן ולא משם. מלחמת הפונדמנטליסטים ירוקי הרגל בחובשי הכיפות ומנשקי המזוזות, אינה נפתרת בנאומים בטלוויזיה וגם לא באוסלו. זהו קרב, שבו פשרה ונימוקים פרגמטיים לא תופסים. לא ציונות, לא קידמה. לשבת בין ארוני צבאות לבין אללה כבוננות ספינה מתמרת מכאן ומכאן, זה כמו שאמרו כבר מזמן, עוד במהפכה הצרפתית ולאחר מכן, סן־ג'וסט והיינה: "לתולי ולסירחון הזה לא יעזרו מי־ורדים".

אדוני ראש הממשלה, אי־אפשר תה חצי קפה. צריך להחליט. בעידן חדש של דת וקפיטליזם צריך להחליט אחרת מאשר בזמן תנועות הנוער, חולצה כחולה ושרוך אדום.

לו אני רבין, לא הייתי ממהר לאוסלו עם פרס וערפאת, לקבל מפרעת נובל על החשבון – חשבון שלא נפרע, לא תרבותית ולא פוליטית.

ואשר לנאומים, אני מתגעגע לנאום היחיד של רבין שאני זוכר – אותו נאום על הר הצופים, 1967.

שבלוני, צפוי, אמריקאי. יגאל תומרקין (צילום: בועז לניר)

אריה רוטנברג: פונה ישר אל העם

אתה היית אחראי למערכת ההסברה של מפלגת העבודה בבחירות האחרונות. למה נכשלה הופעתו של רבין אתמול בטלוויזיה, לפי קביעה כמעט כללית בעיתונות ובתקשורת היום?

אריה רוטנברג: קודם כל, צריך להבין למה נעשתה ההופעה הזאת. יש כאן דבר, שנדמה לי שאיש לא עמד עליו: בהופעת רבין היה משום חוסר אמון מצדו במערכת הפוליטית ובתקשורת. זו הפעם הראשונה שהוא בחר להופיע לא לפני המערכת הפוליטית, בכנסת, ולא בפני התקשורת, במסיבת עיתונאים, משום שהוא חש, לדעתי, ששתי המערכות האלו אינן משתפות איתו פעולה ואינן מגלות את האחריות הנדרשת, כדי לסייע לו במהלכים המדיניים אותם הוא מוביל. יש לו כנראה תחושה, שעליו להישען על מקור כוחו – הציבור, העם. ייתכן מאוד שמעתה נגלה, שרבין פונה ישירות אל העם, לא דרך מפלגתו, לא דרך הכנסת או התקשורת, ומנסה לשאוב ממנו את המנדט להמשיך במהלכי מדיניותו.

לא מפתיע שה"ירידה" עליו באה בדיוק משתי המערכות אותן הוא מנסה לעקוף – המערכת הפוליטית והתקשורת. הסיבה היא, ששתי המערכות חשו פתאום שהוא אינו זקוק להן יותר, שהוא מעדיף לעקוף אותן, ובדרך הטבע הן פסלו את הדרך הזו.

יש אפשרות להעריך את התגובה בקרב הציבור, מעבר לסקרים?

הציבור יאהב אותו. אריה רוטנברג (צילום: בועז לניר)

מוקדם מדי להעריך, אולי רק לקראת סוף השבוע אפשר יהיה לקבל הערכות יותר מדויקות. אבל נדמה לי – מתוך נסיוני והאינטואיציה שלי – שהציבור שותף לתחושתו של רבין, שהמערכת הפוליטית והתקשורתית אינן מגלות את האחריות הנדרשת לניהול הנושאים המורכבים כל כך בתקופה כה סוערת. ואני חושב שהציבור יאהב את דברי רבין. אם רבין ימשיך במהלך שהחל בו, אני משער שהציבור יתמוך בו.

רבים מאנשי תדמית ממש ביקשנו לקבל תגובות לנאומו של רבין, אמרו שלא צפו בו. אתה חושב שהתגובה הזאת אופיינית?

אנחנו מגיעים לשאלת הרייטינג של הרשתות השונות, ועד כמה צופים במהדורות החדשות. יש בהחלט ירידה, בהשוואה לעבר, במעורבות הרגשית של הציבור בחדשות. אם בעבר 90 אחוז מהציבור היו צופים בהן, היום המספרים הרבה יותר נמוכים, והנאום הזה גם הוא קורבן לירידה ברייטינג.

אבל לדעתי, הנאום עצמו והדברים שנאמרו בו אינם המסר. משום שעצם הפנייה הישירה היא המסר, וגם אלה שלא צפו בשידור עדיין חשופים לעובדה, שרבין פנה ישירות אל העם, לא דרך הכנסת או התקשורת. הוא לא חיפש את קריאות הביניים או את שאלות העיתונאים. הוא ביקש לדבר ישירות לעם, לומר את אשר יש לו לומר, גם אם לא היה לו משהו קונקרטי לומר. אני חושב שהמסר הזה בהחלט ייקלט בימים הקרובים, ויהיה מעניין לראות אם זו התחלה של דרך חדשה, או אירוע חד־פעמי. אני מעריך, שזו תחילתה של דרך חדשה.

אתה, כיועץ פוליטי, היית משתמש בשידור לאומה, בנסיבות הנוכחיות?

אני חושב שכן, יש לי תחושה מאוד עמוקה, שאותן מערכות, שתיווכו עד היום בין ראש הממשלה לבין הציבור, אינן מתפקדות כהלכה.

אתה טוען שהתקשורת אינה מתפקדת כהלכה? שהיא לא מעבירה את המסר של רבין?

אם ניקח את צורת ההתייחסות של התקשורת לנאום עצמו, נראה שהיא באה מתוך אינטרסים תקשורתיים. כלומר, התקשורת אינה ממלאה תפקיד אחראי, המוטל עליה מתוקף מעמדה במערכת החברתית. במלים אחרות – התקשורת דואגת לתקשורת: לרייטינג שלה, לתפוצה שלה, למעמדה ולכוחה. היא לא לוקחת בחשבון את תפקידה החברתי.

הוא הדין במערכת הפוליטית. גם היא דואגת לרייטינג שלה, מחשבת מה תרוויח ומה תפסיד מאירוע כזה, ואינה לוקחת בחשבון את האחריות הציבורית שלה. יש לי תחושה, שבנושא הזה תימצא הסכמה מאוד רחבה, ועל רקע ההסכמה הזו בוצע המהלך החריג הזה.

משה שמיר: בלי חסד של אמת

משה שמיר: אני פונה ישירות לראש הממשלה. יצחק, זה יום אמת. לכן, לגורל יגוננו, זה יום חסד של אמת, וזהו יום דיבור של אמת. יש לך מלה קבועה, שבה אתה פותח כל תשובה, כמעט על כל שאלה: "ראה". אני פותח במלה דומה, אבל אולי יותר עמוקה ואפילו יותר חברית: "שמע". שמע לי לרגע והאמן לי לרגע. לא ראיתיך אמש בטלוויזיה בזמן אמת. ראיתי ושמעתי את הדיווח על דבריך בשעה מאוחרת יותר. בשעה שאתה הופעת בטלוויזיה, ישבתי מול ציבור צנוע ומצומצם באלון־שבות, גוש עציון, ולמדתי יחד עימם – במסגרת סדרת הרצאות שלי שם – את "שמחת עניים" של נתן אלתרמן.

במקרה הגענו אמש – ואתה יכול לבדוק זאת במקום – אל שני השירים הסמוכים זה לזה: "לאן נוליך את החרפה" ו"שיר הבוגד".

"אמרו הנופלים: לגווע תמנו,
אמרו הכושלים: אבוד אבדנו,
אבל אשמים לא אמרו אשמנו,
אבל הבוגדים לא אמרו בגדנו".

אלתרמן כתב את השורות הללו לפני למעלה מ־50 שנה, וכמה הן אקטואליות היום!

יצחק, דבריך אמש לא עשו עם הנופלים חסד של אמת, ולא היו בכלל בקו האמת. אנסה לומר לך בשלושה־ארבעה משפטים, דבר של אמת.

עשה חסד עם עצמך, עשה חסד עם מיטב שנות חייך ופעלך, עשה חסד עם עם ישראל, עם הנופלים אשר נפלו ועם אלה אשר עוד יפלו. עצור, עצור, חדל מדרך השקר, משלום השקר ומדברי השקר שאתה נאלץ לומר, כדי להגן על הדרך הנלוזה והמדיניות הפסולה. אביך עליו השלום, נחמיה רבין, ואבי שלי עליו השלום, אריה שמיר, התנדבו יחד לגדוד העברי האמריקאי במלחמת העולם הראשונה, לשחרר את ארץ ישראל מידי האיסלאם הרצחני והעריץ, אחרי למעלה מאלף שנים. הם לא עשו

אל תשלח ידך אל העם הזה. משה שמיר (צילום: בועז לניר)

זאת כדי שאתה ואני נחזיר את הארץ הזאת לידי אותו איסלאם רצחני.

שמו של הפלמ"ח, שבשורותיו התנדבנו לשרת בו, היה "פלוגות מחץ", ולא "פלסטין מחוש". אתה מקים בימים אלה את מדינת פלסטין הערבית־מוסלמית בלב ארץ ישראל, ועל חשבון מדינת ישראל. חדל, עצור, אל תשלח ידך אל העם הזה, הוי האמת.

צאתך לשלום, רק יציאתך ויציאת אנשיך תציל את בטחון האמת ושלום האמת.

קרובים רחוקים

מצב מדיני בו יתכן התקדמות משמעותית במו"מ עם סוריה, יחד עם הבנות לבעיות המתנחלים, עשוי להביא, ככל שהדבר נראה מוזר עתה, להתקרבות ראשי הליכוד אל רבין □□□ פגישה שהתקיימה לפני מספר שבועות בין רבין לנתניהו הביאה לקירוב עמדות מסוים בין שני הצדדים, שבא לידי ביטוי בפגישת ראשי הליכוד עם רה"מ בעניין ירושלים

□ אבנר רגב

הבוקה ומבולקה השוררים בישיבות הממשלה בשבועות האחרונים, הן בפגישות סגורות והן באלה המגיעות לידיעת הציבור, מעידות על אובדן דרך מסוים, אך עשויות גם להוות סימן לכך שראש הממשלה אוצר בתוכו תגובות שיתפרצו בבוא העת, בעיתוי שייראה לו. רבין ממתין כנראה בשלב זה עד לקבלת ההחלטה בעניין ש"ס, שתקבע אם תצטרף לממשלה, ואז, כאשר תתברר הדרך, יש כנראה בכוונתו לבצע את המהלכים המדיניים והשינויים האישיים בממשלה, הדרושים לו כדי להחזיר לעצמו את סור המנהיגות, הנשמט מידיו לאט ובהתמדה.

רבין אינו מתכוון לבצע "תרגיל מבריק" נוסח 1977, שבעקבותיו עלה הליכוד לשלטון. גם לא תרגילים אחרים, נוסח זה של 1990, שהשאיר את יצחק שמיר בשלטון לשנתיים נוספות. בכוונתו להמשיך ולהחזיק בראשות הממשלה עד למועד החוקי של הבחירות, ולפעול בהתאם ללוח זמנים שקבע לעצמו.

סימנים רבים מעידים, כי עד לקיץ הקרוב, דהיינו בתוך שישה חודשים, ינסה ראש הממשלה להוביל את המהלך המדיני להסכם עם הפלסטינים, שיאפשר יציאת צה"ל ממרכזי הערים, ועריכת בחירות בשטחים. גם אם יישאר צה"ל בערים ובאזורים בעייתיים, הרי שבכוונתו לנסות ולהביא להרגעה בת שנים מספר, תוך הורדת רמת הטרור בסיועם של אנשי ערפאת.

על רקע זה ניתן אולי להבין את השינויים החדשים בצמרת צה"ל, המעידים במידת־מה על העניין הפוחת והולך של רבין בנושא הפלסטיני. במקביל, בעיקר לקראת הקיץ הקרוב, יסבה רה"מ את מאמציו לסוריה. רבין ינסה להגיע להסדר מדיני, עם היבטים בטחוניים משמעותיים, שיכללו שיתוף כוח אמריקאי בגולן ובלבנון, כוח שיישב באזורים מפורזים בריבונות סורית.

למרות ההאטה בשיחות עם דמשק, נראה כי את פריצת הדרך הראשונה יבצע רבין, שכן הנתונים המונחים לפניו מדי יום מעידים על נכונות סורית גוברת לחתום על הסכם שלום. זאת, כאשר מעמדו מבית מתערער, ויש צורך במהלך דרמטי שיחזיר את אמון הציבור בממשלה ובדרכה.

אסד מעוניין בהסכם שיאפשר לו להציג הישגים, ויחזירו לעמדת מנהיגות מובילה בעולם הערבי. וכאשר האינטרסים של שני הצדדים מצטלבים, הסיכוי להגיע להבנה מדינית גובר והולך. אז יתברר לפלסטינים כי הם מאחרים את הרכבת, וכי האינתיפאדה המחודשת בנושא הקרקעות, כפי שהם מציגים זאת, רק תסיט את המאמץ להשגת המטרה. הסכם עם סוריה יאט את המו"מ עם הפלסטינים, ויביא גם לערעור מעמדו של ערפאת. רבין ואסד יודעים זאת.

במערכת המחקר המודיעיני על שלוחותיה, יש שהגיעו באחרונה למסקנה כי הסכם הביניים עם הפלסטינים מיצה את עצמו, ויש לנסות דרכים אחרות כדי להתקדם במו"מ. כך חוזר ועולה על שולחן הדיונים הרעיון של הסדר הקבע, והפעם לא בעיתונות, אלא ברמות המחקר המודיעיני במשרדים השונים. ראש הממשלה עדיין אינו מוכן לכך, אך מסביבו מתחילים להבין, שעיסוק עקר בהסדרי ביניים בג'נין, בית־לחם וקלקיליה איננו משמעותי ואינו מקדם דבר, והגיעה העת לעסוק בנושאים העיקריים, כמו ירושלים וההתנחלויות. יש לאפשר מו"מ מתמשך, בתנאי שהצד הפלסטיני יסייע במפורש לצמצום פעולות הטרור, ואז ייאלץ החמאס להגדיר את מטרותיו. אם הוא יפריע למאמצי אש"ף, תהיה לערפאת ואנשיו סיבה מספקת לטיפול אינטנסיבי בהנהגת הארגונים האיסלמיים שיפריעו להתקדמות בתהליך.

אם ראש הממשלה יטה אוזן לעוסקים בנושאים אלה מדי יום, יתברר לו כי ערפאת יהיה מוכן לוויתורים מסוימים, וכי הוא מבין שהמשך המצב הקיים – חידוש האינתיפאדה יחד עם התגברות הטרור – אינם לטובתו. ככל שיעבור הזמן ללא הישג משמעותי, יגבר הלחץ בשני הצדדים לניתוק מגע, גם בין אלה שרחשו להסכם אוסלו.

בישראל ובאש"ף החל מנקר החשש כי טעו בהערכותיהם, ועד כדי כך גובר הספק, שבאחרונה נשמעו במסדרונות משרד החוץ בירושלים כאלה השואלים מדוע יש לפעול להורדת התנחלויות, או להפסקת הבנייה בהן.

מצב מדיני בו תיתכן התקדמות משמעותית במו"מ עם סוריה, יחד עם הבנות לבעיות המתנחלים, עשוי להביא, ככל שהדבר נראה מוזר עתה, להתקרבות ראשי הליכוד אל רבין. לפני מספר שבועות התקיימה פגישה בין רבין לנתניהו. פרטי הפגישה, שהתקיימה באווירה נינוחה, נשארו לפי שעה חסויים. אולם נראה כי ההבנה שהיתה בין השניים, בשיחה שעסקה באיום הגרעיני האירני ובדרכים להביא את הדבר בפני קובעי המדיניות בוושינגטון, הביאה להתקרבות מסוימת בעמדות שני הצדדים, שבאה לידי ביטוי בימים האחרונים בפגישת ראשי הליכוד עם רה"מ בעניין ירושלים.

הטרור המתמשך, ההפגנות הפלסטיניות שהתחדשו והקלקולים בממשלה, כל אלה ועוד, עשויים להביא להחלטות מדיניות מפתיעות, בהן יתמוך הליכוד בדרכו של ראש הממשלה. הסכם עם סוריה שיושג עד הקיץ הקרוב, הבנות עם הפלסטינים שיובילו להסדר הקבע – כל זאת בתמיכה אמריקאית מסיבית – יאפשרו לרבין לפרוש בכבוד מן הבמה, ולהישאר בספרי ההיסטוריה כמנהיג דגול.

לענות וליהנות

המלים "זוועה" או "חולניות" דלות מלתאר את התופעה המזעזעת הקרויה "סרטי סנף". קשה להבין איש רוח דוגמת פרופ' עדי צמח, הרואה אסתטיקה בסרטים המתעדים התעללות ועינויים, רצח וקניבליזם

□ גלעד פדבה

"אתה יודע איזה וידאו מדליק ראיתי אתמול אצל דני? לוקחים אשה, קושרים אותה לסיפון של האונייה, מרביצים לה עם שרשראות, חותכים אותה והורגים אותה. וואו, אל תשאל", אמר נער בן 14 מרמת־גן, שנסע באוטובוס עם חבריו לפני ארבע או חמש שנים. כאשר שמעתי את הדברים, חשבתי שמדובר בסתם סרט מכות כאותן גרוע, אלים ושוביניסטי, בהתאם לנוף התרבות. לאחר שהתפרסמה בכלי התקשורת פרשת סרטי "הסנף", אותם "סרטים לבנים" שמתארים מיתות משונות בשידור חי, הבנתי שבפלשי, מבחינה מוסרית וחוקית, צריך לדווח למשטרה על פשע כזה. מבחינה חינוכית, צריך להסביר לנערים שקולנוע כזה אינו לגיטימי, או במלים אחרות, לא תרצח.

לפי הפרסומים, אותן קלטות מתעדות התעללות בנשים, וטיפה, עינויים שונים ומשונים ומוות, והפסקול מכיל זעקות מקפיאות דם. הגברים לרוב, המתעללים והרוצחים, עושים את פניהם תחת מסיכות, למניעת זיהוים והעמדתם לדין. ההתעללות והרצח נעשים על פי הזמנה של המפיקים ונמכרים תמורת סכומים גבוהים לאספנים, המופיעים ברשימות סודיות.

הסרט "גיני פיג" ("שפן ניסיונות"), הוא סרט פופולרי במיוחד תוצרת יפן, שבו אשה צעירה יפנית, המנסה להימלט מרודפיה בריצה בתוך גן חשוך. לאחר מכן, הגברים מפילים אותה ומצמידים לפניה מטפחת ספוגה בסם הרדמה. בהמשך הסרט, האשה כבולה למיטה בחדר קטן. ליד האשה עומד גבר שפניו מוסתרות בחלקו. בסצינות הבאות, כמה גברים שפניהם מוסתרות מתעללים בה ותולשים את איבריה החיצוניים והפנימיים, עוקרים את עיניה, יורדים על גופה המבותרת, פניו וידיו נוטפות דם והוא ממלמל משפטים חסרי פשר.

הפילוסוף פרופ' עדי צמח, מומחה לאסתטיקה מהאוניברסיטה העברית, אמר בתגובה שהוא מתנגד למעשי רצח, אך הרגיש שיש לקלטות כאלה ערך אסתטי, וכי הוא מתנגד להטלת איסור על צפייה בסרטים כאלה. "זוהי צביעות שלא להודות בערך האסתטי של סרט סנף. הרצח הוא נורא ומתועב, אבל הוא הדבר האמיתי. ביום של רצח על־ידי אפקטים משרה תחושה של עליבות מול הסרטים, שמראים את המוות כמות שהוא", אמר האסתטיקן והוסיף, "ישוב – למען הסר כל ספק – המעשה כשלעצמו נתעב".

התנגדותו של צמח לצנזורה על תופעות כמו "גיני פיג", מעוררת בימים אלה פולמוס סוער בקהילה הפילוסופית בישראל. פרופ' אסא כשר מאוניברסיטת תל־אביב הודיע על תמיכתו במאבק נגד קלטות כאלה. "יש לשלול מכל וכל, בצורת חקיקה מפורשת, כל פעולה הקשורה בקלטות המזעזעות האלה – צפייה, החזקה, וכוודאי מסחר בהן", אמר כשר.

על לוח המודעות של החוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב תלה מישהו קרטון ארום ענק, ועליו תצלום ותדפיס של התבטאויות צמח ב"ידיעות אחרונות", כאשר דבריו מוקפים בטוש עבה, בצירוף משפט בוטה בכתב יד משורבט, שלא נפרסמו מחשש להוצאת לשון הרע. הכרזה נותרה כשבוע על לוח המודעות, והסטודנטים התמוהים חלפו על פניה הלוך ושוב.

הסערה הציבורית סביב סרטי ה"סנף", שמהווים סמן קיצוני בסקציה של סאדיזם מצולם, מתקשרת לעימות בין אסתטיקה לאתיקה ובין שיפוט אמנותי לשיפוט ערכי. בסרט "התפוז המכאני" של סטנלי קובריק, יש סצינה מפורסמת של אונס קבוצתי. קובריק ביקש למחות נגד אלימות, אך כשהסרט יצא לאקרנים בבריטניה, כמה חבורות רחוב לא הבינו את המסר וביצעו מעשי אונס קבוצתיים – לטענתם, בהשפעת הסרט.

השימוש ברצח, תלישות איברים או קניבליזם כאמצעי הבעה אסתטי, במנותק מההקשר האתי, מקבל תפנית משמעותית כאשר מדובר בהתרחשות אמיתית, ולא מבוימת. תיאודור אדורנו ומקס הורקהיימר, פילוסופים מאסכולת פרנקפורט, שנמלטו מגרמניה לארצות־הברית, טענו כי ההמונים בתרבות נתונים למניפולציה של בעלי ההון, השולטים בהם באמצעות תעשיית הקולנוע ואמצעי התקשורת. תעשיית התרבות מכתיבה להמונים השקפת עולם ודרכי מחשבה, שולטת על הפנטזיות המוסתרות ביותר של קהל הצרכנים ומכתיבה דיכוי חברתי, תרבותי ומיני של מעמד הפועלים.

אילו היו אדורנו והורקהיימר מתוודעים לתעשיית ה"סנף", ודאי היו רואים בכך הוכחה נוספת למנגנון הדיכוי התאגידי, שמקשה את הרגש האנושי, מביס את השיפוט המוסרי ותובע סיפוקים מיידיים ומתירניים יותר ויותר.

ארץ יפה

צביה גן־שלום

אבד עליהן הכלח

יש בחיינו אמרות שאבד עליהן הכלח.

למשל: הם לא ישבשו לנו את החיים! מאז קום המדינה נחתו על תושביה אסונות ופיגועים, ולא בידי שמיים (שעם זה קשה להתווכח). המסתננים – פעם קראו להם פדאיון – עברו את הגבול, גנבו ורצחו, ואנחנו חרקנו שן והרמנו ראש: הם לא ישבשו לנו את החיים! עם כל הכאב והזעם שבלב, ידענו שהחיים חייבים להימשך, כי אם כוונתם להפחיד אותנו, לייאש אותנו, לשבש לנו את החיים – לא ניתן להם סיפוק!

גם אחרי מלחמת ששת הימים, כשהגבולות הורחקו מהישובים, הפיגועים נמשכו, אפילו התקרבו, וחדרו לערי המרכז. כאן מכונית תופת, כאן חפץ חשוד. נעשינו עירניים וחשדניים יותר, אבל המשכנו כרגיל, עם כאב השכול, עם הזעם שבחוסר האונים, ולא נתנו להם לשבש לנו את החיים. כך היה אחרי הרצח במינכן, ואחרי סבוי, ואחרי חטיפת מטוס סאבנה, ואחרי ילדי אביבים ומעלות, ונהריה, ואוטובוסים שנחטפו, ואוטובוסים שהתדרדרו לתהום, והרבה חפצים חשודים, שהחבלנים לא הספיקו לפוצץ בעוד מועד. בכינו בהלוויות, חרקנו שן, וגם צעקנו שצריך לשים לזה קץ. אבל נשארנו נאמנים לסיסמה, שהם לא ישבשו לנו את החיים!

היו אלה הפטריוטים הגדולים, שרוקנו את הסיסמה מכל תוכן. בעיקר בשנתיים האחרונות, כשאפשר לנצל כל אסון כדי לשלוח את רבין הביתה. בעקבות כל פיגוע רצחני אנחנו עדים להפגנה פוליטית, ויכוחים בתקשורת, זעקות שבר, שאי־אפשר לחיות פה! שישראל היא הארץ היחידה שבה יהודי מפחד לצאת לרחוב, חושש לנסוע בדרכים, מפקפק אם להיכנס לאוטובוס, ירא לשלוח את ילדיו לבית הספר...

והאויב מתפוצץ מצחוק ומשפשף ידיים בסיפוק: הרבה יותר מהצלחתו להרוג, הוא נהנה מהמהומה, מהפאניקה, מההיסטריה ומהייאוש שהחדיר בנו. השפעת הטרור היא בעיקר פסיכולוגית – אומרים יודעי דבר, ובכך אין ספק שעמלק יצליח. בעזרתם הארוכה של הפטריוטים הדגולים, הוא בהחלט משבש לנו את החיים.

כשאומרים הפרדה...

בנאומו ההיסטורי קלע ראש הממשלה לדעת רבים. הפרדה! זה הפתרון המיידי. קודם כל הפרדה, אחר כך נחשוב. אולי גם נעשה משהו, נשנה מדיניות, נגבש מדיניות. אבל קודם כל הפרדה! הם לחוד, ואנחנו לחוד. הם אצלם, ואנחנו אצלנו. הפרדה – זה מה שהעם רוצה. ואכן, מעולם לא היה קונסנזוס לאומי כל כך מושלם על דברי ראש הממשלה.

כשהוא אומר הפרדה, למה הוא מתכוון? – שאל הילד מהאגדה על בגדי המלך. רבין עצמו, כמובן, לא טרח לפרט, כי הוא עדיין בשלב של התייעצויות. כיאה לראש ממשלה, הוא שומע את כל הדעות, לפני שיקבע – מבלי להתחשב בהן – את דעתו.

ערביי השטחים רוצים הפרדה מוחלטת. אתם במדינה שלכם, ואנחנו במדינה שלנו. תוציאו את המתנחלים – הם אומרים – תוציאו את כוחות הביטחון, ואז, מצידנו, שיהיה סגר. לא איכפת לנו, נסתדר.

השמאל הקיצוני אומר שהפרדה היא פינוי ההתנחלויות, נסיגה לגבולות '67 וגבול של ממש בין מדינת ישראל ומדינה פלסטינית. שתהיה להם מדינה, מה יש? מי מפחד ממנה?

השמאל המתון אומר, שהפרדה היא מדינה פלסטינית על תנאי, בלי צבא. הוא מוכן לתיקוני גבול לעומת '67, להשארתם של כ־10 אחוזים משטח הגדה, אזורים עם התיישבות יהודית צפופה. ההתנחלויות המרוחקות יועברו לריכוזים אלה. קו ההפרדה יעבור בין האיזור היהודי לאיזור הערבי, והקבלנים יביאו פועלים תאילנדים.

השמאל המרכזי אומר הפרדה, ומתכוון למקומות קדושים ליהדות, חברון כמובן, בית־לחם, בית־אל... הרחבת גבולות מוניציפליים של ירושלים רבתי, ועיבוי ההתנחלויות באשר הן שם. קו ההפרדה יעבור בין אזורים כל־ערביים לבין ישובים יהודיים, שאמנם יהיו מבודדים, אבל ייסללו אליהם כבישי מעקף, שיהיו בשליטה ובפיקוח של צה"ל.

אנשי המרכז הליברלים תומכים בהפרדה, בלי מדינה פלסטינית. אוטונומיה כן, מימשל עצמי – בבקשה. אבל אל תתנו להם רובים! גם לא דגלים, כי זה מעלה להם את השתן לראש. וסגר, לא זמני – קבוע. שלא יבואו לעבוד אצלנו! יש לגייס הון בינלאומי לפיתוח מקומות עבודה בעזה, יהודה ושומרון, ולפצות את הקבלנים והחקלאים שייפגעו.

הימין המתון בהחלט בעד הפרדה. שיקחו את עזה, שיילכו לעזה. שיקחו גם את יריחו, ואולי בהמשך, אם יתנהגו יפה, ניתן להם את ג'נין ובנותיה. ואת מחנות הפליטים, בלאטה וכאלה. אבל צה"ל יישאר בשטח. אי־אפשר לסמוך על המשטרה הפלסטינית! רק על צה"ל ומשמר הגבול, והמודיעין, בעיקר על המודיעין!

הימין הקיצוני רוצה הפרדה, שהערבים יישארו בכפרים שלהם, והמתנחלים בישובים שלהם, וצה"ל יפרוס ביניהם, ובהתנחלויות יפעל משמר אזרחי, בעל סמכות של משטרה, והכביש הדרוש – כולל תיקונים – יהפוך לכביש מערכת שמור היטב. פטרולים, עמדות תצפית, וכלבי שמירה! ואם צריך – יש לעקור את העצים שלצידי הדרכים ומסביב לכפרים, ואם צריך – יש להקים גדר.

המתנחלים רוצים הפרדה מוחלטת. גדר תייל, רצוי מחושמלת, סביב כל ישוב ערבי וכל מחנה פליטים. מגדלי תצפית, פטרולים עם כלבי שמירה, לירות בכל מה שזז. אם צה"ל מתקשה לעמוד במשימה, הם מוכנים לתרום בוגרי ישיבה מהחוזרים בתשובה, ששירתו ביחידות מובחרות.

גנדי רוצה הפרדה טוטלית. טרנספר מרצון, בבקשה, נפצה אותם, נארגן להם הסעה מסודרת, נוחה, מקל... צידה לדרך, ובשלום ישתכנו בעיראק או במאלויה, כאבו דאבי או בעירק, בסודן או בכל אחת מעשרים ומשהו מדינות מוסלמיות – ישרידו ביננו לבינם אלפי קילומטרים, ואל תגידו שזה לא פתרון מושלם.

דיבורים על המים

☐ יוסף גלילי

נושא המים ומחירם, בעיית השבת מי קולחין, שימושם בחקלאות ומחירם, מדיניות אגף התקציבים של האוצר לגבי המשאב הלאומי במיוחד, ולגבי החקלאות בכלל – כל אלה באים לידי ביטוי בחילופי מכתבים שהיו באחרונה בין שר האוצר, אברהם שוחט, לבין רכז תא המים במרכז החקלאי, יורם תמרי.

24.11.94

לכבוד
אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר
ירושלים
א.נ.,

הנדון: ההבדל שבין המיסוי על רווחי-הון בבורסה למצב החקלאות

אחד מטיעוניך העיקריים למיסוי רווחי הון בבורסה היה, שבצעד זה נכנסת ישראל למשפחת המדינות המתקדמות, בהן המיסוי חל לא רק על הכנסה מעבודה אלא גם על רווחי הון. דבריך אלה הובלטו בכל אמצעי התקשורת.

כאשר משווים אמירה זאת ליחסו של משרדך לסקטור החקלאי, מתקבל הרושם העגום, כשל שהנכם מבקשים הוא ליישם בדיוק את ההיפך מהנעשה באותן מדינות, הראויות לדעתך לחיקוי מתחום הבורסה.

ולהלן תזכורת קצרה:

1. התמיכות בחקלאות המערבית נעות בין 35% (ארה"ב), 45% (השוק המשותף) ועד 80% (בסקנדינביה ויפן). ואילו אצלנו – 7%-8% תמיכות, ויש עוד מי שמתפאר (במשרדך ובבנק ישראל) בהישג חסר תקדים זה...
2. תעריפי המים לחקלאות בכל העולם נמוכים במאות אחוזים לעומת ישראל, כולל מדינות בהן קיים משבר הידרולוגי עמוק: קליפורניה – 2.5 סנט/מ"ק; קפריסין – 4 סנט/מ"ק; ירדן – 2 סנט/מ"ק(!); גרמניה – 2.5 סנט/מ"ק, כשהתעריף לבית באותה מדינה – 5 דולר!!

בארץ, כידוע, התעריפים לחקלאות הינם הגבוהים בעולם – 17.6 סנט/מ"ק, ולמשרדך עדיין לא די בכך; אתם מבקשים לייקר אותם ב-7% נוספים (מעבר לעידכון האוטומטי), ואת המים המליחים ב-50%!

3. מי הקולחין ניתנים בכל מקום בעולם לחקלאים בחינם, כי מה שחשוב שם זאת האקולוגיה וכיצד לגרום לכך שיהיה מי שיסלק את המיטרד. אצלנו, מה שחשוב לפקידיך הוא כיצד לכסות את העלויות של מקורות.
4. אין מדינה בעולם המערבי, בה משלמים החקלאים עלויות של מונופולים. במכתבך לשר החקלאות מאוקטובר 93 הינך מתחייב לבטל את החלטת הממשלה הקודמת (מ-91), בדבר השוואה בין עלות הפקת המים (המורכבת מעלות מקורות וחברת החשמל) למחירם;

כל פעולות משרדך בנושא הינן בדיוק ההיפך מאותה התחייבות.

בעצם, כל שאתה ומשרדך חותרים אליו הוא, שהמיגזר העלוב והחלש ביותר – המגזר החקלאי – יממן את עלויותיהם של 2 המונופולים הגדולים, מקורות וחברת החשמל, ולזה, אדוני השר, יש גבול!

האם אינך מבין, שלזה אין לנו כבר כוח?

לסיום, לא נעים ונוח לעסוק בשמות, אבל קשה שלא להזכיר אותו פקיד בכיר במשרדך – דוד ברוך, האחראי לחקלאות באגף התקציבים – ששנאתו לענף הפכה מכבר לשם דבר, כולל התבטאויות פומביות, שלא לדבר על מעשים שנוכחו מכבר בפעולות קריטיות (ראה עניין הפרטת ענף הפרדים, ענף הלול, והפרדת הירקנים בתחרות עם האוטונומיה; וכפועל יוצא – אי זריעה השנה, על כל השלכותיה הידועות).

אדוני השר, אינני יודע מה תהיינה תוצאות הבחירות בעוד שנתיים; ברור לי דבר אחד: במדיניות העיוועים של משרדך אין כל סיכוי שמספר החקלאים שהצביעו עבור שתי המפלגות הגדולות, המרכיבות ממשלה זאת בבחירות 92, יגדל.

מצפה להתייחסותך.

בכבוד רב,
יורם תמרי
רכז תא מים במרכז החקלאי

העתק:
יעקב צור – שר החקלאות
ח"כ שמואל אביטל

13.12.94

לכבוד
מר יורם תמרי
רכז מים המרכז החקלאי

הנדון: מכתבך אלי מיום 24.11.94

בהתייחסותי שתפורט להלן אינני מתכוון להתייחס כלל לסיפא שבמכתבך, ובוודאי שלא להאשמות האישיות שאתה מטיח בפקידים במשרדי.

לגופו של עניין:

1. גובה התמיכות בחקלאות איננו יכול להיות מנותק מגודל התוצר בישראל. עם זאת ברצוני לציין, כי בשנתיים האחרונות עלו היקפי התמיכה הישירה והעקיפה בחקלאות בסדרי גודל, וזאת מבלי לקחת בחשבון הסדרים פיננסיים לסקטורים התיישבותיים שנשענים, כידוע, בין היתר על ענף החקלאות.
2. ההשוואה אותה הינך עורך עם מחירי המים באזורים מסוימים בעולם איננה רלוונטית לתימחור המים בישראל. ההשוואה הרלוונטית איננה מחיר מול מחיר, אלא המחיר והשלכותיו (בהיבטים הידרולוגיים, אקלימיים, כלכליים ועוד) במקומות שונים בעולם. יתר על כן, גם אם מדינה מסוימת פועלת בחוסר אחריות בתימחור המים (ובכך מסכנת את מקורותיה לטווח הארוך, ובהכרח גם את הענפים הכלכליים הנשענים על מקורות אלו), אין זה אומר שעל מדינת ישראל ללכת בעקבותיה.
3. על מנת לנצל את מי השפכים לשימוש חקלאי, יש ראשית לטהרם, ושנית להוביל את הקולחין המתקבלים לשטח החקלאי. לשם הובלת הקולחין נדרשות השקעות הוניות ועלויות תפעול שהן מעבר לעלויות הנדרשות ב"חלופת האפס" (פתרון סילוק קולחין ללא השבה). את העלויות האלה יש להטיל באופן עקרוני על צרכן הקולחין. אגב, גם תעריפי הקולחין להם נדרשים החקלאים כיום מכסים רק כ-50% מעלות אספקתם.
4. שמירה על רמת מחירי המים הריאלית איננה בבחינת "מימון מונופולים", אלא מניעת הגדלה של סובסידיה ממשלתית.

לממשלה שתי מטרות ביחס לנקודה זו, ובניגוד למשתמע ממכתבך לא קיימת כל סתירה ביניהן:

א. להביא להתייעלות רציפה ומתמשכת של חברת מקורות (שאכן מהווה מונופול במשק המים), כמפורט בהסדר העלויות עימה, ובכך לגרום לירידה בעלות המים.
ב. לייצב את תעריפי המים ברמה שתמנע משברים הידרולוגיים דוגמת המשבר בראשית שנות ה-90', ושתאפשר שמירה על מקורות המים של ישראל לטווח ארוך.

התקפתך על פקיד בכיר באוצר, הנהנה מגיבויי המלא, סגנונך הבוטה, הצגת עובדות מסולפות, כדוגמת מי באמת הפחיד את הירקנים מהאוטונומיה, והרמיזות הפוליטיות, מבטלים את הצורך לענות למכתבך. למרות זאת החלטתי לענות, מתוך אמונה שתלמד פרק בהתייחסות עניינית, מנומסת והוגנת.

בכבוד רב,
אברהם (בייגה) שוחט

העתק:
מר יעקב צור – שר החקלאות,
ח"כ אלי גולדשמידט – יו"ר ועדת המשנה לחקלאות,
ח"כ שמואל אביטל – הכנסת,
מר דוד ברודט – הממונה על התקציבים, משרד האוצר,
מר דוד ברוך – סגן הממונה על התקציבים

12.1.95

לכבוד
מר אברהם (בייגה) שוחט, שר האוצר, ירושלים
א.נ.,

הנדון: משק המים – מדיניות האוצר, מכתבך מ-13.12.94

1. אין ספק שבהיקפי התמיכה בחקלאות קיימת מגמת עליה בשנתיים האחרונות, ויש לברך על כך. ברם, אם תשומה מרכזית בענפי הצומח – המים – תמשיך להתייקר מעבר לכושר התשלום של הגידולים החקלאים, יאלץ משרדך להגביר תמיכות אלה.

עניין "כושר התשלום של צרכן המים" מופיע גם בחוק המים (סעיף 112), אלא שלצערנו יש מי שמעדיף להתעלם מקיומו.

2. לא מקובלת עלי לחלוטין פסילתך מדינות שכביכול באי-תימחור נכון של המים גורמות לעצמן נזקים הידרולוגיים. ההבדל בין אותן מדינות לישראל הוא בכך, ששם יש גם הבנה לצרכן המים החקלאי, והתפקיד אותו הוא ממלא כיצרן מזון. אצלנו, משום-מה, פועלות שתי מערכות במקביל: אחת מעלה מחירים באמצעות נוסחאות משוקללות, והשנייה מקצצת בהקצאות (גם כאשר אין בכך צורך אמיתי). האם לא ברור לכם שעל מנת לשמור את המצב ההידרולוגי (כאשר הדבר בלתי נמנע) די בקצוץ אדמיניסטרטיבי, שתוכיח את עצמו בכל שנה בה בוצע?
3. ידועות לי עלויות השבת הקולחין וסילוקם. ברם, לא יעלה על הדעת שמצד אחד תעביר החקלאות בתמורת את המים השפירים לצריכה עירונית, ובד-בבד תיאלץ לשאת בעלויות הון נוספות עיים לקבל לחזקתה את המים הנחותים אותם מחזיר הצרכן העירוני; כדאי עוד לזכור שהשימוש במים אלה מוגבל בשל איכותם, וחל איסור בשימוש בהם לגידולים רבים. מעבר לכך, אם אכן חשובה לאוצר הראייה הכוללת של משק המים, כדאי להוציא מהלקסיקון את מה שקרוי "חלופת האפס", שמשמעותה סילוק הקולחין לים (לאחר שהושקעו בהם כבר עלויות הון)!

ידוע לי שנציבות המים רואה במים אלה חלק בלתי נפרד ממצאי המים במדינה, וכל סילוק שאין בו שימוש איננו אלא בזבוז משאב, שגם לדבריך מצוי במחסור.

4. לעניין העלויות של מקורות, צר לי, אך לא התייחסת לפיסקה במכתבי לפיה קיימת התחייבות שלך מאוקטובר 93, במכתבך לשר החקלאות, לבטל את החלטת הממשלה משנת 91, לפיה "ירושו תוך 5 שנים מחירי המים לחקלאות לעלותם". ואני חוזר ומדגיש: עלויות מקורות הינן מעל ומעבר לכושר התשלום של החקלאות – גם לאחר שהחברה פועלת זו השנה השלישית עפ"י הסכם העלויות (הגם שעומד נגדו בג"ץ שטרם הסתיים). יש בידי ראיות לפיהן פועל אותו מונופול בעלויות נורמטיביות המבוססות לעתים במאות אחוזים(!) ממחירים קבלניים, ולכל אלה נותן משרדך לגיטימציה. אגב, חלק מנתונים אלה יוצגו בעיתונות ובוועדת הכספים בכנסת.

והערה נוספת: לא יתכן לחזור שוב ושוב על אותה אמירה (ולא אתבטא בשפה חריפה יותר), לפיה החקלאים גרמו למשבר ההידרולוגי של השנים 89-91. אם לדעתך צריך "לסגור" את החקלאות בשנה מעוטת-משקעים, אנא הציעו מנגנון שיפצה חקלאי המאבד בשנה כזאת את מפעל חייו, כגון פרדס או מטע אחר. מאידך, אם לדעתך צריך לקבל את המים כל המרבה במחיר – וזה המסר המשתמע מפסקה 4ב' במכתבך – כדאי פשוט שתצהירו שזאת המדיניות, שכן אם יהיו (תאורטית) רבים שיוכלו לשלם מחיר גבוה בעתיד, כיצד ימנע המשבר ההידרולוגי... (אגב, השבוע התבשרנו על ייקור "אוטומטי" נוסף של 4.4%, ובכך מגיע מחיר המים לחקלאות לשיא חדש – 18 סנט – וזאת עוד לפני הייקור שפקידיך כה מצפים לו – 7% ריאלי).

בכבוד רב, יורם תמרי, רכז תא מים

מבזקים כלכליים

בל"ל: דיווחנו על דירות זנבר

■ דירקטוריון בנק לאומי פירסם הודעה, לפיה דן במכתב בנק ישראל בנושא רכישת הדירות מאפריקה-ישראל ע"י יו"ר הדירקטוריון, משה זנבר. בתשובתו לבנק ישראל מציין הדירקטוריון:

1. נושא רכישת הדירות מחברת אפריקה ע"י מר משה זנבר הובא לאישור מוקדם, טרם הרכישה, של ועדת הביקורת של הדירקטוריון דאז. הוועדה החליטה ב-29.12.91 כי אין להביא נושא זה בפניה. החלטה זו הובאה בפני מליאת הדירקטוריון דאז, אשר לא השיג או העיר לגביה.
2. הדירקטוריון בהרכבו הנוכחי מצא לנכון, עוד לפני קבלת מכתב בנק ישראל, לקבל החלטה לפיה: "כפי שדירקטורים המכהנים בבנק אינם מקבלים אלא שכר דירקטורים ושי לחג, כמקובל בנסיבות העניין, כן גם דירקטורים המכהנים בקבוצת בל"ל יהיו זכאים רק לשכר דירקטורים ולשי לחג ואירועים, כמקובל בנסיבות העניין".

סמינר על בידול ויחוד שיווקי

■ המרכז הישראלי לניהול יקיים היום במלון דן בתל-אביב סמינר על אסטרטגיות של בידול ויחוד שיווקי. הסמינר מיועד למנכ"לים, מנהלי שיווק ומנהלים בכירים, הנוטלים חלק בהתוויית האסטרטגיה העסקית-שיווקית של החברה. ינחה ד"ר יורם לבנון, מנכ"ל חברת השיווק מ.ס.ר. וחברת הייעוץ סנונית.

ד"ר לבנון מציין, כי ממצאים רבים מלמדים על הקשר החזק בין מידת ההצלחה העיסקית לבין רמת הבידול הנתפשת של חברה. על אף ממצאים אלה, חברות רבות נרתעות מלבצע תהליך של בידול משמעותי, בגלל הסיכון הכרוך בנתיב חדש, או מחוסר ידיעה כיצד לגשת לנושא. לדבריו, חברה שאין לה יחוד או בידול ממתחריה, נגררת בדרך כלל לאסטרטגיות של הורדת מחירים.

בבידול, מדגיש לבנון, הכוונה היא לא רק לבידול מוצרים, אלא גם לבידול מומחיות, שיטות הפצה ושיווק ובידול מיצוב. בסמינר תוצג מתודולוגיה להגדרת אסטרטגיה יעילה של בידול, יוצגו דרכים לבחינת השלכות של אסטרטגיה מוצעת, וסידרה של מקרי-בוחן להמחשת אופן היישום.

פירמה ממוקדת-לקוח

כן מקיים היום המי"ל, במלון שרתון בתל-אביב, סדנה חדשה למנהלים, על פירמה ממוקדת-לקוח. הסדנה תציג גישה כוללת ודרכים ליישום תפישת "פירמה ממוקדת-לקוח", כדרך להשגת יתרון תחרותי לארגון.

גישה זו באה להקנות גישה מערכתית יישומית, האמורה לסייע למנהלים להפוך את חברתם ליזומת ומשתנה, בהתאם לצרכי הלקוחות הקיימים והלקוחות הפוטנציאליים.

בין נושאי הלימוד: מחזור החיים העיסקי מול מחזור החיים של הלקוחות ותהליך המעבר מעיסוק ממוקד-מוצרים לעיסוק ממוקד-לקוח.

1.5 מיליון דולר יבוא בפסטיבל איטליה בקו'אופ צפון

■ לראשונה באיזור הצפון יוצעו למכירה מאות מוצרי מזון וכלי-בית מתוצרת איטליה, שיובאו במיוחד לרגל "פסטיבל איטליה" ברשת קו'אופ צפון.

הרשת השקיעה כ-1.5 מיליון דולר ביבוא המוצרים, שהגיעו בימים אלה ב-45 מכולות, מזה שליש יבוא עצמי של הרשת, והשאר באמצעות יבואנים.

הפסטיבל, שייפתח במוצאי-שבת, יימשך כל חודש פברואר, בכל 55 סניפי קו'אופ צפון, והוא הפסטיבל המוביל במסגרת פרויקט שנתי של רשת "החוגים עולים", בה יוקדש כל חודש לארץ אחרת, שמבחר ממוצריה המאפיינים ייובאו ויימכרו בסניפים.

בין היתר יימכרו בפסטיבל איטליה מוצרים לבישול מהיר, ריזוטו ופסטה ברטבים מוכנים, עם הוראות מתכונים בעברית; גלידות אישיות בכלי קרמיקה בטעמים מיוחדים, ופנקוטה; קפה מהיר במנות אישיות, וכן פסטות ורוטב מכל הסוגים, ניוקי, גריסיני בכל הטעמים, חטיפים מלוחים, ירקות ושימורים, עוגות ועוגיות, בצק עלים, שוקולד, קפה ואספרסו.

כן יובאו כלים וקישוטים לבית ולמטבח, כגון כלי קרמיקה, אורטליה, מערכות סכום וכלים לבישול.

לרגל הפסטיבל הפיקה הרשת חוברת מתכונים מיוחדת, ובמהלכו יתקיים סבב הדגמות וטעימות ודיילות ינחו את הקונים.

בעקבות החלטת ההפרדה

להחלטה בדבר ההפרדה הבטחונית בין הגדה לישראל יש גם משמעות כלכלית חשובה, ואולי אין זה מקרה שבאותו יום בו הודיע ראש הממשלה רבין על ההפרדה הודיע ראש משלחת ירדן לשיחות עם הפלסטינים, עבד אל-ראוף רוואבדה, כי ירדן תפתח את גשר אלנבי 16 שעות ביממה ותהפוך אותו למעבר בינלאומי.

האם מתחיל תהליך שבו כובד המשקל הכלכלי של הפלסטינים יעבור מישראל במערב לירדן במזרח?

רשות הבנקים הירדנית הפרושה בגדה, כאילו הכשירה את עצמה למעבר הזה. מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמור לחתום עד סוף השבוע ברבת-עמון על שורה של הסכמים כלכליים, שיאפשרו את השינוי הזה.

עם זאת, עדיין נותרה בעינה הבעיה המרכזית – היכן יעבדו 50 אלף הפועלים הפלסטיניים בישראל. ברגע זה, הגדה המזרחית אינה יכולה לקלוט אותם.

קהיר מחפשת משבצת אזורית

☐ פנחס ענברי

הנשיא מובארק והמלך חוסיין נועדו בשבת לראשונה מאז משבר כווית, ומתברר כי מצרים לא איבדה זמן רב לאחר כינונה של הממשלה החדשה ברבת עמון בראשות זיד בן-שאכר, כדי לבדוק עוד גומחה שבה תוכל למצוא את מקומה במזרח התיכון החדש.

אחרי שנים רבות בהן כיכבה כמדינה הערבית היחידה שעשתה שלום עם ישראל, ולפיכך נחשבה כבעלת-ברית מרכזית של ארה"ב, לא רק במזרח התיכון אלא גם באפריקה השחורה, ולאחר התקדמות תהליך השלום, צצו למצרים מתחרים חדשים במזרח התיכון הערבי, כמו גם באפריקה. אלה מאיימים לגזול ממנה את הסיוע האמריקני, שנשמר לה עד היום בזכות היותה המדינה הערבית היחידה שלה שגרירות בתל-אביב.

פרוץ המשבר בין קהיר לירושלים הוא רק היבט אחד של התסכול המצרי, המקיף מספר חזיתות, שבכולן יש למצרים תחושה של נסיגה. אחד הסימנים הראשונים למשבר היה בראשית דצמבר, כאשר מצרים הגישה פתאום בקשה להצטרף כמשקיף לאיחוד מדינות המגרב. זאת היתה הפתעה, והחוקר המצרי מוסטפא אל-חוסייני הכין נייר-עמדה בו ניסה להסביר את פשר הדבר. מתברר, כי בקהיר גברה תחושת המצוקה במספר היבטים, וגברו השאלות לגבי תפקידה האזורי של מצרים בעולם הערבי, באפריקה השחורה, באפריקה הערבית, ומול ארה"ב ואירופה. היחסים עם ישראל רק נגזרו מכל אלה.

אשר למעמדה של מצרים באפריקה השחורה, הרי חרף היותו של הנשיא מובארק גם יו"ר הארגון לאחדות אפריקה, מדינות אפריקה השחורה לא קיבלו כטבעיות את היותה של מדינה ערבית בעלת מעמד של מנהיגה. הם קיוו שמצרים תצליח להזרים להם סיוע מכספי הנפט. לצורך זה הוקם הבנק לפיתוח אפריקה, אבל הכסף הסעודי והכוויתי לא זרם לבנק הזה.

מצרים חשדה בארה"ב כי היא שביקשה למנוע ממנה מעמד איתן באפריקה, ולפיכך הניאה את מדינות הנפט מלסייע למצרים בעניין זה. באחרונה החלה דרום אפריקה החדשה לאיים על מעמדה של מצרים כמנהיגת אפריקה, ובאורח טבעי ביקשה מצרים לשמור לה מעמד לפחות בצפון אפריקה, כפתח נסיגה מול האיום של דרום אפריקה על בכורתה ביבשת השחורה. גם חוסר יכולתה של מצרים לפתור את הסכסוך המתמשך עם סודן תרם לנסיגת מעמדה באפריקה השחורה.

לגבי המצרים, כל התפקידים האלה אינם עניין של כבוד, אלא הם גורם המבטיח את המשך הסיוע הכלכלי מצד ארה"ב. החשש לגורל הסיוע גבר, כאשר תהליך השלום צירף גם את ירדן למעגל הדורשות ליהנות מקרן השפע של הסיוע האמריקני.

חששותיה של מצרים התממשו בוועידת קזבלנקה, כאשר פירשה את הוועידה כמאמץ ישראלי להקים מעין בנלוקס מזרח-תיכוני, יחד עם ירדן והפלסטינים, ולעניין את המערב בסיוע לגורם הכלכלי החדש הזה. ישראל אולי לא נתנה לכך את הדעת די הצורך, אבל מצרים פירשה זאת כסיוע שיבוא על חשבונה, אחרי ירידת ערכה כמדינה יחידה המצויה ביחסי שלום עם ישראל.

מצרים ניסתה לשנות כיוון, מוושינגטון לאירופה, ונכנסה למשא-ומתן כלכלי עם השוק המשותף, בעיקר עם צרפת. המצרים הציעו לכונן איזור סחר חופשי של הים התיכון, אבל התברר להם, לאכזבתם, כי צרפת אינה מעוניינת באיזור סחר חופשי עם מזרח הים התיכון לפני שהיא מארגנת את יחסיה הכלכליים עם מדינות צפון אפריקה הפרנקופוניות.

בין אירופה לבין צפון אפריקה מתנהל מו"מ על כינון יחסי סחר מיוחדים, "חמש פלוס חמש", כלומר, בין חמש מדינות ים-תיכוניות אירופיות וצפון אפריקה. קהיר הציעה נוסחה של "חמש פלוס שש". על מנת לממש זאת, היא ביקשה להצטרף לאיחוד המגרב.

תחילה דחה מובארק את נסיעתו אל חוסיין, וביקש לראות תחילה את הנשיא מיטראן בפריס, כדי ללמוד טוב על סיכויי מצרים להיכנס למעגל הכלכלי האירופי. יתכן כי תשובתו של מיטראן למצרים היתה שלילית, אז מיהר מובארק אל המלך חוסיין, כדי ללבן את האופציה האחרונה שנותרה לפניו – לבדוק עם מארחו האם גם מצרים תוכל להצטרף ל"בנלוקס" הכלכלי עם ישראל והפלסטינים.

ככל שהדבר תלוי בישראל, התשובה חייבת להיות חיובית.

עידן חדש ביחסים עם עירק?

בשבוע שעבר יצאה לבגדד משלחת גדולה של אנשי עסקים בריטיים, צעד שאינו עולה בקנה אחד עם מדיניותה של לונדון בדבר שמירת המצור הכלכלי על משטרו של סדאם. עדיין לא נודעה מטרת המשלחת, והאם ממשלת בריטניה תומכת בה.

גם משלחת כלכלית גדולה מירדן חזרה זה עתה מבגדד, ובפריס פורסמה ידיעה כי צרפת תיווכה בקיום פגישה סודית בין סגן ראש ממשלת עירק, טארק עזיז, לבין סגן נשיא סוריה, עבד אל-חלים ח'דאם.

צרפת ורוסיה פועלות במועצת הביטחון להסרת העיצומים מעל עירק, ונשאלת השאלה האם באמת עומד להיפתח עידן חדש ביחסי הקהילייה הבינלאומית עם בגדד.

אבו עלא במקום נביל שעת'

ביום בו נועדו מובארק והמלך חוסיין החליטה הרשות הפלסטינית לשגר לרבת-עמון את יאסר עבד רבו בראשות משלחת גדולה של שרים פלסטיניים, כדי להסדיר שורה של עניינים כלכליים שיעמדו על סדר היום בשיחות חוסיין-ערפאת. בלי הכנת סדר היום הזה מסרבת ירדן לארח את מנהיג אש"ף.

יצויין, כי לקראת הביקור החליף ערפאת את נביל שעת' באבו עלא, בשיחות שניהל עם רבין בשבוע שעבר. שעת' מייצג קו פרו-מצרי בקשרי הכלכלה בין הפלסטינים לגורמי חוץ, בעוד אבו עלא, העומד בראשות פקדאר, מייצג קו פרו-ירדני. הוויכוח בין השניים נסב על עניינים רבים, ובאחרונה עלה על הפרק נושא הדרכונים. שעת' יצא לגרמניה להביא את הדרכונים הפלסטיניים החדשים, וירדן הודיעה כי לא תכיר באותם בפועל, כלומר הדרכון הפלסטיני לא היה עובר בגשרי הירדן.

שעת' הסדיר עם מצרים את פתיחת הגבול עימה בפני נושאי הדרכונים הפלסטיניים, וכבר בעונת החאג' הקרבה היו עולי הרגל הפלסטינים אמורים לצאת למכה דרך מצרים, ונמל התעופה באל-עריש היה אמור להתפתח למרכז האוויר של הרשות הפלסטינית. תומכי הקשר עם ירדן התנגדו לכך, והשר ג'מיל טריפי הכריז באחד מביקוריו הקודמים ברבת-עמון, כי הפלסטינים יבקשו מירדן להקצות להם מקום בנמל התעופה של בירת ירדן.

החלפתו של שעת' באבו עלא, וההכנות לביקורו של ערפאת ברבת-עמון, מלמדים על הכרעה לטובת הקשר עם ירדן – אלא אם כן ערפאת יפתיע שוב, ולא ייצא לרבת-עמון, או שייצא ולא יעמוד בסיכומים.

לפני שבועיים השתתף אבו עלא בדיוני הוועדה הכלכלית המשולשת, הפלסטינית-ירדנית-ישראלית, ועם שובו פירט כמה מן הסיכומים שנתקבלו שם. לדבריו, אותם נושאים נדונו גם בפגישת רבין וערפאת במחסום ארז (על-פי אל-קודס מ-21.1.95). הסימן החשוב ביותר לקשר בין ירדן לגדה טמון בדבריו כי יש הסכמה משולשת לפתוח את גשר אלנבי 24 שעות ביממה. ירדן הבטיחה לבחון את ההצעה הפלסטינית הזאת, וישראל הודיעה כי אם ירדן תסכים, היא לא תעכב את ביצועה.

כן סוכם, כי משאיות פלסטיניות יעברו במעברי הגבול למצרים ולירדן עמוסות בסחורות פלסטיניות, ויחזרו עם סחורות ירדניות ומצריות.

עניין אחר שנדון בשיחות הכלכליות בין ישראל לפלסטינים הוא הקמת אזורי תעשייה משותפים, עם הון אירופי, אמריקני, פלסטיני וישראלי; שני אזורים בעזה, אחד מהם ליד מחסום ארז, ושני אזורים בגדה. (בשכם יזמה לשכת המסחר איזור תעשייה לפני זמן רב, והיא נמצאת בקשר עם ירדן).

הבנק לפיתוח המזה"ת

מטרתה האמיתית של נסיעת אבו עלא לוושינגטון היתה דיונים בהקמת הבנק האזורי לפיתוח המזרח התיכון. עדיין לא ברורה עמדתם של שני צדדים חשובים, סעודיה ואירופה. מסתבר, כי סעודיה השתתפה ולא השתתפה בעת ובעונה אחת בוועידה. אחרי שהסעודים הודיעו על התנגדותם להקמת הבנק האזורי, בנימוק שעדיין לא בשלו התנאים להפסקת החרם הערבי על ישראל, הם שיגרו בכל זאת לשיחות נציג נמוך-דרג מן השגרירות הסעודית בוושינגטון. מקור אמריקני אמר ליומון המזרח-ירושלמי אל-קודס, כי ריאד הבהירה שלא תישא בחלק הארי של מימון הבנק החדש. אותו מקור הוסיף, כי "כל העולם מתקדם בכיוון של כלכלה חופשית, אבל המזרח התיכון ממשיך לדבוק בתוכניות ממשלתיות".

האירופים נראו כמי שמקבלים את תנאי הבנק העולמי. עם זאת הודיעו, כי הם תומכים בעיקרון של גיוון אמצעי המימון במזרח התיכון. כלומר, מתן פתח מילוט למי שמבקש לחמוק מן התנאים המחמירים של הבנק העולמי בעניין "שקיפות והשבנאות".

לעומת זאת, מתברר הולך התפקיד העיקרי שמזומן לבנק האזורי – להוביל את כספי המפרץ להשקעות ברבת-עמון, ומשם לשטחים.

בסופו של דבר נראה, כי האירופים אינם מרוצים מן היוזמה. הם עדיין חשים כי האמריקנים נוטלים את הבכורה ומטילים עליהם את תפקיד המממן בלבד.

את הפלסטינים ייצגו בוועידה אנשי פקדאר המקורבים לבנק העולמי, אבו עלא וד"ר מוחמד שתייה. אבו עלא סיכם את הדיונים בראיון לשבועון המזרח ירושלמי אל-מנאר (16.1.95), בו מסר כי לגבי הקמת הבנק האזורי גובשה פשרה בין הגישות של מדינות אירופה ושל ארה"ב. הוא לא פירט את טיבה של הפשרה, אבל יתכן כי לאחר שהאירופים קיבלו את תנאי הבנק העולמי בדבר שקיפות והשבנאות גולמה הפשרה בעומק הדרישות: לא התנאים המפורטים של הבנק העולמי, אלא תנאים קלים יותר למימוש ופתוח ומוחדים.

באותו ראיון גילה אבו עלא, כי לפני שנה, בדיוני המסלול הרב-לאומי בפריס, התנגדו הפלסטינים להקמת הבנק, בעוד האירופים תמכו בו. כעת סבורים האירופים שיש להקים מספר צינורות מימון, או כלשונו: "לפתוח הזדמנויות ואופציות מגוונות, כדי להגיע למכניזם של מימון".

לפני שנה התנגדו הפלסטינים לרעיון, כי עדיין לא היה להם הסכם כלכלי עם ישראל. אשר לאירופים, לפני שנה הם קיוו כי הבנק החדש ישחרר אותם מכבלי הבנק העולמי, והיום, חרף הידיעות בדבר קבלת תנאי הבנק העולמי, הם עדיין רוצים לפעול בנפרד, ולפיכך תומכים בעיקרון שצריכים להיות צינורות מימון מגוונים.

לגבי עמדת הרשות הפלסטינית אומר אבו עלא: "איננו נגד הקמת הבנק הזה. ההכנות והאלה הם מהחלטות ועידת קזבלנקה". לדבריו, בהכנות להקמת הבנק משתתפים גורמים בנקאיים חשובים במפרץ, כמו הקרן הערבית, הקרן הכוויתית, בנקים באמירויות המפרץ וכן בנקים בסעודיה, חרף הסתייגות ממשלתה. כן מסר, כי אחד התפקידים החשובים של הבנק החדש יהיה לתמוך במיגזר הפרטי, ולתת הלוואות לרשות הפלסטינית לתוכניות פיתוח של המיגזר הציבורי.

'לא מוכנים להסדר הקבע'

תאופיק אבו בכר הוא עיתונאי פלסטיני מפורסם, חבר המועצה הלאומית הפלסטינית, שהשתקע בשטחים אחרי הסכמי אוסלו. בעוד שבישראל הולכים ונשמעים קולות למען קיצור תקופת הביניים, פרסם אבו בכר בשבוע שעבר רשימה באל-נהאר, בה הוא דורש דווקא הארכת תקופת הביניים. לדבריו, ערפאת נמלא כעס כאשר שמע מפיו לראשונה את עמדותיו בעניין זה, כיוון שהרשות הפלסטינית גם היא מעוניינת בקיצור תקופת הביניים.

עיקר טענותיו של אבו בכר הוא, שהערבים בכלל, והפלסטינים בפרט, עדיין לא הכינו את שיעורי הבית לקראת השיחות על הסדרי הקבע, בעיקר בעניין פתרון בעיית הפליטים. בעוד מכוני המחקר בישראל כבר הכינו ניירות-עמדה, מכוני המחקר הערביים והפלסטיניים אינם יודעים על מה לשאת ולתת. אפילו לוועדות הקרבים בשאלת עקורי 67 יש כמה שאלות עקרוניות שלגביהן הצד הערבי עדיין אין עמדה: לאן יחזרו אותם עקורים, שבמספרם הם פליטי 1948, ואשר עד מלחמת ששת הימים היו במחנות פליטים בגדה – האם יחזרו למחנות פליטים מן העבר השני של הנהר, שרובם נהרסו; ואם לא, האם יוגדרו כפליטי 48, ויחזרו לחורבן, למרות שהם עקורי 67? כמה עקורים יחזרו: כמה עקורים יש בכלל, ועד כמה תוכל כלכלת הגדה המשיבה לקלוט אוכלוסיה חדשה.

מגמה של תאוצה בהתאוששות

כלכלה עולמית ☐ סקירה

התאוששות הכלכלה העולמית צוברת תאוצה. באירופה נמשכת הצמיחה הכלכלית המהירה זו השנה השנייה ברציפות, והכלכלות האנגלוסכסיות מתרחבות אף הן בקצב מהיר מהמגמה ארוכת הטווח – קובעת סקירת המדור הכלכלי של המחלקה לעסקי מט"ח בבנק הפועלים.

כלכלני הבנק מציינים, שקצב הצמיחה הריאלי הממוצע של התוצר במדינות ה-OECD יגיע ב-94 ל-2.8 אחוזים, ושכפי הנראה ברוב מדינות ה-OECD קצב הצמיחה ב-95 יהיה אף מהיר יותר. כן הם צופים כי השנה תקטן השונות בקצב צמיחתן של מדינות ה-OECD.

עם זאת, להערכתם, מסתמן ריסון מסוים בקצב הצמיחה המהיר של הכלכלה האמריקנית, ויתכן שגרמניה תפגר גם היא בקצב הצמיחה אחר רוב המדינות המתאוששות באירופה.

לאחר שתי שנות מיתון, נראה שהכלכלה היפנית עומדת להיכנס לתקופה של הבראה הדרגתית.

עוד קובעת הסקירה, כי בחודשים האחרונים נראה כי האינפלציה העולמית נמצאת תחת שליטה, וכי הסיכויים להתפרצות אינפלציונית משמעותית נמוכים מאוד. עובדה זו נתמכת בחודשים האחרונים בירידת מחירי הנפט.

רוב המודדים השוטפים של המחירים לצרכן, ומדדי מחירי הייצור במדינות ה-OECD, מצביעים על התמתנות האינפלציה. יתרה מזו, כוחות אנטי-אינפלציוניים חזקים עדיין קיימים ברוב מדינות ה-OECD, בעיקר מכיוון שוק העבודה.

התוצאה הרצויה היא, שבמקרה הגרוע קצב האינפלציה ב-12 החודשים הקרובים ישאר יציב בממוצע במדינות ה-OECD.

יחד עם קצב הצמיחה המהיר במרבית מדינות ה-OECD, אנו עדים לעליית שערי הריבית לזמן קצר, אומרים כלכלני בהפ"ע. עלייה זו בשערי הריבית באה לאחר רמה נמוכה מאוד שבה שררו בתחילת 94, אולם שערי הריבית עדיין נמוכים משמעותית מהרמות הגבוהות של השנים 1991-92.

העלייה בשערי הריבית לזמן קצר תאפיין ככל הנראה גם את 95, והיא מביאה לידי ביטוי את נחישותן של המדינות המתועשות לשמור על סביבה אינפלציונית מרוסנת ונמוכה, התומכת בצמיחה כלכלית יציבה.

שערי חליפין

אשר לשערי החליפין, קובעת הסקירה, כי לקראת סוף 94 מסתמנת מגמה של חוזק לדולר, ממטבעות אירופיים ומהיין. מגמה זו אמורה להימשך ב-95, כתוצאה מהצמיחה הכלכלית המהירה בארה"ב ומהמדיניות המוניטרית המרסנת של הפדרל ריזרב.

נראה כי המדיניות המוניטרית בגרמניה תרוסן פחות מזו שבארה"ב, ולפיכך המרק יחלש ביחס לדולר.

שער החליפין של היין/דולר צפוי לעלות (היין ייחלש) מהרמות הנמוכות בו הוא שרוי באחרונה, כתוצאה מירידת הגרעון המסחרי של ארה"ב עם יפן ודעיכת הלחץ הפוליטי, שנבע מהקיפאון בשיחות הסחר הדו-צדדיות בין יפן וארה"ב.

סחר חוץ ומאזן תשלומים

בתחום סחר החוץ מציינים כלכלני הבנק, כי במספר מדינות אירופיות קיימת בעיה בתחום מאזן התשלומים. אולם עיקר תשומת הלב ממוקד ביפן, ומפני שהעודף המסחרי הגדול של יפן יצטמצם כתוצאה מהתחזקותו המשמעותית של היין היפני.

הגרעון בחשבון השוטף של מאזן התשלומים בארה"ב עשוי לקטון במהלך 95, אם כי לא צפוי שינוי דרמטי.

ב-94 התרחב הסחר העולמי ב-5.5 אחוזים, במונחים ריאליים. במשך שנת 95 צפוי הסחר העולמי להתרחב בשיעור מהיר יותר, הן במישור הגלובלי והן בין מדינות ה-OECD.

ארגון הסחר העולמי החדש, WTO, מאגד יותר מ-120 מדינות. החל ב-1 לינואר יפעל ה-WTO עם קרן המטבע הבינ"ל (IMF) והבנק העולמי.

מדיניות תקציבית

בהתייחסם למדיניות התקציבית קובעים כלכלני בנק הפועלים, כי הגרעון התקציבי הכולל של מדינות ה-OECD, כאחוז מתוך התמ"ג, הסתכם ב-4.8 אחוזים בשנת 1993. ב-94 יסתכם הגרעון התקציבי בכ-4 אחוזים מהתמ"ג הכולל, ואף מתחת לכך בשנת 95.

עיקר השיפור בתחום הגרעון התקציבי יהיה בכלכלה האמריקנית. בשבע המדינות המתועשות הגדולות צפוי הגרעון התקציבי להצטמצם בכמחצית האחוז בממוצע מתוך התמ"ג. רוב המדינות המתועשות, להוציא יפן, יאמצו השנה מדיניות תקציבית מרוסנת מזו של השנה החולפת. ביפן הגרעון התקציבי התרחב אשתקד בכאחוז אחד, במונחי התמ"ג, ונראה שמגמה זו תישמר גם ב-95.

צמיחה ואינפלציה

צמיחה (% שינוי שנתי בתמ"ג)

	1994	1993	1992
ארה"ב	3.9	3.1	2.3
יפן	0.5	0.1	1.1
אירופה	2.4	-0.5	0.8

אינפלציה (% שינוי שנתי במדד המחירים לצרכן)

	1994	1993	1992
	2.7	3.0	3.0
	0.7	1.3	1.7
	2.9	3.5	4.1

עורך אדיה בלגי

הוא עוד חי

מצב בריאותו של מנהיג סין, דנג שיאו־פינג (90) מידרדר. לעם עוד לא דווח ● ראיון עם בתו

מצב בריאותו של מנהיג סין, דנג שיאו־פינג, מידרדר והולך, לדברי ראיון עם אחת מבנותיו, והוא אינו מסוגל עוד לעמוד על רגליו או ללכת. הבת – ששמה דנג רונג, אך היא פרסמה ביוגרפיה של אביה בשם העט שיאו רונג – הכחישה את הידיעה שהופיעה בעיתון יפני לפני ימים אחדים, לפיה נכנס המנהיג הסיני בן ה־90 לבית חולים. דבריה של דנג, על כך שמצב בריאות אביה מחמיר מיום ליום, לא היה בהם כדי לסור את החששות שמותו של מנהיג סין קרוב.

סביב דנג, המנהיג בעל ההשפעה הרבה ביותר מבין כל המנהיגים הסיניים, שעלו לשלטון יחד עם מאו צה דונג ב־1949, מתמקדת בחודשים האחרונים הספקולציה הבינלאומית, בעוד סין עצמה מתכוננת למעבר אל דור מנהיגים צעיר יותר. חוגים בתקשורת אומרים, שהערותיה של דנג רונג על מצב בריאותו של אביה הן חזיון בלתי־נפרץ לגבי קרוב משפחה של מנהיג סיני, וכי היא נראתה להוטה להקרים ידיעות על בריאותו של אביה. גב' דנג, שרואיינה בבייג'ינג, עומדת לנסוע בקרוב לניו־יורק ולפריס, כדי לקדם את מכירות הביוגרפיה שכתבה.

תמונת המנהיג הסיני. צולמה בחודש אוקטובר שעבר

"אני יודעת את הסיבה לחרדה הרבה ביחס למצב בריאותו של אבי, והיא כדורה מאוד. על האנשים להבין שהוא כבר בן 90, אדם זקן, שבריאותו מידרדרת מיום ליום, ויום אחד יסתלק מן העולם".

לדברי הבת, דנג אינו מסוגל עוד ללכת, אך הוא מסרב להשתמש בכיסא גלגלים. "הוא זקוק לשני אנשים שיתמכו בו... הוא חש, שברגע שיישב בכיסא גלגלים לא יוכל עוד לקום". לדבריה, נשאר אביה בבית משפחתו בבייג'ינג.

בראשית ינואר הופיע בעמוד השער של עיתון בשנחאי הצילום הראשון של דנג בסין מזה קרוב לשנה, כשלידו הכותרת "החבר דנג שיאו פינג בריא". הצילום ב"עיתון השחרור" התפרסם כנראה בתגובה על השמועות שנפוצו בימים האחרונים, לפיהן שליטה הישיש המתבודד של סין חולה ומאושפז בבית חולים. התמונה הראתה את דנג, כשהוא יושב בכיסא בשיכון המנהיגים דז'ונגנאנהאי, בצפותו במופע של זיקוקין די־נור בכיכר טיאננמן הסמוכה, לכבוד היום הלאומי. זה היה ב־1 באוקטובר אשתקד.

אי־הופעתו של דנג בציבור במופע הזיקוקין המרהיב עורר שמועות, שהוא חולה קשה או מת. כתוצאה מכך נפל שוק המניות בשנחאי. לדברי ה"ניו־יורק טיימס", יש סברה כי דנג סובל ממחלת פרקינסון מתקדמת, ואולי אף מסוכרת ואי־תפקוד הכליות. דיפלומט זר בבייג'ינג, ששמו לא הוזכר, אמר ל"טיימס", שאין סימנים למשבר מיידי בבריאותו של דנג, אף ששגרירויות המערב מגבירות את המעקב אחרי בתי החולים החשובים. לדברי אותו דיפלומט, השלימה ההנהגה הקומוניסטית את כל ההכנות למותו של דנג, והיא בטוחה שתוכל לבצע מעבר חלק לצוות של מנהיגים צעירים יותר, בראשותו של הנשיא ג'יאנג זמין.

באותו ראיון הגנה בתו של דנג על הרקורד של אביה ודיברה על שגיאותיו בעבר, רק במידה שהוא עצמו הכיר בהן. היא הגנה על החלטת אביה לצוות על שימוש בכוח צבאי נגד סטודנטים מפגינים ב־1989, אך אמרה כי חוסר נסיונה של סין בהתמודדות עם מהומות הרים לעימות הטרגי. "זו היתה טרגדיה. איש בסין לא רצה שיקרה מה שקרה. אנשים רבים נהרגו, הן בקרב פשוטי העם והן בקרב הצבא, וחלק מהם מתו מוות אכזרי מאוד". בתגובה על שאלה בדבר אפשרות התפייסות עם המפגינים של כיכר טיאננמן, שלדברי העיתון אלפים מהם נהרגו, הושלכו לכלא או עזבו את הארץ, אמרה גב' דנג: "זה דבר שמוטל על אלה שיבואו אחרינו לעשותו. קשה לנו לדעת אילו צעדים ינקטו. אבי, מכל מקום, היה משוכנע כי אין לו ברירה אלא לנקוט את הצעד הזה, ואכן נקטו. קשה להעלות על הדעת איזה עתיד נורא היה צפוי לסין, אלמלא עשה זאת".

לדעת גב' דנג, אביה ומאו היו "תמימי מוח" מדי ברדיפתם של אלפי משכילים, במאבק נגד הימין בשנת 1957. "רבים מאלה שהפכו למטרות, היו למעשה אנשים טובים", אמרה. עוד הוסיפה, שהמוגבלות ממנה סובל אחיה הגדול, דנג פושאנג, נובעת מנסיון התאבדות, בשעה שנרדף בימי מהפכת התרבות. "הוא הוכה מכות רצח על־ידי המשמרות האדומים, ולא היה מסוגל לעמוד בכך. לכן כתב מכתב התאבדות וקפץ מגג בניין".

לפי דיווחים בעבר, נפל דנג פושאנג – או נדחף – מחלון בקומה הרביעית בקאמפוס של אוניברסיטת בייג'ינג, בניסיון להימלט מידי מעניו. כתוצאה מנפילתו נשבר עמוד השדרה שלו, ובמשך חודשים סירבו להעניק לו טיפול רפואי. הוא לוקה בשיתוק ועומד בראש האגודה הסינית למען המוגבלים.

(רויטר)

על סף ההכרעה

בבחירות בהסן יוכרע גורלה של המפלגה הליברלית בגרמניה

□ טום הנגן

לאחר שאך בקושי התאוששו משורה מרתונית של בחירות אשתקד, צפויים הפוליטיקאים הגרמנים שוב לבחירות באחת ממדינות הפדרציה, בחירות העלולות לקבוע את גורלה של ממשלת קוהל.

ההצבעה במדינת הסן ב־19 בפברואר תהווה מבחן מכריע ל"דמוקרטים החופשיים" הליברלים, שהבטיחו לקאנצלר קוהל את נצחונו הרחוק בבחירות של אוקטובר האחרון. תבוסתם שם עלולה להתליש עוד יותר את שר החוץ קלאוס קינקל, מנהיג המפלגה החבולה של הדמוקרטים החופשיים, שנמחצה בתשע בחירות עד שבכל זאת הצליחה איכשהו להיכנס אל הפרלמנט של בון.

אם שרשרת ההפסדים של המפלגה תימשך גם בבחירות הבאות באחת המדינות – צפון־ריין־וסטפאליה – שייערכו בחודש מאי, עלולה המפלגה הזאת להתגלות כחלשה ומפולגת מכדי שתישאר בממשלת קוהל.

בקרב הסוציאל־דמוקרטים שבאופוזיציה רווחת השערה, שהדמוקרטים הנוצרים מיסודו של קוהל עשויים לבקש מהם לכונן קואליציה גדולה יחד איתם, במקרה שהדמוקרטים החופשיים יתדרדרו לריב עם סיעה לאומנית, המקווה לחקות את ההצלחה בה זכה מנהיגה הימני־קיצוני של "המפלגה־האחות" שלה באוסטריה, יורג היידר.

באוקטובר התכווץ הרוב של קוהל לעשרה מושבים בלבד בבונדסטאג, בעיקר משום ששיעור הקולות של הליברלים הצטמצם ל־6.5 אחוזים לעומת 11 אחוזים ב־1990. בתשע הבחירות בשנה שעברה הפסידו הליברלים את כל מושביהם בפרלמנטים של המדינות ובפרלמנט האירופי, משום שלא הגיעו לשיעור החסימה של 5 אחוזים. רבים מתומכי הליברלים עברו לירוקים, שכוחם בקרב המצביעים העירוניים המשכילים משתווה לזה של האיחוד הנוצרי־דמוקרטי.

סיעה לאומנית בברלין, בראשותו של מי שהיה תובע פדרלי, אלכסנדר פון שטאהל, מתקיפה אף היא את מדיניות המרכז של קינקל, ותובעת קו נוקשה יותר ביחס לפשע ולהגירה וחידוש שימת הדגש על פטריוטיזם גרמני. קינקל, שהעניק אך מעט רעיונות חדשים למפלגתו, שבעבר היתה חלוצת הרפורמות בגרמניה, מוציא מכלל אפשרות תזוזה לימין, כדי לאסוף שם בוחרים מאוכזבים. שר הכלכלה גינתר רקסרוט, המנסה למתן את סניף המפלגה הליברלית בברלין, שהוא עומד בראשו, אמר שהשקפות הלאומנים הינן "קבילות, ואולי אף משקפות את דעת הרוב", אך הוסיף שהן גם מסוכנות. "מפלגה מימינו של האיחוד הנוצרי־דמוקרטי עשויה לזכות בשישה עד שמונה אחוזים מכלל הקולות, אבל אז לא תהיה עוד מפלגת הדמוקרטים החופשיים", הכריז.

(רויטר)

סיפור חוץ

"זה גרוע מלנינגרד"

□ קארי סקוט

המעון לגימלאים ונכים בדרומה של גרוזני, וילה צהובה בסגנון ים־תיכוני בתוך גנים נרחבים, היה בעבר בוודאי מקום מפואר. "הוי, זה היה נחמד לפני המלחמה", אמרה ז'ניה בת ה־70, שישבה מכורבלת במסדרון בקור המקפיא, כשהיא לבושה כמעט בכל בגדיה. היא סובבה את ראשה והסתכלה בחדר המדרגות הגדול, המוקף צמחים גוססים, שהיו מכוסים עתה טיח מקולף ושברי לבנים וזכוכית, לאחר שהפצצות הרוסיות ניפצו את החלונות משני צדי הבניין באחת מהתקפות האוויר. "עתה נותרו רק שישים מאיתנו", אמרה.

"לא קיבלנו אפילו פרוסת לחם אחת בעשרה ימים", לחשה חברתה לוסי בת ה־68, שרבצה לידה, "27 מאיתנו רתוקים למיטה. איננו יכולים להחליף סדינים וכולם רטובים ומלוכלכים. איננו מקבלים שום תרופות".

שתי הנשים הרוסיות, שלפני 11 שנים פרשו לכאן, אינן זוכרות מתי היה כאן בפעם האחרונה חימום כלשהו. "האמנם חיממו שבוע אחד בנובמבר?" תהתה לוסי באוזני ז'ניה. העמודים השבורים של המרפסת בחוץ מכוסים צואת אדם. אשה זקנה, שאמרה כי שמה קאטיושה, רצה מסביב לחצר המכוסה שלג, כשהיא מדברת עם הכלבים המשוטטים בגנים ובכורשים. בלילה מצטופפים הדיירים, שבצירה צ'צ'נית מוגבלת מפקחת עליהן, במטבח הקטן. "היה לנו מרק היום", הודיעה לוסי. לעתים קרובות אין להם כלום. לפני כשבוע ימים נטשו כוחות ההתנגדות הצ'צ'ניים את ארמון הנשיאות בגרוזני, שנתפס על־ידי הרוסים, ועברו למטה שלהם בדרומה של העיר, אל מעבר לנהר סונז'ה, ובכך קירבו את מרכז המלחמה למקלטן המופגז של ז'ניה ולוסי.

"הייתי בלנינגרד בעת המצור", אמרה ז'ניה, "הייתי אז יתומה במעון ילדים. שתיים מאחיותי מתו בימי המצור. זה היה, כמובן, נורא, אך אז לפחות ידענו, שאם את עובדת, את מקבלת בסוף היום 250 גרם לחם. כאן איננו יודעים כלום, אף פעם. ובלנינגרד היו לפחות אזעקות מפני התקפות אוויר, שבישרו לך מתי מגיעים המטוסים הגרמניים".

רעש מטוסי סילון רוסיים נשמע בעוד היא מדברת, ופרץ אל הבוקר, השקט יחסית לגבי גרוזני שטרופת המלחמה. מטוס ומסוק 24 הידוע בצ'צ'ניה כנשק הדרסני ביותר שבידי הרוסים, טס ישר מעל לבניין, 150 מטר בלבד מעלינו, והקור בוודאי נשקף מפני, שכן הנשים השתדלו להרגיעני: "אל תדאג חביבי, יהיה בסדר", אמרו.

"כלום אתן אינכן מפחדות?" שאלתי. "ובכן, כן", אמרה לוסי. "אבל אנחנו, הנשים הרוסיות, חזקות מאוד. כבר עבר עלינו כל כך הרבה, שאיננו נבהלות מכל מטוס. ובכל אופן, מוטב למות כאן, בחברת אנשים שאנו מכירות, מאשר כפליטות, לבד".

ז'ניה שירכה את דרכה בשלג, בנעלי הבית שלה. "אתה יודע מהי הסיבה השנייה לכך, שכאן גרוע יותר משהיה בלנינגרד?", אמרה, "שם לפחות ידעת מיהו האויב ואיפה הוא נמצא. ואלו כאן הרוסים יורים על אנשיהם־הם. הרוסים, קרוב לוודאי, יהרגו יותר מאנשיהם־שלהם מאשר הלוחמים הצ'צ'ניים הנחושים, שהדפו במשך שלושה שבועות את התקפת הרוסים על גרוזני ומוסיפים לגרום אבידות כבדות לצבא הרוסי, המצוי במצב של דמורליזציה".

את אחמד זובחרדי'יב, ראש משמר הנשיא הצ'צ'ני, שנסוג זה עתה מארמון הנשיאות, מצאתי בבית משפחתו, בכפר ליד גרוזני. הוא טען שנטישת ארמון הנשיאות, שהיה זמן רב כל כך מוקד הקרב על גרוזני, אין פירושה תבוסה. "לא נטשנו את העיר ולעולם לא ננטוש", אמר זובחרדי'יב: "יצאנו מן הבניין, משום שלא היה עוד טעם להישאר בו".

הפקודה לנטוש ניתנה על־ידי אסלאן מאסחאדוב, מפקד הכוחות הצ'צ'ניים, לאחר שפצצות רוסיות כבדות פילחו בשבוע שעבר את קומת הקרקע של הבניין והרגו 58 בני־אדם במרתף, לרבות 35 שבויי מלחמה רוסים. זובחרדי'יב, גבר בן 27, תמיר, בעל גוף מחוטב ופנים עטורות זקן, תיאר כיצד 600 לוחמים, אורחים ושבויים, רבים מהם פצועים, הועברו בחצות הלילה מן הארמון אל מקום בטוח יחסית. "עזבנו בקבוצות של מאה בני־אדם כל פעם. תחילה ירינו מטח כבד של פגזים על הצלפים הרוסים, כדי להשתיקם לזמן־מה. אחר כך רצו האנשים החוצה, כשאנו מעניקים להם חיפוי".

זובחרדי'יב, הטוען שהרג ברובה הצלפים הדראגונב הגדול שלו 70 רוסים, טוען שאפילו יאבדו הצ'צ'נים את גרוזני, לא תהיה זו תבוסה. "נפוליאון כבש את מוסקווה, אך לא ניצח במלחמה", אמר בחיוך על שפתיו, "ולרוסים אין רצון להילחם".

לפחות שני גדודים רוסיים, עם 80 משאיות ונגמ"שים, נעו לאורך הכביש מצפון־אוסטיה בכיוון לגרוזני. המשאיות נשאו רקטות, מכשירי קשר ובתי חולים של שדה. חיילים רוסים, שחזרו מן העיר, תיארו את הקרבות כ"מלחמת פרטיזנים", בנוסח דבריו של גיאורגי סאטארוב, אחד העוזרים בקרמל, אשר הודה כי אמר שהסכסוך עלול להימשך שנים.

כפרים ברחבי צ'צ'ניה מתכוננים לקראת התקפה מצד הכוחות הרוסיים, התקפה שתהיה קרוב לוודאי כרוכה באבידות כבדות עוד יותר. זוהי ראשיתו של עימות שאין לו סוף, בין מה שבעבר נחשב כחיל הרגלים הטוב ביותר בעולם, לבין ערב־רב של משפחות, הנלחמות על ביתן.

(אינדיפנדנט)

נשים מבוהלות בגרוזני

אהרן קליין

שב"כ עם ראש אחד

אילו היו עושים לראש השב"כ הפורש גליון סיכום תפקיד, הוא היה מקבל טוב מאוד ביחסי ציבור. אבל תחת הערך "תפקוד" היו כותבים לו "טעון שיפור", מה שמראה שצריך לבדוק מה מסתתר מאחורי ההפקות שהנפיק על הצלחותיו

יש להניח, שבלשכת ראש שירות הביטחון הכללי נכנסו הללו בתכנון מסיבת הפרידה לבוס, לאחר קרוב לשבע שנים בתפקיד. במסיבה, שתיערך מטעם מכובד – כיאה לראש שירות המקפיד בקלה כמשורה, לפחות בתחום האסתטיקה – תסתובב כל הצמרת השלטונית של ישראל. מראש הממשלה ועד שרים, חברי כנסת, שופטי בית המשפט העליון אלופי צה"ל ורבים וטובים אחרים. יש להניח שמספר לא גדול של עיתונאים יוזמנו למסיבה, על תקן של "חברים", ובינם שליוו את הראש לאורך השנים. גם להם מגיע להתחשף לאחר שבע שנות קשר כמעט חשאי, שהתחילו בשיחות טלפון ונמשכו בפגישות, על פי מיטב מסורת המוסדות, בחדרי בית מלון תל־אביבי.

בנאומים הנרגשים שישאו לבטח ראש הממשלה ומתכננים מכובדים אחרים לרגל הפרישה, הם יעלו על נס את פעלו של ראש השב"כ בסיכול הטרור הפונדמנטליסטי הפלסטיני של ארגון הג'יהאד האיסלמי וארגון החמאס בשטחים, וכן את תרומתו החשובה לסיכול טרור יהודי של מתנחלים קיצוניים ואנשי ימין משולי החברה. יספרו כמה היה מקצוען, מומחה בתחום הערבי. כמעט מזרחן. המשפט האלמותי בתולדות השב"כ, לפיו יש עניין הרבה דברים שאי־אפשר לחשוף אותם, יהיה לנכס שמור לאורך הנאומים.

כולם ישבחו ויהללו את פעולתו, ועד כמה תושבי ישראל חייבים להכיר לו תודה על כל מה שעשה. ובכל זאת, למרות כל מסע יחסי הציבור, קשה להשתכנע מהצלחה בגדול. קשה עוד יותר להרגיש כמו הילד בסיפור הילדים המפורסם, שצעק "המלך הוא עירום" וכל הקהל צחק למשמע הדברים.

ההסכמות מהמצב וההכרה כי המלך הוא אכן עירום, אינן צפויות. אחת הסיבות לכך היא ההטמעה העמוקה כל כך של אמונה בכוחו של שירות הביטחון, בכושרו וביכולתו. סיבה נוספת היא היורש הצפוי, כן טיפוחיו של הראש הנוכחי לשב"כ, שאינו מאפיל על קודמו וימשיך בצורה זו או אחרת את דרכו.

ובכל זאת, לכל אותם משבחים ומהללים: איפה הן כל ההצלחות הגדולות? איפה החשיפות הגדולות של חוליות רצח – לא אותן החשיפות שבאו בעקבות פיגועי ראווה גדולים, שבהם נהרגו חיילים ואורחים רבים, אלא החשיפות המסכלות, הנגזרות ממטרתו הראשית של שירות הביטחון הכללי בשנים האחרונות, והיא סיכול פעילות חבלנית עוינת, סיכול לפני ולא אחרי הפיגוע הגובה קורבנות?

כשכבר היו הצלחות, או כמו מכונה משומנת היטב, הן הופקו בגדול. ניתן כיסוי נרחב לפעולתם ופעילותם של המחבלים, עד לפרטי הפרטים. בדרך כלל אחרי שכבר ביצעו מספר פיגועים, בהם נהרגו ישראלים תמים מפשע. במקרים אלה של הפקות התירה יד נעלמה את הפרטים, שבימים רגילים היה נמחק על־ידי הצנזורה, מטעמים של חשיפת דרכי פעולה של השירות.

כאיש יחסי ציבור בעל קשרים ויכולת אישית, הפיק הראש את התוכנית שבאה להוכיח את הקשר של החמאס למרכזי חמאס בכל העולם. ההפקה זכתה לכיסוי תקשורתי נרחב, אולם בהיעדר בסיס רחב ומציאותי, דעכה. שרידיה נגלו לפני שבועות ספורים, כאשר גזר בית משפט צבאי על אחד הנאשמים שנת מאסר אחת בפועל, על העברת כספים מארה"ב לשטחים. בימים שזורק אבנים נשפט לחצי שנה בכלא, מה זה שנה לאיש השותף למכניזם הרשע הענק, המעביר כספים מחו"ל לשטחים.

והיו עוד הפקות למופת. הפקות שסנוורו את עינינו. הפקות של לכידת מחבלים לאחר מעשה, לאחר הפיגוע. למשל, אותה חוליה ירושלמית, שחטפה חיילים ורצחה אותם. זו הצלחה, נכון, וחשוב ביותר שנתפסו המחבלים שהיו חברים בחוליה שכזו. אבל להפוך כישלון באי־לכידתה מוקדם יותר להצלחה רבתי, זה כבר גובל בציניות, פשוט מוגזם, ואולי יש בכך אפילו טעם לפגם.

ומה עם רוצחי שני בניה של משפחת לפיד מחברון, לפני למעלה משנה? כל מספר שבועות או חודשים, כשכבר נלכד מחבל מהחמאס, מייד הוזרנו שם להפיץ כי נלכד עוד מחבל הקשור לרצח בני המשפחה. זה הפך כבר לבדיחה, אולי בדיחה עצובה. לפי הפרסומים המגמתיים בטוח שהיו יותר משלושה אנשים באותו רכב, שביצעו את הפיגוע הקטלני.

לא יעזרו כל ההפקות הגדולות ויחסי הציבור, העוברות מדברות בעד עצמן. לצערנו, בתקופת כהונתו של ראש השב"כ הנוכחי ותחת שרביטו הצמוד, תפח הטרור הפלסטיני במהלך שנות האינתיפאדה. התעוזה גברה וכך גם השימוש המוגבר באמצעי לחימה, בכלי נשק אוטומטיים ובחומרי נפץ תקניים, שהביאו להגדלה משמעותית במספר הנפגעים.

לו נערך גליון סיכום תפקיד לראש השב"כ הפורש, הרי שתחת הערך "תפקוד" היה רשום "טעון שיפור". אבל זה לא יכול לקרות, כל עוד גם המורה (ראש הממשלה) וגם התלמידים (הצמרת הבטחונית של מדינת ישראל) מסונוורים. ביחסי ציבור, הציון שלו הוא טוב מאוד. כדאי לו אולי לחשוב על אפשרות לפתוח משרד כזה, כשיפרוש. אם השב"כ בתקופתו זכה להצלחה שכזו, הוא יכול להרים כל פרויקט, גם הקשה ביותר. את משפחת אלפרון, הוא ינפיק לציבור בקלי קלות כעדר כבשים תמימות. או, לחילופין, שיח"צן את הממשלה. ואז הכל ייראה אחרת.

מ"המערב הפרוע" למטכ"ל

בתפקידו כמפקד איזור ג'נין, "המערב הפרוע" של האינתיפאדה, רכש תא"ל עמוס מלכא ניסיון בעשיית סדר, שוודאי ישמש אותו בכניסתו לתחום כוח האדם, אותו עדיין אינו מכיר ● אם לא יחולו שינויים, ימונה בקרוב תא"ל מלכא לראש אגף כוח אדם במטה הכללי, מינוי ראשון לאלוף שיעשה הרמטכ"ל החדש, רב־אלוף אמנון שחק, בסדרה שלמה של מינויים שבדרך

אם לא יחולו שינויים, ימונה תא"ל עמוס מלכא בחודשים הקרובים לראש אגף כוח אדם. הוא יחליף בתפקיד את האלוף יורם יאיר (יה יה), שפורש ככל הנראה מצה"ל.

תא"ל עמוס מלכא עומד לסיים בקרוב את תפקידו, כמפקד עוצבה סדירה של צה"ל. הוא דחה הצעה לעמוד בראש פרויקט חשוב, אולם עדיין בדרגת תא"ל. בשיחה אישית שערך באחרונה עם הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון שחק, הוחלט כי יקבל את תפקיד ראש אגף כוח אדם במטה הכללי, מבחינתו, זו רק ההתחלה. עושה רושם שגם מבחינתו של הרמטכ"ל.

תא"ל מלכא יהיה מהאלופים הצעירים במטכ"ל. הוא רק בן 41, פחות משלוש שנים בדרגת תא"ל. הוא שריונר, אשר גדל ועשה את כל המסלול הפיקודי בשריון עד צוות ג'נין, שהיה אז משול ל"מערב הפרוע" של השטחים – הן מבחינת פעילותן של חוליות "הפנתר השחור", שפעלו באזור כמעט חופשי, והן מבחינת יחידות השמירה של צה"ל, שהיו על סף איבוד שליטה באנשים.

מלכא עשה קודם כל סדר, כמו שריונר ותיק יודע לעשות, התחיל במרדף נוקשה אחר חוליות "הפנתר השחור" וצמצום צעירין החופש והפעולה שלהן. על תפקידו בג'נין זכה מלכא לשבחים רבים. יש בכך אולי דוגמה מוצלחת ליכולתו להיכנס לתחום בו אינו בקי, ללמוד אותו ולהצליח בו.

דוגמה נוספת, היא ההעברה השקטה של איזור יריחו לידי הפלסטינים בחודש מאי בשנה שעברה, לתא"ל מלכא ניתנו אז, כמיטב המסורת הצה"לית, 48 שעות לתכנון את ההעברה, והוא הצליח.

פורש. אלוף יורם יאיר (יה יה) (צילום: י.א.ס.ס.)

בתפקידו החדש כראש אגף כוח אדם, חייב מלכא להעביר את האגף להילוך גבוה יותר. תחום כוח האדם הוא חדש עבורו, ויש לו חומר רב מאוד ללמוד. מלכא יחליף את האלוף יורם יאיר, שלא נטה להקפיד בהעמקה בחומר בשלוש שנותיו האחרונות כראש האגף.

לאגף כוח אדם תפקיד מרכזי וחשוב בתקופה מורכבת זו, בה יש להיערך לקראת שלום אפשרי וצמצום הצבא הסדיר מחד, והמשך המצב הקיים ותכנון הוצאת משאבי האנוש למאבק השוטף בטרור בלבנון והשטחים מאידך.

מינויו של תא"ל מלכא לאלוף יהיה המינוי הראשון מסוג זה שיעשה הרמטכ"ל, רב־אלוף אמנון שחק. השניים מכירים כבר שנים, עוד מהימים שמלכא היה קצין האג"ם בעוצבה עליה פיקד שחק.

ההחלטה על מינויו של מלכא לתפקיד היא הראשונה בסדרה של מינויים צפויים בדרגות אלוף, שיבצע רב־אלוף שחק. שחק ירש מחסור כרוני באלופים ותיקים במטה הכללי, שהוריש לו הרמטכ"ל הקודם, אהוד ברק. בימים האחרונים הוא שוקד על הכנת הסבב הראשון של מינויי אלופים חדשים, פעולה המחייבת תמרון זהיר ועדין בין אלופים ותיקים לצעירים, במילוי התשבץ המורכב של אלופי המטה הכללי.

רב־אלוף שחק יצטרך לשבץ ראשי אגפים חדשים לאגף המודיעין, לאגף התכנון ולאגף האפסנאות. לאגף זה כבר בחר הרמטכ"ל את היורש, שיהיה תא"ל עמי סגיס, המשמש כיום כקצין חימוש ראשי. הוא גם יצטרך להחליט על מינוי מחליף לעוזר ראש אג"ם, האלוף מאיר דגן, הפורש מצה"ל בעוד כשלושה חודשים.

תא"ל מלכא הוא הסנונית הראשונה בסדרה קשה של החלטות.

סדרה קשה של החלטות. רב־אלוף אמנון שחק (צילום: דו"צ)

מכתבים

יום לימודים ארוך

ההכרעה לביצוע יום לימודים ארוך חוזרת ונשנית על־ידי הלובי החברתי בכנסת, ופעילים ומוסדות שחינוך הנוער מבני העשירונים התחתונים קרוב להם. ילדי העשירונים העליונים אינם זקוקים לכך, כי יש להם ממילא הרבה פעילויות חינוכיות פרטיות ואחרות.

ח"כ אלי דיין העלה את הנושא בצורה נועזת, תוך סיכון מעמדו במפלגה ובסיעתו בכנסת.

תמוה שדווקא עיתונכם ראה לנכון להציג את יוזמתו כ"סיסמה ללא כיסוי". ברשימתה מיום 8.1.95 שוללת נעמי ריפתין את היוזמה בהיעדר תנאים פיזיים כמו מזגנים, חדרי מעבדה, מחשבים וארוחות צהריים.

כידוע, תנאים אלה לא נופלים מן השמיים. אם היא באמת רואה ביום לימודים ארוך צורך אמיתי וחושבת שהדבר לא יוכל להתבצע בהעדר התשתית לכך, עליה דווקא לתמוך בחוקים המחייבים את הרשויות האחראיות (משרד החינוך בתחום ההוראה והרשויות המקומיות והאוצר בתחומי התשתית) להתחיל בכל הפעולה הראשונית, שבלעדיה לא יתבצע הדבר עוד שנים רבות.

ריפתין מציעה לתקצב את בתי הספר לפי מספר הכיתות ולא מספר התלמידים, כדי להקטין את הצפיפות בכיתות גדולות. שיטתה הביאה בעבר לתקציבים מופלגים בהתנחלויות ומגזרים חינוכיים יחודיים. פשוט יותר להגביל את מספר התלמידים בכיתה.

כהן יחזקאל, בית־שאן

פרשת דמנר

הוועד למלחמה באיידס רואה בחומרה את השימוש שנעשה בעובדה שיש שעיהו דמנר שנרצח היה הומוסקסואל ונושא נגיף האיידס, על־ידי גורמים שונים (המשטרה, כלי התקשורת וכו').

בימים האחרונים התגלה, שרציחתו של דמנר אינה קשורה להיותו נשא. על־ידי פרסום פרטים שונים – שאושרו על־ידי המשטרה – בכלי התקשורת, הפך קורבן הרצח לרוצח, ויחד איתו הפך כל ציבור הנשאים למעין רוצחים ורודפי נקמה. צורת הצגתם של הדברים יצרה תמונה מעוותת על ציבור הנשאים, שממילא סובלים מסטיגמות חברתיות ומאפליות. פרסומים אלה רק הוסיפו צער וכאב לסבלם ולכאבם הפרטי של אלפי נשאים וחולים בישראל.

הוועד למלחמה באיידס מוחה על שלא קיים בישראל שום בסיס חקיקתי, המגדיר את זכויותיהם ותובותיהם של נשאים וחולים ומגן עליהם. העובדה שגורמים רבים מפרסמים כל מידע, גם אם הוא מוטעה ולא ברור, מהווה הפרה בוטה של זכויות האדם.

נשא הוא בראש וראשונה אדם, ויש להתייחס אליו כאדם. הוועד למלחמה באיידס נאבק וימשיך להיאבק ולכוון את פעולותיו להגנת זכויותיהם של אותם אנשים הסובלים ממחלת האיידס, ולשיפור מצבם החברתי והסוציאלי – כל עוד יש צורך בכך.

מטריק לוי, יו"ר הוועד למלחמה באיידס

הרבנות נגד בג"ץ

אני מסכים בהחלט עם כבוד הרב הראשי לאו, שבענייני כשרות על פי ההלכה, הרבנים הראשיים בקיאים ומוסמכים לפסוק יותר משופטי בג"ץ, למרות שגם בין שופטי בג"ץ יש בוודאי תלמידי חכמים, גדולים בתורה ויודעי הלכה.

במציאות שלנו, הרבנות הראשית לישראל שואבת את כוחה ומעמדה מן החוק החילוני, מקבלת את משכורתה מקופת המדינה החילונית ומסתייעת בכוח הכפייה של השלטון החילוני. לכן היא נאלצת להיות נאמנה לחוקי המדינה החילוניים ולציית להם.

טיעונו של הרב הראשי, ש"המחוקק החילוני הסמיך אך ורק את הרבנות הראשית לפסוק בענייני כשרות על פי ההלכה", מתקבל באוזני יהודים מאמינים תמימים ככפירה בעיקר, רחמנא ליצלן, וכי רבנים יראי שמיים זקוקים להסמכת השלטון החילוני?

בעיית הרבנים הראשיים היא, שקיבלו על עצמם עול שתי מלכויות סותרות: עול מלכות שמיים נצחית וטוטלית, ועול מלכות שלטון חילוני פרטיקולרי, על פי האינטרסים הפוליטיים והכלכליים שלהם.

חיים משותפים בין שתי מלכויות אלו במסגרת מדינה חילונית, ייתכנו אך ורק על בסיס של כבוד הדדי לפי כללי משחק דמוקרטיים. על הרבנים הראשיים להסיק מכך מסקנות ולבחור באחת משתי האפשרויות:

א. לקבל על עצמם עול מלכות שמיים, לפסוק על פי ההלכה לפי פרשנותם בלבד, ולהיות רבנים ראשיים של כל אלה המאמינים ורוצים לחיות על פי ההלכה, כפי שהם מפרשים אותה. ואז, יחסיהם עם המדינה החילונית והחקיקה ייקבעו על פי הכלל "דינא דמלכותא דינא".

ב. לקבל עולה של המלכות החילונית, לכבד את חוקיה, לאכול מפיה, להסתייע בכוח הכפייה שלה, בקיצור – להיות רבנות מטעם השלטון.

בנסיונם ליהנות משני העולמות־מלכויות, איבדו הרבנים הראשיים את שניהם: "המאמינים" רואים בהם מכורים לשלטון החילוני, ו"החילוניים" רואים בהם פונדמנטליסטים קנאים.

יוסף פליין, אשקלון

מערכת יחסים מטורפת בין שתי אחיות

"שבוע ימים של טירוף חושים" – סרטה של דיאן קורים

אילמלא צרימות מסויימות ופה ושם וגודש מלודרמטי, היתה דיאן קורים עשויה להיות תרומה על סרטה הטוב ביותר. רק בשנים האחרונות התפנתה הבמאית הצרפתיה לעסוק בחומרים מחייבים ומעמיקים, בלי לתת להם את הטיפול הסכריני מהם סבלו סרטיה "ספרמינט סודה", "קוקטייל מולוטוב" ו"גבר מאוהב". רק בסרטה הקודם "ככה זה בחיים", הסתמן שינוי קל לטובה, כאשר נגעה בקצת יותר עדינות והגינות בלבטי גילי העשרה.

בסרטה החדש "שבוע ימים של טירוף חושים", עוד ניכר הצורך למסחר את הסרט ולשווקו כמוצר בידורי, יחד עם נטייה חדשה פנימה. שתי המגמות חוצות את הכימאית לשניים, ומסתבר שעד שלא תמצא את דרכה, לא יחזו לסרטיה תקנה. הסרט החדש סובל מכך על כל צעד ושעל, ולמרות זאת מדובר בסרט חזק ומרשים, סוחף ונוגע.

המודל היה, כפי הנראה, "ירח מר" של פולנסקי. גם קורים שאפה לגעת בלב ליבם הרקוב של יחסים אנושיים מענים. את גיבוריה דחסה לשבוע ימים בדירה פריזאית, שם הם עוברים דינמיקה קבוצתית מזורזת. הגיבורים הם שתי אחיות והחבר של אחת מהן. אליס, האחות הצעירה, היא ציירת מבטיחה, גרה בדירה מעוצבת עם החבר, מתאבק במקצועו. הרומן היה עשוי ללבלב לו בבטחה, אילמלא פלשה לתוכו בלילה אחד האחות הבכורה, אלסה. היא בורחת מבעלה לאחר שבגד בה, ואל מי תבוא, בחיק מי תתנחם, אם לו בחיקה של אחותה?

בותחלה היא אכן מתנחמת בזרועותיה, אבל מהר מאוד היא מנסה להתנחם בזרועות החבר של אחותה. קנאה תולניות, תחרותיות קטלנית, האשמות הדדיות, הטחת עלבונות, אלימות פיזית, במעט עד כדי נסיונות רצח, מאפיינות את מערכת היחסים המטורפת בין שתי האחיות. הן לא יכולות האחת בלי השניה, אך בכל הזדמנות הן מענות זו את זו בשרשרת של עינויים, שלעומתם מחווירים כל מה שפיטר קויטה ועמנואל סנייה עוללו זו לזו ב"ירח מר". לפיסגת הסאדו-מאזוכיזם, אפשר כנראה להגיע רק במסגרת משפחתית.

לראשונה נפרשת בסרט זה מערכת יחסים טעונה בין אחיות. קוריס מדברת בגלוי על קנאה משחיתה ועל תחרותיות מזועזעת בין בני אותה משפחה. זהו נושא חשוב ומרתק שלא הירבו לעסוק בו, בוודאי שלא באינטנסיביות מחייבת כמו בסרטה.

אבל קוריס סוחפת את מערכת היחסים הטעונה והמתוחה ממילא בין אחיות, לקיצוניות דראמטית – ומסתבר שכאן טמון כשלונה. לא תמיד היא מדייקת בתיאור המצב, שגם במציאות הוא עלול להגיע לדברים מורבידיים כאלה, אבל מה לעשות שמה שעובר במציאות לא תמיד עובר בסרט? אמנם המלודרמה התורכית ביותר מתרחשת מדי יום בבתים של אנשים, אבל על המסך זה לא נראה הכי טוב. מגע מאופק היה מניב תוצאות טובות יותר, ומשפר באופן ניכר את התוצאה הסופית.

לתפקידי האחיות בחרה קוריס בשתי הנמרות המוצהרות של הכר הצרפתי, גרמה שהיא עשתה זאת בהתחשבה בתדמית הקולנועית של כל אחת מהן. ביאטריס דל ואן פארייה, הביאו עימן לסרט את המוניטין הפרוע שלהן, זו מ"בטי בלו", וזו מ"ניקיטה". ומאחר שכל מה שיש להן זה נוכחות – מרשימה אמנם – היא לא ממש הספיקה להן לתפקידים מורכבים כל כך. שתיהן יפות, פרועות ומפיקות עוצמה, מיניות ונערות, אבל אין די בסקס אפיל בשביל לבנות דמות שלמה ומורכבת.

קנאה משחיתה ותחרותיות קטלנית, הורסות את חייהן של שתי אחיות פריזאיות יפות ומוכשרות. כשהאחות הבכירה שברחה מבעלה, משתקעת לשבוע בביתה של האחות הצעירה, מגיעים הדברים עד כדי אלימות פיזית. בתווך יש בחור צעיר ודי תמים, שלא ממש קולט את גודל הטראגדיה בין האחיות. מערכת היחסים הטעונה נסחפת לקיצוניות מלודרמטית, וחבל. מגע מאופק יותר היה מיטיב עם הסרט, ואולי עוזר לבמאית דיאן קורים לעשות סרט טוב יותר, אולי הטוב בסרטיה.

ביאטריס דאל ב"שבוע ימים של טירוף חושים". קנאה משחיתה ותחרותיות מזועזעת בין בני אותה משפחה.

"ג'וניור" – סרטו של איבן רייטמן

הוכה להעניק לבמאי איבן רייטמן פרס אוסקר, ולו רק מפני שהוא היה הראשון שזיהה את הפוטנציאל הקומי מאחורי מסכת השרירים הנקראת ארנולד שווארצנגר, ועוד יותר מזה, על כך שהוא הסתכן והפקיד בידי הנפיל האוסטרי תפקיד בקומדיות מצבים.

זה התחיל ב"תאומים" והמשיך ב"שוטר בגן ילדים". אבל עכשיו לאחר שתי ההצלחות, הגיע הזמן להעביר אותו קדימה ולבדוק אם הוא באמת קומיקאי אמיתי או סתם הר של שרירים, שמצליח להצחיק רק בזכות הפער המגוחך שנוצר בין גופו הענק לסיטואציה בה הוא נמצא.

הגליק הגדול הוא, שנפיל השרירים אכן מצא את מקומו הראוי, כשרון שיכול לספק לו בקלות קריירה שניה בהוליווד לקראת ימי השפל ככוכב מתבגר. שווארצנגר מצליח להצחיק. ולא רק מפני שגופו הנפילי מצליח להפיק סדרת ציחקוקים בעקבות המפגש הדיס-הרמוני עם גופו המגומד של הקומיקאי דני דה ויטו. למעשה, בסרט זה בניגוד ל"תאומים", שהושתת במלואו על הניגוד הגופני בין הגמד לנפיל – נעשה דני דה ויטו לגלגל חמישי. הוא מיותר לגמרי. שווארצנגר, מגונה באמה תומפסון המצויינת, עושה את כל העבודה.

אני לא יודעת אם זה הסיפור (הלא הכי מקורי) על גבר שנכנס להריון, המשחק המצחיק של תומפסון ושווארצנגר, התיזמון הקומי הידוע של הבמאי, או סתם החן שיש לחבילה כולה – אבל אותי הסרט הזה הצחיק. לראות את ארנולד שווארצנגר נהנה מבולמוס אכילה טרום לידתי, לראותו מרדה כשכרסו בין שיניו, או כשהוא לבוש כאשה ומספר לכולם שהוא מתעמלת מזרח גרמניה לשעבר, זה יותר ממצחיק. זה הורס.

קומדיה שנונה וחיננית המתבססת במלואה על כשרונם של שניים: אמה תומפסון, שכולם יודעים שחוץ מבעל מעצבן, היא גם יודעת להצחיק, וארנולד שווארצנגר, שמי שחושב שיש בו נטיות קומיות ראוי לאוסקר. הסיפור לא הכי מקורי: גבר נכנס להריון. אבל לא הסיפור הוא שמספק את הבדיחות, כי אם שווארצנגר שמסתת בולמוס ולילה טרום-לידתי.

אמה תומפסון, ארנולד שווארצנגר ודני דה ויטו ב"ג'וניור". גבר בהריון שסובל מלילה טרום-לידה. מצחיק מאוד.

"חומות של תקווה" – סרטו של פרנק דארבונט

יש יוצרים שבית כלא מוציא מהם את כל הרע, ויש יוצרים שסורגים, חומות וצינוק, מוציאים מהם את הפיוטיות ומדרבנים אותם להיות נורא סנטימנטליים.

זה מה שקרה לפרנק דארבונט בסרטו הראשון. המפגש עם חומות הכלא לא הניב אצלו סדרת אירועים אלימים כמו שקורה כמעט לכולם, אלא סרט עדין, רגיש ואופטימי על גיבורים חיוביים, חזקים וראויים להערצה.

"חומות של תקווה" הוא סרט על נצחונה של רוח האדם, כוח הרצון, האחווה, הגבורה, הידידות הגברית והאופטימיזם – קשת הערכים והטיפוסים שמאפיינים את התרבות האמריקנית. קל להבחין שמאחורי הסיפור הדימיוני על אסיר עולם, שכנגד כל הסיכויים הצליח לסדר את כולם – יש משהו הרבה יותר גדול. אנדי דופרין, גיבור הסרט, הוא גיבור אמריקאי חדש השייך לזן הנדיר של גיבורי ענתיקה בנוסח ג'ון דו.

דרמה סנטימנטלית שתמיכה את הגיבור האמריקאי האולטימטיבי. האם לאנדי דופרין יש סיכוי להביס את פורסט גאמפ? כנראה שכן. אחרי הכל, גאון פיננסי שהעמיד אומה שלמה על הרגליים, ראוי להערצה יותר מרביל עם אי. קיו. של 75. וכמו "פורסט גאמפ", גם "חומות של תקווה" מעדיף עלילה מופרכת ורגשנית על פני משהו מעניין באמת.

"ממזר קטן" – סרטו של סטיבן פרירס

במילה אחת – מקסים. אפשר להקיף את סרטו החדש של סטיבן פרירס. פרירס שהוא צירוף מוחץ של קן לוץ' ומייק לי, עושה לדרמה הבריטית הקטנה את מה ששניים אלו לא הצליחו לעשות לה. לוץ' מפני שיש לו מנטליות של עובד סוציאלי, ולי, מפני שהוא קודר מדי. ופרירס, עם מלוא חופניים של חן וכוח חיים, הצליח למלא את המשבצת החסרה.

זה לא שלא ראינו הרבה סרטים דוגמת "ממזר קטן". העלילה, הרקע והגיבורים, כולם שאובים מגנזך ההוויה הקולנועית הבריטית. בסרט זה הסיפור אומנם מתרחש באירלנד, אך בביתה של משפחה מהמעמד הנמוך, ובמסגרת צרות דומות מאוד לאלו שפורטו בסרטונות מייגעת ב"ליידי בירד" של קן לוץ'.

מהו הדבר שעושה את "ממזר קטן" לסרט אחר? מהו הדבר שבזכותו כיף לראות את הסרט? העובדה שפרירס לא מזבל לנו את השכל על כמה שהעניים מסכנים, וכמה שהחיים קשים. הוא פשוט מספר סיפור מתובל בהומור אירוני דק, בדמויות מלאות חיים והומור, ובכשרון מיוחד שיש רק ברשותו.

הקומדיה החדשה של הבמאי הבריטי סטיבן פרירס, מצליחה במקום בו קן לוץ' נכשל בבואו לביים את צרותיהם של בני מעמד הפועלים. סיפור פשוט, מלווה בהומור דק, בדמויות מלאות חיים, ובעזרת הכשרון הפרירסי שעושה את כל ההבדל.

"אודסה קטנה" – סרטו של ג'יימס גרי

קהילת המהגרים היהודיים בחוף ברייטון, כבר זכתה למספר נציגויות קולנועיות. חבולטת שבהן היא הקומדיה "זכרונות מתוך ברייטון" של ניל סיימון. לאתר נצוי זה שב גם הסרט "אודסה קטנה", המתרחש בשלהי המאה שעברה, בקרב שכונה יהודית טיפוסית.

גיבורי הסרט הם בני משפחת שפירא, מהגרים שזה מקרוב הגיעו מרוסיה. האב, אותו מגלם מקסימיליאן של הותיק, הוא אינטלקטואל שבארץ החדשה נאלץ למכור גלידה וסוכריות בקיוסק. האם, המגולמת בידי ונסה רדגרייב, גוססת מסרטן במוח. הבן הצעיר גדל על סרטים אלימים, ומשוטט ברחובות כמו כל נער אמריקאי אחר. את הבן הבכור אין מזכירים במשפחה. אומרים שהוא רוצח שכיר, שרצח מאפיונר חשוב. כשהוא חוזר לשכונת ילדותו ההומה, הוא מקפיד להתחבא, אך בחשאי קורא לאחיו ומשתף אותו בחייו המסוכנים.

כתור סרט ראשון לבמאי הצעיר, ג'יימס גרי, בן 24 בלבד, זהו סרט בשל ומעניין למדי, השואב השראתו מהמודלים המיושנים של קולנוע גנגסטרים, יחד עם פיתוח אישי משלו.

קהילת המהגרים היהודים בחוף ברייטון בשלהי המאה שעברה, היא הגיבורה הראשית בדרמה אמריקאית קטנה זו, שיוצרה הצעיר מאוד, נקרע בין השפעות דאוניבסיות מקובלות לבין השאיפה להשמיע משהו עצמאי משלו.

טלוויזיה

06.30 חדשות
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 בקצב הלב – סדרה תיעודית על מוסיקה אתנית ברחבי העולם
08.30 לראות חשבון – המבנה העשרוני
08.50 תולדות היישוב – אל מחוץ לגדר
09.15 אנגלית
09.35 הגל הרך – עיגול זה לא משולש
09.55 טוב לדעת
10.00 שיחות בוקר – קנאה. האם הקנאה מולדת, או תוצאה של חינוך? מהי קנאה נורמלית ומהי קנאה חולנית?
10.30 אקטואליה – חדש בעניינים
11.00 זהות – בעל הארון
11.30 ספרות – הנסיך המושלם
11.55 טוב לדעת
12.00 מראה החיים – נטפו בפטולה
12.15 אנגלית
12.40 מדע וטכנולוגיה – בתעשייה
13.30 אלף ואחת אמריקות – סדרה
13.55 טוב לדעת
14.00 קופידו – סדרה מדובבת בהנפשה
14.15 הנוסעים – בסדרה בהנפשה
14.45 שעת כושר
15.00 זוכים – תכנית בנושאי מחשב
15.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי – סדרה לגיל הרך
16.00 זאב לראשון – להיות בעניינים
16.55 אורה של מקום
17.00 ערב חדש
17.33 מה תאומר – שעשועון
18.00 עכבר בלש – סדרה בהנפשה
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ארבע העונות
19.00 חדשות בערבית
19.30 משפחת סימפסון – סדרה קומית
19.50 הגיע זמן לשון
20.00 מבט – מהדורת חדשות
21.00 שיחות ועידה – תכנית אירוח
21.40 בחלוף השנים – סדרה קומית בריטית
22.10 מחליפים צבעים – סרט תעודה אישי של הבמאית נורי הרבשטיין. רגע לפני המהפך הדרמטי של הבחירות החופשיות בדרום אפריקה, חוזרת הבמאית, ילידת דרום אפריקה, במסע אל השורשים ואל המשפחה, בפעם הראשונה אחרי שנים רבות. הסרט בוחן את יחסם של היהודים אל משטר האפרטהייד: מצד אחד – הקהילה המאורגנת שתמכה בשלטון הלבן הקיים, ומן הצד האחר – היהודים שהצטרפו למאבקם של השחורים לשוויון. הפקה משותפת של הטלוויזיה הישראלית ושירות הסרטים הישראלי
23.05 גרים על הכוונת – סדרה קומית
23.30 מהיום למחר – יומן חדשות, עם דור רצטם ועמנואל הלפרין
24.00 פסוקו של יום

ערוץ 2

14.00 פלאי פלאים – סדרה
15.00 סיפי – סרטוני אנימציה לפעוטות
15.05 הרוח בעורבי הנחל – סדרה
15.30 קמאן – סדרה מצוירת לילדים
16.00 הפים והאסימים – אופרת סבון ברסילית
17.00 5 עם רפי רשף – תכנית בענייני היום
17.30 אקשן – תכנית קולנוע
18.00 החבר'ה סמול – סדרה קומית לנוער ולמשפחה
18.30 חוף פרדייס
19.00 סמייל – מגזין סגנון, עם יונה אליאן
19.30 מי הבוס?
20.00 החדשות
20.30 עשיו עסק – שעשועון בהנחיית אברי גלעד
21.00 איציה – סדרה קומית, עם ספי רבלין
21.30 בשידור חי – רן שילון מארח
23.00 פרוזות מן הרקיע – סדרה בת שישה פרקים
00.00 החדשות
00.05 פרוזות מן הרקיע – המשך
00.35 ילד על הכוונת – סדרת מתח בלשית
01.30 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר
11.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. אפרת מישורי קוראת משיריה
12.00 קלאסיקל – בעריכת אפרים ויל. פדרבסקי: פנטסיה פולנית, אופ' 19 (פ. בלומסל, פסנתר/ סיס' איוסברוק/ רובדם ונגר); צ'ייקובסקי: סוויטה מס' 2 בדו מז'ור לתזמורת, אופ' 53, סוויטה קרקטריסטית (תז' רדיו שטוטגארט/ ובל מריגר)
13.00 אמן השבוע – איוריך הכלר
14.06 הדרן
15.00 מפתחות – בעריכת זמירה לוצקי – נא להכיר: גרהם פיטקין פסנתרן ומלחין אנגלי צעיר, המונן, עם הפסנתרנים אליזור אלברנה וגיהן לוהן ועם הסקסופוניסט ג'והן הארלי, מבחר מיצירותיו
16.00 בבקשתך
18.00 צלילים בין ערבים – בעריכת אורלה אברהם. גרגרים: אוריינואל, מחול ספרדי (להקת אספייר בראס); תיוסמרה: סוויטה של מחולות קריאוליים (א. פורטונס, פסנתר); פאייה: סוויטה עממית ספרדית (ז'קלין דהפרה/ ארטם לאשו); מולדרה: שלושה שירים קטלניים (חווה קררס, תז' תיאטרון ברצלונה/ ג'ין קאסס); ווסן ד'אוני: סימפוניה על שיר הרים צרפתי לפסנתר ולתז', אופ' 25 (מישל בלוק, פסנתר/ סימי ברן/ פמר סאן); פיקרס אמירוב: שישה קטעים לחליל ולפסנתר (סואלה ויזלר, חליל/ רולאן פומיין, פסנתר); ארתור סאליבן: הסימפוניה האירית במי מיור (פיל' מלכותית ליברפול/ צ'רלס גרובס)
20.05 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. אודד אלדן קורא משיריו
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות – בעריכת רם עברון. אלפרד קורטו/ ז'אק טיבו/ פבלו קזלס – תבית שלישית. שוברט: שלישייה בסי במול מז'ור, ד. 898 (1926); דביסי: סונטה לכינור ולפסנתר (1929); באך: אלגרו מתוך הברנדנבורגי החמישי

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 תורה עם בני הודל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח עם רם תדמור
09.55 מתכון יומי
10.05 מלרדיו – שירות מידע למאזינים
11.05 סובבון – על הורים ותינוקות
12.05 תעשייה – מגזין לענייני תעשיה ועובדים
13.05 תוכנית באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער
15.00 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש
16.05 מי על החוף – חידון מוסיקלי למאזינים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמוניות
18.05 מנחת ערב – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.30 שיעור בפרשת השבוע עם הרב מרדכי אלון
21.35 שירים חסידיים
22.05 מגזין ירושלים עם רות בקי
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 בבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
09.05 אז מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 שיחות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם עוזי דוידוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 "הערכת מצב" – ניתוח ענייני חדשות. מרכיים עם פרופ' שלמה אהרונסון
22.05 מיסה לילית עם יואב גינאי
05.05 לחוף הלילה עם עמיקם רוטמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקסן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחוה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש עם מוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 רוק בישראל
18.05 קו ההתחלה עם מנחם פרי
19.05 שעה אישית עם בני הורקביץ'
20.05 VTDA בנימל – עם נתיב רובינזון
21.05 בחל הסורת – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – רישום
23.05 לילות מעני לבן עם מנחם פרי

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – מתאי הגוף לשלות הנפש. מרצה פרופ' רמי רחמימוב
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 "זמן לעכשיו" עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "כלבי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "מוטל בספק" – תוכנית ראיות עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות מלפנויות עם מאזינים בענייני היום עם גדעון רייכר
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 מעבר לאופק – מוסף גלי צה"ל לצבא ולביטחון
18.30 האוות סתר עם דורי בקאוב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 ציפור הנפש – עם ציפי נוקרוס – מגזין בענייני פסיכולוגיה
21.00 שבוע רוב – עם דובי לנץ
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה עם שחר בן ברק – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מדיה בדרך עם אסיר אשר
09.05 החרוממות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמע עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אוויר עם אדי שמאי
14.05 מפסוף עם סיון דרורן
15.05 יואב קוטר ממשיך לנסוע – תוכנית האישית של יואב קוטר
16.05 חכם בכביש עם דן לינזל
18.05 נלנלאה – עם לאה שוו
20.05 מתחת לחנורה – עם ליאור דהאן
22.05 לילה טוב עם יעל קרון

קולנוע

תל אביב

חן 3: חיבוק נורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
גורדון: האישה שייצרה שמן שומשום. 18.00, 20.00; היומן של ני מורטי. 22.00
חן 3: חיבוק נורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
בת: חכם על גרולים. 16.50, 19.25, 21.50
דקל: צבע הלילה. 19.30, 21.45
הוד 1: נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 5: חיבוק נורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
הוד 2: חשיפה. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3: פריסילה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00; ארץ חרושה. 11.30
חן 1: ספרות זולה. 16.10, 19.05, 21.55
חן 2: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: חיבוק נורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חכם על גרולים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
פיילת 1: ראיון עם ערפד. 17.00, 19.30, 22.00
פיילת 2: שודדת על עקבים. 17.00, 19.30, 22.00
פיילת 3: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: חומות של תקווה. 12.00, 14.20, 16.55, 19.20, 22.00
לב 2: סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.55, 19.30, 21.50
לב 3: משפחת החורפים. 12.00, 14.00, 19.30. רוצחים מלידה. 16.50, 21.50
לב 4: נשים של אבנים. 12.05, 14.00, 19.30; עירום. 17.00, 22.00
מוזיאון 1: ממזר קטן. 17.00, 19.45, 22.00
מגדיין 1: פורסט גאמפ. 19.30, 22.15
מגדיין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00
רב אור 1: אודסה הקטנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: אימא סדרתית. 17.00, 19.30; ברצלונה. 21.50
רב אור 5: הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 1: חשיפה. 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 2: חשיפה. 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 3: חשיפה. 22.00; המסחה. 17.00, 19.30

ירושלים

גיל 1: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: שודדת על עקבים. 19.00, 21.30; ארץ יפה. 16.30
גיל 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5: חומות של תקווה. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 6: שבוע ימים של סחף חושים. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: סיפור חיים. 18.45, 21.15
רב גת 1: ספרות זולה. 18.30, 21.20
רב גת 2: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 1: סיפורים אישיים. 16.30, 18.50, 21.20
רב אור 2: חומות של תקווה. 18.40, 21.20; חופשה בחיתולים. 16.30
רב אור 3: ממזר קטן. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 1: חומות של תקווה. 18.40, 21.20
רב מור 2: סיפורים אישיים. 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 3: חיבוק נורלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 5: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: פורסט גאמפ. 16.00, 18.45, 21.30

אשדוד

גיל 1: חשיפה. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 4: חכם על גרולים. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5: חיבוק נורלי. 16.30, 19.00, 21.45

אשקלון

חן 1: מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: חיבוק נורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.25, 21.50
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50

נתניה

חן 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: סיפורים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50
חן 4: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.30, 21.50

ראשון לציון

חן 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: חיבוק נורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: סיפורים אישיים. 16.50, 19.20, 21.50
חן 4: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.25, 21.50
קולנוע הזהב 1: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
קולנוע הזהב 2: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
קולנוע הזהב 3: ספרות זולה. 16.15, 19.00, 21.45
ראשון: טייסקופ. 19.30, 21.45

חולון

גל 1: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: ג'וניור. 21.45; ראיון עם ערפד. 16.45, 19.15
גל 3: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גל 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גל 5: שודדת על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45

באר שבע

רב נגב 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: סיפורים אישיים. 17.00, 19.25, 21.55

חדרה

לב 1: ג'וניור. 16.40, 19.20, 22.00
לב 2: חומות של תקווה. 16.40, 19.15, 21.50
לב 3: חשיפה. 16.40, 19.20, 21.45
לב 4: נהר הפרא. 16.40, 19.20, 21.45

רמת גן

אואזיס 1: ג'וניור. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 2: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.25, 21.50
אואזיס 3: חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55
רב גן 1: ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55
רב גן 2: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.20, 21.50
רב גן 4: סיפורים אישיים. 17.00, 19.25, 21.55

פתח תקווה

היכל 1: ג'וניור. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 3: נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
רם 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.15, 21.45
רם 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
רם 3: ארץ חרושה. 17.00, 19.15, 21.45

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 25.1
21.00 – "ירח לאקדמיה"/או סטנד אפ קסקאי. פרינג'. (צוותא 2)
22.00 – יעקב כהן סטנד אפ קומדי.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל אביב, חיפה, רמת גן, בני ברק, חולון, פתח תקווה, באר שבע, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל אביב והמרכז
"איכילוב" תל אביב – *
"בילינסון" פתח תקווה – *
"תל השומר" – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
לניאדו: נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים – ילדים; הדסה עין כרם – פנימית, עיניים, נשים; הדסה הר הצופים – אורתופדיה; שערי צדק – פנימית, עיניים, א.א.ג.

בתי מרקחת

בת ים: ניו בת ים, רח' הנביאים 3.
חולון: אהרון, רח' הופיין 52.
ירושלים: רינה פארם, רח' דוד ילין 31.
נתניה: כלל פארם, שדרות בנימין 60.
פתח תקווה: קופת חולים הכללית, רח' ההסתדרות 21.
רמת גן: עמית, רח' בן גוריון 130.
תל אביב: לב העיר, אחד העם 69; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 7–9 – תורנות לילה מיוחדת, עד השעה 03.00. "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: הנשיא דניה, אבא חושי 99.

מוקד קופת חולים כללית

המוקד ימסור מידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00, ביום ו' בין השעות 13.00–08.00. טלפון: 177-022-1908.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027; חיפה: 04-229488 (24 שעות); גליל מערבי: (11.00–20.00) 04-820222.

חוט הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ה'. 222732. ארגון הורים ארצי "יקו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לעיניים

עזרה ראשונה לעיניים במרכז לרפואת עיניים בישראל. בחיפה: רחוב הזמן 26, קומה 3, טל. 523566, פתוחה כל יום ביום, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00. מרפאת עיניים לעזרה ראשונה. הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריפוי שמר. עובר 3 (ליד הסנטר) קומה א', טל: 294869, 03-285822. מרפאת עיניים תורנית 24 שעות ו-24 בשבתות וחגים בתאום טלפוני. אחראית בית חולים 5449911 טל. 4318, רח' יהודה הלוי ח"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל: 03-5033939

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ-08.00 עד 22.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303.
ער"ן תל אביב – טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113.
ער"ן חיפה – טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410.
ער"ן נתניה – טל' 09-625110.
ער"ן באר שבע – 07-913999.
ער"ן באר שבע – טל' 07-418111.
מוקד "חירום" – 24 שעות ביממה, טל. 04-679999.

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101. רמת גן, בני ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד, רמלה – 101, טל' 08-221022; אשקלון – טל' 065-93334; נתניה – 101, טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-923333; באר שבע – 07-74767; רחובות – 101, טל' 03-330848; חצור – 931111, 06-938233.

סיוע לנפגעות אונס

לנפגעות ואשת אונס, טל' 09-32432, א'–ה' בשעות 17.00–21.00; תל אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-245554, 09-72245.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.15, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42
מחיפה לתל אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30
מנהריה לתל אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.53, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05
מנהריה לתל אביב ולרחובות: 17.50
מתל אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13
מתל אביב לירושלים: 06.35
מירושלים לתל אביב: 15.05
מרחובות לתל אביב: 06.35, 07.30, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25
מרחובות לת"א ולחיפה: 07.35, 16.50
מרחובות לתל אביב ולחיפה: 17.25
מתל אביב לנהריה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30
מתל אביב לחיפה: 06.00, 06.35, 07.25*, 08.05, 08.40*, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00, 14.00*, 15.00, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00
* רכבת ישירה

מתל אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00
מחיפה (בת גלים) לנהריה: 08.08, 09.28, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30
מקריית חיים לנהריה: 05.32, 06.25

בימי ו' וערבי חג בלבד
מנהריה לחיפה ולתל אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05
מנהריה לחיפה: 14.45
מקריית מוצקין לת"א: 12.30
מחיפה לתל אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים): 06.00, 06.30, 07.30*, 08.30, 09.30, 10.00*, 10.30, 11.00, 13.00, 14.00
מתל אביב לרחובות: 12.55
מתל אביב לירושלים: 06.40
מירושלים לתל אביב: 12.05
מרחובות לתל אביב: 07.20
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00
מתל אביב לנהריה: 08.00, 12.00, 16.00
מחיפה לנהריה: 09.08, 11.20, 13.21
מקריית חיים לנהריה: 04.15

במוצאי שבת וחג
מחיפה לתל אביב: 19.00
מתל אביב לחיפה: 20.30
* מידע נוסף בטלפון: 03-5652200, 03-6937515, 04-8564111
* רכבת ישירה

חצי ג'ונסון, חצי הפועל

באק ג'ונסון קלע אתמול כמעט מחצית מנקודות קבוצתו (46 מתוך 95), במשחק הניצחון מול קבוצת נובילס, בגביע אירופה לקבוצות 89:95 ★ הפועל שיחק ללא ואגנר וטרי, שפתחו בשביתה איטלקית

[redacted]

□ רועי אייזנברג

קבוצת הפועל ת"א הופיעה אתמול למשחק מול קבוצת נובילס הפולנית ללא קראבר, שלא רשאי לשחק באירופה, וללא מילטון ואגנר וג'ימס טרי, שפתחו בשביתה איטלקית בגלל כספים שחייבים להם.

אבל באק ג'ונסון חזר לשחק, ובגדול. הוא קלע שיא של 46 נקודות, והיה האחראי הראשי לכך, שהפועל ת"א סוף סוף מנצחת במסגרת גביע אירופה לקבוצות 89:95.

במחצית הראשונה שלטו התל אביבים, בכוח יכולת טובה של ארדיטי וג'ונסון, והוליכו כבר ב־13 הפרש 23:36 (13), אולם עד סיום המחצית הצליחו הפולנים לצמצם מעט ל־39:48.

את המחצית השנייה פתחו הפולנים בלחץ על הסל התל־אביבי, ובעזרת שלוש שלשות רצופות של זאורוק (סה"כ 5) עלו ליתרון 60:63 (26).

שחקני ת"א נראו רע מאוד באותן דקות, והפולנים ניצלו זאת לריצה של 0:14, והגדילו את היתרון ל־62:72 (31).

יכולת אישית גבוהה של ג'ונסון, החזירה את הפועל למשחק, ושלוש דקות לסיום נרשם שיוויון 88:88. מכאן ועד הסיום, ביצעו שתי הקבוצות עבירות, כשמצד אחד ג'ונסון וארדיטי מרייקים, ומצד שני הפולנים מחטיאים, ומפסידים בסיום 89:95.

הפועל ת"א נמצאת במצב כספי קשה מאוד. מילטון ואגנר וג'ימס טרי היו צריכים לקבל עד יום שני את הכספים המגיעים להם, ולא קיבלו. סוכנם הורה להם לא להשתתף במשחק נגד נובילס, וכך היה.

במקרה של גביע אירופה, לא היתה לראשי הפועל בעיה עם הנעדרים, מאחר, והקבוצה איבדה את סיכוייה כבר קודם. אולם לקראת מאבקי הליגה החשובים להשתלבות בפיינל פור, יש דאגה רבה בהנהלת הקבוצה. לכן, מיד עם תום המשחק, נסעו ראשי הפועל לפגישה עם ראשי מרכז הפועל, במטרה למצוא פיתרון לבעיה הכוערת.

כזכור, תפגוש הפועל ת"א במחזור הבא את הפועל חולון, שניצחה שלשום את מכבי ת"א, והיא אחת היריבות הרציניות של הפועל במאבקי הצמרת. אין ספק, שללא ואגנר, שהצטיין בתחילת השבוע מול מכבי ראשל"צ, וללא טרי, תתקשה הקבוצה לנצח את חולון, למרות שהמשחק יהיה במגרש החם של אוסישקין.

הפועל תל אביב – נובילס (פולין) 89:95 (39:48)

★ האולם באוסישקין, 250 צופים. שפטו: סימונידיס (יוון) ואולרו (רומניה).

★ קלעו להפועל תל־אביב: ג'ונסון 46, ארדיטי 21, פליישר 10, צ. יאיר 10, כץ 6 ושפירו 2.

★ קלעו לנובילס: גרישצוק 22, זאורוק 20, אולרשובסקי 16, ורדק 14, קבלת 7, יבקובסקי 6 וסקיבה 4.

יוטה ניצחה את דאלאס

[redacted]

יוטה ג'אז ממשיכה להוביל במערב התיכון, לאחר שרשמה ניצחון תשיעי ברציפות, מול דאלאס 111:116. קרל מלון קלע 28 נקודות, אנטון קר הוסיף 22 נקודות וג'ון סטוקטון מסר 17 אסיסטים ליוטה. ליוטה יש כעת חמישה נצחונות יותר, מהרוקטס, המתחרים עימם באותו בית.

קודריק סבאלוס וניק ואן אקסל, עם 26 נקודות כל אחד, קלעו באחוזים מצויינים ברבע האחרון של המשחק, והעניקו ללוס אנג'לס לייקרס ניצחון על שארלוט הורנטס 102:108.

לארי ג'ונסון קלע 25 נקודות ואלונזו מורנינג הוסיף 19 נקודות לשארלוט, שהיה זה הפסדה השלישי ברציפות.

טוני קמפבל קלע 7 מתוך 11 הנקודות שלו, בריצה של 0:14 ברבע השני של המשחק, בניצחון קליבלנד על לוס אנג'לס קליפרס 68:90. ההגנה המצויינת של קליבלנד מנעה משחקני הקליפרס להגיע לסלים, וברבע השני והרביעי הצליחו הקליפרס לקלוע רק 10 נקודות בכל רבע.

מכבי תל אביב יוצאת למדריד

□ יצחק לביא

קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב יוצאת הבוקר לצידריך, בדרכה למדריד, למשחקה העשירי במסגרת גביע אירופה לאלופות מול ריאל מדריד.

הקבוצה תתאמן כבר הערב באולם במדריד וכמובן מחר לפני הצהריים.

שני משוחקים בבית של מכבי תל אביב יהיו הערב: לובליאנה תארח את פוארו ופאנאתינאיקוס את צסק"א.

טבלות הבתים

הבית האטלנטי

קבוצה	נצ.	הפ.	%
אורלנדו	32	8	80
ניו יורק	24	13	65
בוסטון	15	24	38
ניו ג'רסי	15	26	37
מיאמי	12	26	32
פילדלפיה	12	26	32
וושינגטון	10	27	27

הבית המרכזי

קבוצה	נצ.	הפ.	%
קליבלנד	25	14	64
שארלוט	24	15	61
אינדיאנה	23	15	60
שיקגו	20	19	51
אטלנטה	17	22	44
מילווקי	15	23	39
דטרויט	11	25	31

הבית המערב־תיכון

קבוצה	נצ.	הפ.	%
יוטה	29	10	74
יוסטון	23	14	62
סאן אנטוניו	22	14	61
דנבר	18	20	47
דאלאס	16	21	43
מינסוטה	9	29	24

הבית הפאסיפיק

קבוצה	נצ.	הפ.	%
פיניקס	30	8	79
סיאטל	27	9	75
ל.א. לייקרס	24	13	65
סקרמנטו	22	16	58
פורטלנד	20	17	54
גולדן סטייט	11	24	31
ל.א. קליפרס	6	34	15

רחובות הפתיעה במגדל העמק

[redacted]

□ יצחק לביא

קשה להאמין מה מתרחש בליגה הזו. פשוט, הפוך על הפוך מידי שבוע. בצמרת אמנם אין חדש, לאחר ראצחונות הכרורים של קרית מוצקין והפועל צפת, אבל בתחתית שמח. שלוש מארבע האחרונות ערב המחזור, ניצחו וצופפו מאוד את הטבלה.

הניצחון המפתיע ביותר היה של מכבי רחובות האחרונה, על בית"ר מגדל העמק בחוץ, וזאת תחת שרביטו של רוני צוקרמן, שהחליף את מוטי ארואסטי. הרחובותים ניצחו 92:98.

גם עפולה הפתיעה את אליצור ראשל"צ 74:88, ואילו מכבי חדרה גברה על גבעת שמואל 94:101.

בצמרת כאמור, לא חל שינוי של ממש, פרט לחזרתה של צפת למקום השני, לאחר ניצחון ביתי על מכבי דרום 85:102. מוצקין ניצחה בקלות את מכבי חיפה 83:103, ואילו נהריה התברגה שוב סמוך למובילות, לאחר 5 הפסדים רצופים. היא ניצחה בקרב המרכזי את מכבי נתניה 76:81.

ההפרש בין המובילה למקום השישי הוא 3 נקודות בלבד.

★ מכבי רחובות – בית"ר מגדל העמק 92:98 (39:46)

רחובות, בהדרכת רוני צוקרמן, לאחר התפטרותו של מוטי ארואסטי, הפתיעה במגדל העמק, והוליכה החל מהדקה ה־8, כשהבולט בשורותיה היה אשר לוי. ברקה ה־30 כבר הוליכה רחובות 54:69.

קלעו לרחובות: לוי 30, וולטון 20, של 18, אבירי 16, שילר 11, מראו 2, בר 1.

קלעו למגדל העמק: שארס 27, ווטסון 24, בכיוף 22, ברנר 8, שני 4, לביא 3, מלול 2, טחן 2.

שפטו: אבו ערב ואיתן בוטנסקי, לעיני 200 צופים, במגדל העמק.

דוד שפיצר

★ הפועל צפת – מכבי דרום/קרית גת 85:102 (50:50)

קלעו לצפת: נאקיץ' 28, לואיס 21, פלג 17, שחם 12, וייצמן 11, חורד 8, אביטל 6.

קלעו לדרום: גברסון 27, ג'ונס 18, קארש 15, כהן 12, דאור 7, שוורץ 4.

★ מכבי חדרה – מ.מ. גבעת שמואל 94:101 (40:52)

קלעו לחדרה: סמית 30, ג'ולג'יוס 21, וייצמן 15, גוש 11, ויזר 8, פרקש 7, תייר 6, טובול 2, קטלינסקי 1.

קלעו לגבעת שמואל: סימפסון 29, ברד 19, ויגורמן 17, סלינס 12, גרינבלט 6, ברגשטיין 6, מורחי 5.

שפטו: עמי גלילי ועובד גיל, לעיני 200 צופים ברחובות.

ברוך גלוברביץ

★ הפועל נהריה – מכבי נתניה 76:81 (37:49)

נהריה הוליכו לאורך כל המשחק, פרט לדקה ה־37, בה הוליכה נתניה 72:73, אבל הסיום היה של המקומיים.

קלעו לנהריה: סינגלטון 20, ברדשאו 19, ר. אולאי 16, ש. אולאי 14, ברקוביץ' 12.

קלעו לנתניה: דיוויס 20, גואטה 17, קרמן 16, רוזנמן 6, קוק 5, שמר 4, קלר 3.

שפטו: מיכאל סלע והלל הילמן, לעיני 350 צופים, בנהריה.

אייל חורין

★ מכבי קרית מוצקין – מכבי חיפה 83:103 (31:47)

קרית מוצקין הוליכו בהפרשים מבטיחים לאורך כל המשחק, כשאייל לייב, יוצא מכבי חיפה, בלט במשחק הריכוז לטובת מוצקין.

קלעו למוצקין: דיי 22, ראדוביץ' 19, לייב 15, דויד 12, סאבו 9, חיידר 8, זובב 8, דולינסקי 3, חיחינשווילי 3, שפינר 2.

קלעו לחיפה: לוט 36, קמבל 22, מזרחי 8, רותם 5, יאור 5, הרד 3, ויינברגר 2, איפרגן 2.

שפטו: סמי בכר ואבי בנבנישתי, לעיני 1000!!! צופים, בקרית מוצקין.

שי חורין

★ מכבי הוד השרון – א.ס. רמה"ש 95:105 (48:47)

קלעו להוד השרון: ג'נינגס 30, הלן 24, רבין 16, אלון 14, קריקוב 9, צור 6, פרידברג 6.

קלעו לרמת השרון: הלסטון 29, אבריות 20, אמרס 20, אלייקים 14, ג'ינזבורג 6, לבנובסקי 4, לוי 2.

הטבלה

.1	קרית מוצקין	17	1396–1508	28
.2	הפועל צפת	17	1420–1478	28
.3	מכבי נתניה	17	1445–1490	27
.4	הוד השרון	17	1487–1520	27
.5	מכבי חיפה	17	1438–1451	26
.6	הפועל נהריה	17	1377–1346	26
.7	רמת השרון	17	1392–1414	25
.8	מכבי חדרה	17	1434–1437	25
.9	גבעת שמואל	17	1519–1502	25
.10	אליצור ראשל"צ	17	1539–1531	25
.11	דרום/קרית גת	17	1450–1452	25
.12	הפועל עפולה	17	1428–1435	24
.13	מגדל העמק	17	1585–1515	23
.14	מכבי רחובות	17	1573–1492	22

[redacted]

האלופה ניצחה את סגניתה 76:78

אלופת הנשים בכדורסל, אליצור "דנס" חולון, גברה אמש על סגניתה, אגודת ספורט רמת השרון, 76:78 לאחר שפיגרה במחצית 43:40.

בעקבות הפסד בנות רמת השרון טיפסה לראש הטבלה אליצור "נווה דוד" רמלה שגברה על הפועל קישון 57:75.

בני יהודה השיגה ניצחון חמישי ברציפות, הפעם 63:86 על האחרונה בטבלה, הפועל גבעת נשר.

מכבי רמת חן גברה על מכבי תל אביב 69:81 לאחר 36:41 במחצית.

[redacted]

אושרה תוכנית אימוני הנבחרת לקראת יוון

□ יצחק לביא

נשיאות איגוד הכדורסל אישרה אתמול את תכנית האימונים של נבחרת ישראל בכדורסל לקראת אליפות אירופה בקיץ ביוון.

האימונים יפתחו ב־21 במאי. הנבחרת תבחן את כוחה בשני משחקי ידידות מול פרטלנד בין ה־28 במאי ל־31 בו. כמו כן, תיטול הנבחרת חלק בטורניר בינלאומי בליון, צרפת, עם נבחרות יוון, גרמניה, צרפת בין ה־3 ל־6 ביוני. טורניר נוסף בו תשתתף הנבחרת יהיה בברלין יחד עם גרמניה ושתי נבחרות נוספות שטרם נקבעו בין ה־8 ל־12 ביוני.

מבחן הכוח האחרון יהיה בין ה־13 ל־15 ביוני בטורניר בינלאומי בספרד, יחד עם ספרד, יוגוסלביה וליטא.

הנבחרת תצא לאתונה ב־20 ביוני.

התפוררות השיקאגו בולס

כך הורסים קבוצה

□ ג'רי מיטלמן

בקשתו האחרונה של סקוט פיפן בשבוע שעבר, לעבור לקבוצה אחרת, היא הוכחה נוספת, כי צריך יותר מעין חדה לגילוי כשרונות, כדי להוביל קבוצה לאליפות. מנכ"ל קבוצת כדורסל בליגת הNBA, צריך להיות רגיש גם לצרכי שחקניו, ולכימיה הנוצרת בינהם על המגרש ומחוצה לו.

אפילו קבוצת אליפות, כמו השיקאגו בולס, עם נבחרת מבריקה של שחקנים, כמו מייקל ג'ורדן, סקוטי פיפן, הורס גראנט וטוני קוקוץ', עם יכולת משחק קבוצתי גבוה, ועם מאמן מבריק כמו פיל ג'קסון, לא היתה מחוסנת מפני המתחים שנוצרו מחוץ למגרש, שלבסוף הרסו את הקבוצה.

האיש הרע, לפחות לפי הגירסה של השחקנים, הוא מנכ"ל הבולס, ג'רי קראוס. קראוס בא מרקע של ניהול בייסבול. הוא עבד בקבוצת הבייסבול, השיקאגו וייט סוקס, אשר נמצאת בבעלות גרי ריינסדורף. ואז החליטו להעבירו להנהלת הבולס, אף היא בבעלות ריינסדורף.

מאז עבר לנהל את הבולס, לא זכה קראוס בהערכה מקצועית מצד שחקני הקבוצה. אך כולם הכירו בעובדה, כי יש לו עין חדה לכישרון, והוא זה שבנה את קבוצת האליפות של הבולס.

במשך שלוש עונות האליפות של הבולס, התלוננו השחקנים, במיוחד ג'ורדן, כאשר קראוס לא רכש שחקן חיזוק, לפני תחילת הפלייאוף, אך זה היה עניין קטן יחסית.

הטעות העיקרית של קראוס היתה, החיזוק ארוך הטווח שרכש – טוני קוקוץ' הקרואטי. היה ברור, כי אם יצליח להחתים את הכוכב הקרואטי, זה יבוא, במידת מה, על חשבון התפקיד של פיפן. כיום, בשנה השנייה שלו בלבד במדי הבולס, מרוויח קוקוץ' פי שניים משכרו של פיפן, דבר המקשה על הסיכויים הקטנים שעוד נותרו, שהשניים יוכלו להגיע אי פעם, לדו קיום במדי הבולס.

קבוצת האליפות של הבולס החלה להתפרק עם הודעת הפרישה של ג'ורדן, לפני שנה וחצי. בזמנו הסיבות שניתנו היו שחיקה, חוסר אתגרים מקצועיים, וכמובן מות אביו. אך המקורבים לקבוצה יודעים, כי המתח בין ג'ורדן להנהלת הבולס, ובין ג'ורדן וחבריו בקבוצה, היוו גורם משמעותי נוסף.

למרות אי השקט ששרר בקבוצה לפני שנה, עדיין ניצחו הבולס ב־55 משחקים, והם היו מסוגלים לזכות באליפות רביעית, אם ג'ורדן היה בקבוצה בזמן הפלייאוף. אך יש גבול למה שקבוצה יכולה לספוג. העזיבה של גראנט חשנה, והעסר התיאום בין קוקוץ' ופיפן, שהיה מקור הקונפליקט בין פיפן להנהלת הבולס, הפך אותם לקבוצה בינונית.

לאחר שפיפן הוציא עצמו מן המגרש, בשניות האחרונות של משחק הפלייאוף נגד הניקס אשתקד, בגלל שנתנו לקוקוץ' את הזריקה האחרונה של המשחק, לקראוס לא היתה ברירה, אלא לנסות להיפטר ממנו. הוא ניסה לעשות החלפה במשך כל הפגרה ולא הצליח, ופיפן פתח את העונה בבולס, בלית ברירה.

היום לבולס יש מאזן של 50 אחוז בלבד, אין ספק, כי המתח בין השחקנים משפיע לרעה על תפקוד הקבוצה, ואם היו מצליחים להתגבר עליו היו יכולים ללכת על אליפות נוספת. הם הוכיחו זאת, במשחק לפני שבועיים נגד אורלנדו, כשהיו מלאי מוטיבציה, וניצחו את הקבוצה הטובה ביותר בליגה, בהפרש של 30 נקודות. הם הראו כי הם מסוגלים להיות מבריקים, אך לאחר משחק זה הפסידו בשלושה משחקים רצופים, כולל הפסד לוושינגטון החלשה.

בעקבות ההפסדים האחרונים נשבר פיפן, וביקש שוב העברה, בטענה שקראוס הרס את הקבוצה. אם יועבר ללוס אנג'לס קליפרס, כפי שהשמועות מספרות, זו תהיה אולי הקלה זמנית לפיפן, אך אף אחד לא ידריח מהעניין. הקליפרס היא קבוצה חסרת תקווה, עם ניהול כושל, ועם המאמן הכי לא אהוב בקרב כל שחקני הליגה. פיפן הוא כיום, השחקן הכללי הטוב ביותר בליגה, והבולס בוודאי ידרדרו בלעדיו.

אין ספק שקראוס הוא אחד הגורמים להרס הבולס. פיפן, אומן רגיש בנפשו, היה זקוק להרבה יותר התחשבות, ממה שקיבל מקראוס.

[redacted]

קבוצות, מאמנים ושחקנים יועמדו לדין משמעתי

□ יצחק לביא

לוועדת המשמעת של איגוד הכדורסל, מצפה יום דיונים עמוס מחר. מאמן גליל עליון, פיני גרשון, יועמד לדין על העלבת השופט שלום וולצר בתקשורת, לאחר המשחק נגד הפועל חולון.

יו"ר הוועדה המקצועית בהפועל ת"א, שאול אייזנברג, יועמד לדין על העלבת שופט המזכירות פ"י, במשחק גביע אירופה, וכן בגין העלבת יו"ר איגוד השופטים, גבי קראוס בתקשורת.

באק ג'ונסון מהפועל ת"א, יועמד לדין על העלבת שופט במשחק נגד הפועל גבת, וקבוצתו הפועל תל אביב, על אי מילוי פסק דין כנגד בעניינם של גלעד שמגוני, רגי אלוש, דיוויד ת'דוקיל ויהודה מרקוביץ', מאמן הנערות.

הפועל גבעתיים תועמד לדין על אי מילוי פסק דין בורר של יעקב אדלר. קבוצת הנשים של מכבי תל אביב על התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדים, במשחק הגביע של מכבי רמת חן.

הפועל נהריה מלאומית ב' על התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדים במשחק נגד אליצור ראשל"צ, ועל אי מילוי פסק דין בורר של אבנר יאור ומוטי בן נסח.

ואחרונה, מכבי קרית מוצקין על התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדיה, במשחק נגד מ.מ. גבעת שמואל.

★ קבוצתו של דורון שפר, קונטיקט, השיגה את ניצחונה הי"ג ברצף באליפות המכללות, כשגברה 75:86. דורון שוב קלע 14 נקודות ורשם לזכותו שמונה אסיסטים.

העמקים/זבולון והפועל בת ים קבעו לעצמן את הדירוג הסופי

הפועל מטה אשר הביסה במשחק המרכזי את הפועל כפ"ס 0:3, סיימה במקום הראשון את שני הסבובים ותארח את הכפר סבאים במשחקי הסבוב השלישי ★ המעפיל סיימה חמישית ומכבי תל אביב שישית ★ השאלה הגדולה: מי תסיים שלישית, הפועל העמקים/זבולון או הפועל בת ים? תשובה נקבל במוצאי שבת

[redacted]

□ גבי חביב

אלופת הכדורעף בשלוש העונות האחרונות, קבוצת הפועל מטה אשר, הביסה אמש את הפועל כפר סבא 0:3 וסיימה את משחקי הסבוב השני במקום הראשון. ניצחון זה מעניק למטה אשר יתרון ביתיות על פני הפועל כפר סבא במשחקי הסבוב השלישי שיחלו ביום שלישי, בשבוע הבא.

המיקום הסופי של הקבוצות, לפיו יקבע סדר המשחקים בסבוב השלישי, עדיין לא נקבע עקב המשחק החסר בין הפועל העמקים/זבולון להפועל בת ים. מה שברור הוא שהפועל מטה אשר תסיים בכל מקרה ראשונה, הפועל כפר סבא שנייה, הפועל המעפיל/מנשה חמישית, מכבי תל אביב שישית, הפועל קרית אתא שביעית ומכבי הרצליה אחרונה.

להפועל בת ים מובטח בכל מקרה מקום בין ארבע הקבוצות, מה שמבטיח גם אירוח ארבעה משחקים בסבוב השלישי לעומת שלושה משחקי חוץ. אם תנצח הפועל בת ים, במשחק ההשלמה מול הפועל העמקים/זבולון במוצאי שבת, 0:3, ורק 0:3, היא תסיים במקום השלישי ותדחוק את העמקים/זבולון למקום הרביעי. כל ניצחון אחר, ולבטח ניצחון של הפועל העמקים/זבולון, ישאיר את העמקים במקום השלישי והפועל בת ים תסיים רביעית. אגב, לקבוצה שתסיים את שני הסבובים במקום השלישי יהיה יתרון בכל שהיא תארח את הראשונה, הפועל מטה אשר. הרביעית בטבלה תאלץ אמנם לשחק במטה אשר.

אתמול שיחקו מעופפי מטה אשר טוב מאוד ונראה שהתאוששו להלוטין מתבוסת ה־0:3 שנחלו במשחק ההשלמה בבת ים. בחוריו של ג'ודא הלפרין שיחקו כקבוצה ששואפת לאליפות רביעית.

קרב מרתק היה בעמקים שם אירחה הפועל המקומית את מכבי תל אביב וניצחה רק במערכה החמישית המכרעת – 19:21!!!

הפועל המעפיל/מנשה גברה על הפועל קרית אתא 1:3, והפועל בת ים טיילה כצפוי לניצחון קל על מכבי הרצליה 0:3.

★ הפועל מטה אשר – הפועל כפר סבא 0:3 (9:15, 8:15, 12:15)

משחק העונה שנערך בידיעה שהמנצחת בו נהנית מאירוח המנוצחת במשחקי הסבוב השלישי. המוסר הבין לאומי של מטה אשר, ניר מנור, היה במיטבו וכדוריו המדוייקים סייעו לחבריו להנחית כהלכה. הניצחון פתח פער של נקודה בצמרת על פני הכפר סבאים, שלא הצליחו לפתח את משחקם הרגיל, ונכנעו למשחק הגנה מצויין של מטה אשר. שפטו נתי תרום וגבי לוטן, לעיני 300 צופים, באולם בנעמן.

★ הפועל העמקים/זבולון – מכבי תל אביב 2:3 (15:8, 13:15, 13:15, 17:16, 21:19)

משחק ברמה גבוהה מאוד שהגיע לשיאו במערכה החמישית. אז החלה נדנדת נקודות עד שהביתיים זכו בשתי נקודות ובמשחק כולו. המשחק היה צמוד לכל אורכו ולא ניכר כלל הבדלי רמות. מכבי תל אביב התייצבה למשחק אחרי שני הפסדים וקיוותה לנצח, אבל נכשלה. בעקבות ההפסד נותרה מכבי תל אביב במקום השישי, שמן הסתם גם מפחית מסיכויי ההשתלבות הבטוחה במשחקי הפלייאוף. שגיא ברעם והקפטן נווה מילוא היו בולטים בהפועל עמקים/זבולון, אמיר גריינברג וטלי כהן החזיקו את מכבי תל אביב בתמונת המשחק. אורי טמפהלוף ואלכס רוזנברג שפטו מצויין, לעיני 400 צופים נלהבים, באולם הפיס הקהילתי בזבולון.

מיכאל אטקין

הטבלה

.1	הפ' מטה אשר	14	15–38	25
.2	הפ' כפר סבא	14	21–32	24
.3	העמקים/זבולון	13	19–33	22
.4	המעפיל/מנשה	14	25–30	22
.5	הפועל בת ים	13	21–30	21
.6	מכבי תל אביב	14	26–30	21
.7	הפ' קרית אתא	14	38–14	16
.8	מכבי הרצליה	14	42–2	14

★ הפועל המעפיל/מנשה – הפועל קרית אתא 1:3 (4:15, 8:15, 15:13, 4:15)

המקומיים היו נחושים לנצח מהפתיחה, ולו רק כדי לשמור על סיכויי ההתברגות בין ארבע הראשונות, מה שהיה מבטיח אירוח ארבעה משחקים בסיבוב השלישי. בשתי המערכות הראשונות לא מצאו שחקני הפועל קרית אתא את ידיהם ורגליהם, והמקומיים ניצלו זאת עד תום. במערכה השלישית, היתה נפילת מתח אצל הפועל המעפיל/מנשה והאורחים זכו במערכה וחזרו למשחק, אבל הביתיים התעוררו וניצחו את המשחק. המגיש הקבוע של הפועל המעפיל/מנשה, רביב שחר, לא שיחק בשל שירות מילואים ואת מקומו מילא על צד הטוב ביותר דורון גת בן ה־20, בעבר שחקן נבחרת הנוער. הטוב במשחק היה המנחית המקומית יניב בר נצר. שפטו פיני שמפלינר ואמנון נשר, לעיני 350 צופים, באולם בעין שמר.

★ הפועל בת ים – מכבי הרצליה 0:3 (6:15, 4:15, 3:15)

מכבי הרצליה, שמיקומה בליגה לאומית א' אינו מוצדק, נראתה אתמול כאילו היא רוצה כבר לסיים את העונה הזו. נכון, הרצליה לא ברמה של הפועל בת ים, אבל גם על טיפת כבוד צריך להלחם, והרצליה לא בדיוק עשתה את זה. אלון גרינברג הצטיין בשתי המערכות הראשונות, אבל בשלישית גילו הבת ימים שחקן חדש, ויקטור רקיטה, רומני בן 20, בנו של הקונסול הרומני בארץ, עלה לשחק במערכה האחרונה והצטיין. רקיטה לא זוכה לדקות משחק רבות העונה אבל בונים עליו בשנים הבאות. בכלל, במערכה האחרונה שיחקו כל שחקני הספסל של הפועל בת ים. מאיר ברנשטיין ופטר טוביה לא התקשו לנהל את המשחק לעיני 100 צופים באולם הפועל בת ים.

חיים ספורה

מכבי תל־אביב ניצח את אודסה

□ נפתלי כהן

במשחק רעים שנערך אתמול במגרש האימונים בקרית שלום, גברה מכבי ת"א על קבוצת אודסה צ'רנומורץ מאוקראינה 4:5 (3:3).

המשחק עצמו היה ער ומעניין, כבר בדקה ה־7 כבש החלוץ האורח, ויקטור קוליסניצ'נקו 0:1. בדקה ה־20 השווה אלי דריקס ל־1:1. בדקה ה־35 העלה האוקראיני סרגיי גשקין את קבוצתו ל־1:2.

המשחק המשיך להיות מהיר ועשיר באירועים ליד שני השערים. דקה ה־40 רון נחמן השווה ל־2:2 בלם מכבי ניר קלינגר העלה את קבוצתו ליתרון ראשון 2:3.

סמוך לשריקת המחצית הצליחו הרוסים להשוות ל־3:3, משער שני של סרגיי גשקין.

המחצית נפתחה עם הרכב שחקנים חדשים מצד שתי הקבוצות. המכבי רון נחמן ניצל מבוכה מצד הגנת האורחים וכבש שער נוסף, 3:4 אחיו, גיא נחמן העלה ל־3:5. את תוצאת המשחק קבע האוקראיני אנדריי מוסב 4:5.

שמינייה של רמות מנשה לרשת שפרינצק

□ גבי חביב

מועצה אזורית זבולון ממשיכה לשמור על מאזן נקי מהפסדים גם בתום משחקי המחזור התשיעי בליגה האזורית מגידו בכדורגל.

במחזור האחרון הביסה זבולון 0:3 בחוץ את אלונים.

מוליכת הטבלה, קבוצת ותיקי עתלית ממשיכה לכבוש בצרורות ובמחזור האחרון ניצחה במגרשה את העמקים 3:5.

רמת השופט ממשיכה לחפש ניצחון בכורה. במחזור האחרון היא נכנעה במגרשה למגרים 3:1, שעבורה היה זה הניצחון השני העונה.

תוצאת המחזור שייכת לרמות מנשה שהביסה את האחרונה בטבלה, שפרינצק 1:8.

הטבלה

לאחר 9 מחזורים

.1	ותיקי עתלית	17–36	15
.2	מ.א. זבולון	10–24	14
.3	אלונים	23–27	11
.4	רמות מנשה	21–29	10
.5	העמקים	33–36	9
.6	מגרים	29–23	8
.7	רמת השופט	24–15	3
.8	שפרינצק	43–12	2

[redacted]

הזורים ניצחו את הנבחרת – 21:25

□ יחיאל חופי

נבחרת הזורים של הליגה הלאומית בכדוריד, גברה אמש על נבחרת ישראל 21:25, במשחק מבחן לקראת משחקי מוקדמות אליפות אירופה.

נבחרת הזורים צעדה ביתרון לאורך כל המשחק ובתום המחצית הראשונה עמד יתרונם על 11:14.

הירבו להבקיע לזורים: לודיג'ין 5 וגרסקי 4.

לנבחרת: מיימון 6, דיין 5, יפה 3 וגניה 2.

שפטו: צבירין וגרוס, לעיני 300 צופים ברחובות.

המשחק נערך לזכרו של חיים נץ מהנהלת מכבי רחובות.

כל נקודה חשובה: פיט סאמפראס מארה"ב (בתמונה), ברגע של סיפוק, לאחר שזכה בנקודה מכריעה באחד המשחקים, במשחק רבע הגמר מול בן ארצו ג'ים קורייר. סאמפראס ניצח במשחק, לאחר קרב קשה בן חמש מערכות 7:6 (4–7), 7:6 (3–7), 3:6, 4:6, 3:6, ועלה לחצי הגמר. (צילום: אי. פי.)

סאמפראס הפך פיגור 2:0 לניצחון 2:3

[redacted]

הטניסאי מספר 1 בעולם, האמריקאי פיט סאמפראס, הוכיח שוב שהוא יודע להיחלץ ממשבר משמעותי, ולנצח בסיום. כך היה אתמול ברבע הגמר מול חברו ג'ים קורייר, עליו גבר 7:6 (4–7), 7:6 (3–7), 3:6, 4:6, 3:6, משחק שארך ארבע שעות. זה היה הניצחון העשירי של סאמפראס על קורייר, ב־14 מיפגשיהם עד כה.

48 שעות קודם לכן, הצליח סאמפראס לנצח את השבדי מאגנוס לארסון, כשגם במשחק זה הפסיד את שתי המערכות הראשונות, וניצח רק לאחר מאבק בן חמש שעות. 15 אלף צופים חזו במשחק מצויין ומרתק זה.

סאמפראס יפגוש בחצי הגמר את בן־ארצו מייקל צ'אנג (5), שגבר על האוקראיני אנדריי מדבדייב 7:6 (7–9), 7:5, 6:3, תוך שעתיים ו־23 דקות.

מאמנו של סאמפראס, טים גאליקסון בן ה־43, טס הביתה ממלבורן, לאחר שאושפז ארבעה ימים בבית חולים, עקב לחצים קלים בחזה.

בין הנשים עלו לחצי הגמר, הספרדיה קונצ'יטה מרטינז (2), שגברה בשלוש מערכות על האמריקנית לינדסי דייבנפורט (6) 3:6, 6:4, 3:6.

מרי פירס בת ה־20, המדורגת רביעית מצרפת, הכניעה את נטשה זוורבה מבילורוסיה (8) 1:6, 4:6, ותתמודד בחצי הגמר נגד אלופת וימבלדון, קונצ'יטה מרטינז.

מחר ייערכו שני משחקי רבע הגמר הנוספים בין הגברים והנשים.

אנדרי אגאסי המדורג שני, יפגוש את הרוסי ייבגני קאפלניקוב (10), והזוכה האמריקני אהרון קריקסטיין, יפגוש את ההולנדי יעקו אלטינג. שניהם בלתי מדורגים.

המנצחים ייפגשו בחצי הגמר.

אצל הנשים, תתמודד ארנצ'ה סאנצ'ז מספרד, המדורגת ראשונה, מול היפנית הבלתי מדורגת, נאוקו סאוואמאטסו, והמכסיקנית אנג'ליקה גאוואלדון, תפגוש את האמריקנית מאריאן וורדל וויטמאייר (שתיהן בלתי מדורגות).

המנצחות ייפגשו בחצי הגמר.

מחר יהיה גם משחק מעניין בזוגות. הצ'כי פטר קורדה ישחק בזוג עם פטריק מקרו, ושניהם יתמודדו מול צמד מדרום־אפריקה, מרקוס אונדרוסקה וגראנט סטאפורד.

במשחקי רבע הגמר, ניצחו האמריקנים פאלמר ורונברג, המדורגים 13, את יעקב לאשק משווייץ וקאפלניקוב (12) 7:6, 7:6, 6:3.

בין הנשים, ניצחו נובוטנה (צ'כיה) וסאנצ'ז (2), את לורי מקגול (ארה"ב) והלנה סוקובה (צ'כיה) (8) 6:0, 6:3.

נצחונות ישראליים בגרמניה, אקוואדור, אנגליה והודו

הטניסאי גלעד בלום העפיל לסיבוב הראשון בתחרות הגמר בהיילברון שבגרמניה, המעניקה פרסים על סך עשרת אלפים דולר. בלום רשם שלושה נצחונות בשלושת הסיבובים המוקדמים, לאחר שגבר על יריבים מהולנד, גרמניה ופינלנד.

בתחרות אחרת באקוואדור, ניצח הראל לוי, שחקן מאקוואדור, וקובי זיו גבר על שחקן מבוליביה.

בתחרות נוער באנגליה ניצחה שרית גרשוניץ את נטלי בנריי מאנגליה 3:6, 0:6.

בתחרות הבינלאומית בהודו בשלב הבאסטרס, העפילו שני ישראלים לשלב רבע הגמר. אייל רן, שגבר על יריב שאנג יונג הקוראני, 4:6, 3:6, 2:6, ואייל ארליך שגבר על נועם בר 2:6, 3:6, 4:6. לאחר מכן הפסיד ליריב מהודו.

הפועל חיפה במכירה פומבית

□ יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה מליגה לאומית א', הנמצאת במשבר כספי כבד, תוצא בסיום העונה למכירה במכרז ותמכר לכל המרבה במחיר.

יו"ר ההסתדרות במרחב חיפה, ברוך וליץ, שהחליט על כך, הביע תקווה כי הקבוצה תמכר כשהיא מופיעה בליגה הלאומית.

נראה כי בהסתדרות ובעיריית חיפה הרימו ידיים לגבי אפשרות הפעלת הקבוצה במתכונת עמותה עירונית, כפי שנעשה נסיון להקים בעונה זו, כך שהחלופה היחידה שנותרה היא מכירה למרבה במחיר.